

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 280. SZÁM.

Debrecen, 1938 december 11 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

Honvédelem és szociálpolitika

A képviselőház előtt van az új honvédelmi javaslat, mely teljesen új alapokon, a világháború tanulságainak és a hadviselésben azóta felmerült új gondolatnak figyelembevételével építi ki az ország honvédelmét. Az új törvényjavaslat a haza szolgálatába állít 12-70 év között minden magyar férfit és nőt és alapvető elve, hogy az ország minden polgára személyes szolgálatával és vagyonával köteles a haza védelmében részt venni. A nemzet minden polgárát, mint a legmagasabbabb kötelességteljesítés abroncsába összefogja a javaslat a haza szolgálatára.

Magyarország immár két évtizedes szívós küzdelmek gyümölcse érett meg a katonai egyenjogúság visszaszerzésével. Ennek elérése után válik most lehetővé az ország védelmének korszerű és nagyszabású megszervezése. Korszerű ez a honvédelmi reform, de mégis az ősi hagyományok nyugszik. Formát és keretet ad annak az ősi magyar vitézi hagyományoknak, melyeket híven őriz a magyar nemzet ezer éves története. Katonamemzet volt és az is marad a magyar. A nemzet nagy történelmi hőszínei ebből az ősi talajból támadtak. Próbatévő időkben a magyarság apraja nagyja mindig készen volt a haza szolgálatában életet és vért áldozni. Az egeri nők ragyogó példaadása világít át századokon, úgyhogy a nők bevonása a honvédelem szolgálatába is történelmi hagyományok alapszik. A férfi nemzedék teljes beállítása a honvédelem céljaira pedig az első király idejétől kezdve egészen természetes volt minden időkben.

A trianoni gúzsba kötöttség után most húsz év kényszerű tétlenségét kell pótolnunk a honvédelem korszerű fejlesztésével. Nincs, nem is lehet magyar ember, aki ennek sürgős szükségességét fel ne ismerné. A haza védelme mindnyájunk védelmét jelenti, a legigazabb önvédelmet. Ezért látja örömmel minden jó magyar ember, hogy végre eljött az idő a magyar hadsereg fejlesztésére, a honvédelem teljes mértékű megszervezésére. Minden áldozatot meg kell hozni a magyar hadseregért.

A nemzet széles rétegei örömmel és lelkesedéssel vállalják az áldozatokat. Az örök magyar katonai szellem ragyogó megnyilvánulásait láthattuk az elmúlt hónapokban is, mikor a behívottak örömmel siettek a zászlók alá és teljesítették jókedvűen, derekasan hon-

védelmi kötelességüket. Láttuk, hogy az a nemzedék is, mely a világháború minden poklát átszenvedte, ifjonti lelkesedéssel és bátor kitartással mutatott készséget arra, hogy ha kell, életét és vérért áldozza. A magyarnál a háborús élmény nem elriasztó, sőt bátorító. A hadviselt nemzedék a tiszta, nemzeti célokért most még nagyobb lelkesedéssel és odaadással állna ki a síkra, mint tette a világháború idején, pedig akkor is beülettel megállta helyét.

Boldogan és büszkeséggel látjuk a magyar honvédelem átszervezését, a nagy modern magyar hadsereget, mely olyan acéltömböt fog alkotni, amilyenre ennek az országnak a mai időkben, a többi államok fegyverkezési versenyében valóban szüksége van. Mint egy rossz álom, eltűnik ime az az idő, mikor a trianoni szerződés eszűvő esekély számú zsoldos hadsereget engedélyezett és ismét történelmi jogaiba lép a honvédelem terén a magyar nemzet, melynek minden tagja beáll a legszentebb kötelességteljesítés rendjébe.

Mikor a honvédelem mindenekfelett való nagy érdekeit tartjuk szem előtt, gondolnunk kell arra is, hogy egészséges, testben és lélekben ép nemzedékek álljanak rendelkezésre, hogy az „emberanyag” kitűnő, megfelelő testi erejű legyen. Sajnos, az éveken át tartó szociális nyomorúság satnyává teszi az embereket, felőrli testi erejüket.

Elsőrendű honvédelmi feladat tehát az a nép széles rétegeinek jobb egészségügyi és táplálkozási helyzetbe emelése. A tömegjólét biztosítása!

Hatalmas, átfogó szociális átalításra van szükség éppen a honvédelem fejlesztése érdekében. Itt kapcsolódik egybe a honvédelem és a szociálpolitika. Egészséges, erős nemzedékek tudják biztosítani a hadseregnek azt, amit semmiféle technikai eszköz nem adhat meg. A reformok egész sorára van szükség, hogy a széles néprétegeket felemeljük, a népnek megadjuk azokat a lehetőségeket, hogy kitűnő, erős, egészséges katonák kerüljenek ki sorából. A honvédelemnek így adunk kellő alátámasztást.

A szociális átalakulás, a népi reformok ilyenformán, mint a haza védelmének halaszthatatlan szükségletei jelentkeznek. Márcsak honvédelmi érdekből is meg kell teremteni a nemzeti jövedelmek igazságos eloszlását, a tömegek

Gróf Csáky István az új külügyminiszter

Budapest, dec. 10. A Budapesti közlöny vasárnapi száma a következő legfelsőbb elhatározást közli:

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt a külügyminisztérium vezetésétől felmentem és m. kir. külügyminiszterré gróf Csáky István rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott I. osztályú követségi tanácsost kineveztem. Kelt Budapesten, 1938 dec. 10-én. Horthy sk., Imrédy Béla sk.

Dr. gróf Csáky István 1894-ben született. Róm. kat. vallású, nőtelen. 1919-ben elvégezte a fennállott es. és kir. konzuli akadémiát és államtudori oklevelet szerzett. A magyar külügyi szolgálatba 1919-ben lépett be, mint követségi attasé. 1919-től 21-ig központi szolgálatot teljesített. 1921-től 1923-ig a vatikáni követségen szolgált, 1923-tól 1924-ig ismét a külügyminisztériumban teljesített szolgálatot. 1924-től 1926-ig a bukaresti m. kir. követségen teljesített szolgálatot. 1926-tól 1933-ig ismét központi szolgálaton volt, 1930-tól mint sajtófőnök, 1933-tól 1935-ig ügyvivői minőségben a madriti követséget vezette, 1935 óta ismét központi

szolgálaton volt, mint a miniszter kabinet főnöke.

Gróf Csáky István külügyminiszter eskütétele dec. 12-én, hétfőn 11 órakor lesz a királyi várszertartástermében, amely alkalommal jelen lesz dr. vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, az eskütételnél mint zászlósrhelyettes közreműködik báró Perényi Zsigmond vbtt. Az eskümentát Bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár fogja felolvasni.

Az új külügyminiszter nyilatkozata egy berlini lapban

Berlin, dec. 10. A Börsenzeitung tudósítója jelenti Budapestről, hogy Csáky István gróffal hosszabb beszélgetést folytatott a magyar külpolitika időszerű kérdéseiről. A tudósító röviden összefoglalja a beszélgetést és a többi között azt írja, hogy Csáky István gróf hangsúlyozta a magyar kormány szilárd elhatározását, hogy külpolitikáját továbbra is a Németországgal és Olaszországgal való barátságra akarja építeni.

Tekintettel bizonyos félreértésekre, amelyek a bécsi döntés után

életszinvalójának emelését és javítását. Minden jóakarattal, mellette is csak tüneti kezelés az, hogy mint legutóbb olvastuk, 148 vagón cukor és 17 millió liter tej ingyenes szétosztásáról gondoskodnak az illetékesek. A karitatív megoldások, még ha állami intézkedésekkel történnek is, csak negyed megoldások. Ebben az országban arra van szükség, hogy minden ember, minden családfő munkához, megfelelő keresethez jusson, hogy maga tudja biztosítani családjának megélhetését. Egészséges földreformmal kell a falu és földműves lakosság helyzetét segíteni, a városi munkásrétegek számára pedig rendszeres munkaalkalmat biztosítani. Az ingyenes kiosztások rendszerét csupán a teljesen elesettek és munkaképtelenek számára kellene meghagyni. A magyar ember természetével és gondolkodásmódjával úgysem fér össze az ingyenes juttatás. A magyar ember dolgozni akar és munkájáért megfelelő ellenértéket akar, hogy abból becsületesen megélhessen.

Honvédelmi érdekek mondtuk a szociális átalakulást. Igen! Erre van eminens szükség. Még pedig radikális módszerekkel, mert húsz év felfelé mulasztásait kell behozni. Mikor a honvédelem és az új szociális berendezkedés nagy

érdekeit mindenek elé helyezzük, akkor egyformán áldozatot kell kívánni Weisz Manfréd tól herceg Eszterházyig —, a föld, a gyár, a vállalkozás mammoth birtokosainak. Mikor a nemzet nagy szükségleteiről van szó, akkor ne legyen ebben az országban senkinek havi kétezer pengőnél nagyobb jövedelme semmiféle címen, tünjenek el azok a roppant differenciák, melyek a keresetek és a jövedelmek között fennállnak. Ezeket a nagy jövedelmeket kell korlátozni és szintén beállítani a nagy nemzeti érdekek szolgálatába és mindaddig fenntartani a korlátozást, míg a nemzeti szükségletek kielégítése megköveteli.

A rendkívüli idők rendkívüli tetteket követelnek. Nem szabad az ilyen rendkívüli eseményektől visszariadni. Ha 1848-ban a magyar nemesség le tudott mondani a honvédelem, a haza érdekében előjogairól és egyesapásra fel szabadította a jobbágyságot, úgy a mai idők is megkövetelnek más formában hasonló áldozatot. Fel kell szabadítani a magyar népet most nem a jobbágyrendszerből, hanem a szociális nyomorúságból és megteremteni azt a jólétet, melyhez minden magyarnak egyformán joga van ezen a földön, melyen élünk, halunk kell.

Alantí rádliót bemutatja:
S O L T É S Z
Kálvin-tér 2.

Standard
Ideál

2 csöves Európavevő
Egy gombkezelés
Budapest I. átkapcsolás vétele.

Bemutatja:
Földes Sándor
Püspöki palota

Készpénzzel bemutatja
Gulyás
rádiószaküzlet
Piac u. 59. Telefon 32-19.

Vegye meg
Neumann József
rádiószaküzletében
Piac u. 27. Telefon 11-27

az új határ megállapítása által to-
remített helyzettel kapcsolatban
Berlin és Budapest között felme-
rültek, gróf Csáky István utalt a
magyar kormányra arra az óhaja-
rára, hogy ezeket a félreértéseket
ne csak eloszlassák, hanem felis-
merésükből a Magyarország és
Németország közötti bizalmas ba-
rátság új elemeit teremtsék meg.

**Jaross Andor állam-
titkára Szilassy Béla**

Budapest, december 10. A kor-
mányzó a tárcanélküli m. kir. mi-
niszter előterjesztésére szilasi és
piliszi Szilassy Béla dr. képviselőt
államtitkárrá kinevezte.

V i g s z i n h á z

Ma 3-5-7-9 órákor, holnap
utoljára 5-7-9 órákor csak
16 éven felülieknek

Rökk Marika
káprázatos vígjátéka:

Májusi kaland

Viktor Staal — Sima Oszkár.

Bacsinszkyt eltávolították a ruszin-kormányból

Helyére Szvatek tábornokot nevezték ki.

Varsó, december 10. A Ruszin-
szkóban állomásozó cseh csapatok
parancsnokát, Szvatek tábornokot
prágai hír szerint ruszin minisz-
ternek neveztek ki Bacsinszky he-

lyére, akit a kormányból eltávolít-
tattak. Szvatek tábornokot külön-
leges meghatalmazással látták el
az ország biztonságának fenntar-
tására.

Áttették a határon a csehek a tanítónőt, mert a magyar Himnuszt tanította

Ungvár, december 10. Szombá-
ton a csehek ismét 56 embert tettek
át Ungvár közelében a magyar ha-
táron. Szerednya községből 30 csa-
ládát utasítottak ki, köztük a román.
kat. plébánost is. A menekültek el-
beszélései szerint az egyik határ-
menti község tanítónője az iskolá-
ban a magyar Himnuszt oktatta

a gyermekeket. Amikor a csehek
ezt megtudták, a rákövetkező éj-
szaka folyamán a tanítónőt felver-
ték álmából s úgy, ahogy volt,
hálóruhában a nyolc km-nyire
levő csendőrszere kísérték, ott ki-
hallgatták, majd egyenesen a ha-
tárra vitték és áttették magyar
területre.

Esterházy gróf érdekes rádiószózata a Szlovákiában maradt magyarsághoz

Pozsony, december 10. Gróf
Esterházy János, a szlovákiai ma-
gyarság vezetője szombat este a
pozsonyi rádióban szózatot inté-
zett a magyarsághoz a december
18-iki választással kapcsolatban.
Rámutatott arra, hogy a szlová-
kiai magyarság helyzete a bécsi
döntés óta nem javult meg olyan
mértékben, mint ahogy szeretne
volna. Sok minden elintézetlen
kérdés, nyomja és rojtja az itteni
magyarság hangulatát. Ennek el-
lenére a magyarságtól azt kéri,
hogy december 18-án igennel vála-
szoljon.

— Nem láthatunk ebben a vá-
lasztásban olyan erőpróbát, amely
esetleg szembeállíthat szlovák test-
véreinkkel, aminek csak közös el-
lenségeink örvendezhetnének. Mi
szlovák testvéreinkkel együtt szá-
vazatunkkal határozott igenlést

akarjuk és fogjuk megadni a szlo-
vák önállóságának. Tesszük ezt az-
al a meggyőződéssel, hogy csak
az önállóságra megérett és önálló-
ságukat minden irányban biztosí-
tani tudó népek között lehetséges
olyan szilárd együttműködés,
amely kizárja ártalmas külső be-
folyásoknak egységbontó és békét
veszélyeztető kihatását. Örök igaz-
ság az, hogy minden embert
egyenlő kötelességek mellett
egyen jogok illetnek meg. Ha ezzel
a meggyőződéssel és hittel helyez-
zük el igenlő szavazatunkat az ur-
nában, akkor joggal várhatjuk
mindazoktól, akiknek ez hatalmá-
ban áll, hogy az itteni magyart
nem is fogja érni semmi csalódás.

Végül arra hívta fel a szlovákiai
magyarságot, hogy tekintsenek ön-
tudatos büszke hittel, bizalommal
a jobb magyar jövő felé.

Örömöt szerez és pénze is megmarad!

Vegyén aranyat, ezüstöt disztárgyat!

Negyven éve tudják ezrek

H A L Á S Z Ó R A É K S Z E R V F Z E T I

Pozsonyban ma a „Magyar a magyarért” akcióra gyűltenek

Pozsony, december 10. Vasárnap
Pozsony magyarsága a »Magyar a
magyarért« jelszóval uccai gyűj-
tést rendez a szegénysorsú magyar-
rok felsegítésére. Pozsony magyar
hölgyei 31 helyen fognak persely-
lyel kezükben, magyar cserkészek
kíséretében a vasárnap folyamán
gyűjteni. Húsz év óta ez az első al-
kalm, amikor Pozsony magyar-
ságának megengedték, hogy uccai
gyűjtést rendezzen a szegény ma-
gyarok felsegítésére.

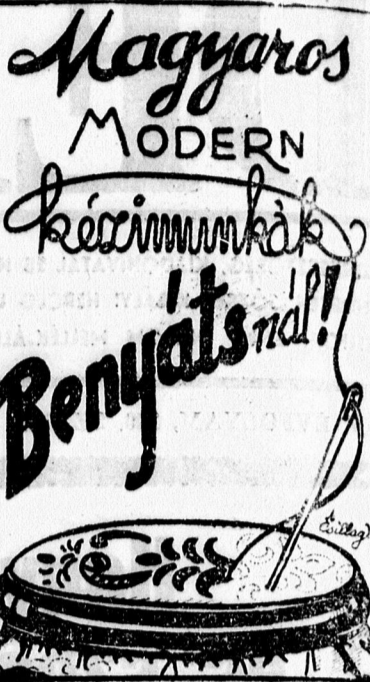
Ogyallai magyar két tizkoronás
aranya a „Magyar a magyarért”
akcióra

Budapest, dec. 10. A felszabadult
Ogyalláról egy nyolcgérmekes ha-
rangozó, Miklós napkor levelet írt a
Kormányzó Ur Ófőmeltóságának. —
Ebben szerencsekívánatainak kifeje-
zése mellett hazafias célokra teljén-

lotta két darab tizkoronás aranyát. A
két aranyat házasságkötéskor kapta s
azóta is a régi jó idők emlékeként
gondosan őrizte. Ófőmeltóságát mé-
lyen meghatóta a hazafias áldozat-
készségnek ez a szép megnyilvánulása
s a derek felvidéki magyar harangozó
nyolc gyermekének a közelgő kará-
csonyi ünnepek alkalmából ajándékot
küldött. Az aranyat a kormányzó sze-
mélyesen nyújtotta át vitéz Imrédy
Béla miniszterelnöknek, a »Magyar a
magyarért« akcióra.

Szökdüsnék a cseh munka-
táborokból

Pozsony, dec. 10. Mint a lapok
írják, a Csehországban nemrég
felállított munkatáborok tagjai
közül sokan megszöktek. A szökést
úgy követték el, hogy vasárnapra
távozási engedélyt kértek s többé
nem tértek vissza a táborba. Elle-
nük elfogatparancsot adtak ki s
hadbírószág elé állítják őket.
Ugyanolyan büntetés vár rájuk,
mint a katonaszökevényekre,

Egy fiatal tanár belehalt
a csehek bántalmazásába

Munkács, dec. 10. A huszti ru-
szin gimnázium Olasz nevű fiatal
tanára, akit a csehek súlyosan
bántalmaztak, meghalt. A ruszin
földön tovább tart az aláírók
erőszakos gyűjtése. A csehek ház-
ról-házra járva követelik a lakos-
ságtól, írjanak alá olyan nyilatko-
zatot, amely szerint a ruszinok
nem akarnak népszavazást és cseh
uralom alatt kívánnak maradni.

Köszöntött a prágai egyetemen
— magyar miniszternek

Pozsony, december 10. Az új
Hírek jelenti Prágából: A prágai
Károly egyetem aulája a maga
nemében egyedülálló ünnepség
színhelye volt. Csövdry Zoltán, a
szlovákiai magyar diákmozgalom
egyik vezetőjét avatták doktornak.
Csövdry egyike a legutolsó ma-
gyar egyetemi hallgatóknak, akik-
nek a lakóhelye a Felvidék vissza-
csatolásával visszakerült Magyar-
országhoz, de még Prágában fejez-
ték be tanulmányukat. A doktori
oklevélnél érdekes különlegesség,
hogy először szerepel rajta a
Kassa, Magyarország elnevezés.
Az új doktor a szokásos köszönet-
nyilvánítások során a prágai cseh
egyetem aulájában külön köszönet-
tét tolmácsolta Jaross Andornak
azért, hogy lehetővé tette tanul-
mányai befejezését. Ez volt az első
eset, hogy a prágai egyetemen va-
laki köszönetet mondjon egy ma-
gyar miniszternek. A prágai ma-
gyar kolóniának az avatási ünnep-

Karácsonyra

kedves ajándéknak:

retikült
bőröndöt
pénztárcát

manicűr felszerelése-
ket, díszműárukat

Tóthfalussy

bőröndösszaküzletéből
Piac-utca 40. szám.

KARÁCSONYRA
MI NYUJTJUK ÖNNEK
A LEGSZEBB
ARANY, EZÜST ÉS
ORA AJANDEK
TÁRGYAKAT.

RONA
EKSZERESZ

ségen megjelent tagjai »Ballag már a vén diák« dal éneklésével búcsúztatták a Magyarországra került Kassára visszatérő Csövény Zoltánt.

A francia sajtó cáfolja a tuniszi csapatösszevonások híreit

Páris, december 10. A francia sajtó élesen támadja azokat az angol lapokat, amelyek pénteken jelentéseket közöltek állítólagos tuniszi francia csapatösszevonásokról. A francia sajtó felháborodással vesz tudomást arról, hogy az angol lapok egy része ilyen jelentéseket közölt. Francia részről hivatalosan is megcáfolták ezeket a híreket s csak annyit ismertek be, hogy a tuniszi nemzetőrségi csapatokat valóban megerősítették. Francia részről cáfolják azokat az angol lapokban megjelent híreket is, hogy Francois-Poncet római francia nagykövét diplomáciai lépést tett volna Rómában és bizonyos tervet terjesztett volna Mussolini elé. Ezzel szemben, mint a lapok közlik, a francia kormány eljár az angol kormánynál, hogy kötelezze az angol lapokat a francia cáfolatok közlésére.

Saját érdeke

jól nézze meg, hogy valódi Aspirin-t kapott-e? Mi sem könnyebb ennél, mert »Bayer«-kereszt nélkül nincs Aspirin-tabletta.

ASPIRIN

TABLETTÁK

CSAK GYÓGYSZERTÁRAKBAN KAPHATÓK!

olasz nép. Nincs még egy ország Európában, amely az utóbbi években erőteljesebben s messzehangzóbban hirdette volna Magyarország jogait, mint Olaszország s amely a legnagyobb elismerésével s állandó baráti támogatásával annyira hozzájárult volna a jogok megvalósításához. E könyv lapjain világosan, erőteljesen elevekedik meg a Duce eszméje, kemény, elitelő állásfoglalása a trianoni békeszerződéssel szemben. Ő volt az első, aki Európában már sok idővel ezelőtt felemelte szavát a magyar követelések érdekében. Boldog vagyok, hogy nevem egy-egy forrhatott ezzel az eseménnyel, amely meghozta Magyarországot feltámadását, de még boldogabb vagyok, hogy ez az esemény megpecsételi a barátságot Magyarország és Olaszország között. Ez a könyv felsorakoztatja ennek a barátságunk bizonyítékait a múltban. Ezekből a bizonyítékokból azt

Az olasz sajtó a szlovák és ruszin helyzetről

Róma, december 10. (MTI.) Az olasz sajtó nagy érdeklődést mutat a szlovák és ruszin kérdés legutóbbi fejleményei iránt. A *Giornal d'Italia* prágai tudósítója »Szlovákiában egyre jobban erősödik a szeparatista irányzat« cím alatt közölt tudósításában ezeket írja: A legutóbbi napokban a cseh-szlovák dualisztikus megkülönböztetés egyre határozottabb jelleget öltött. Az a benyomás alakult ki, hogy a szlovákok meg akarnak fizetni Prágának azért a húsz évért, amely alatt a központi kormány nem tartotta tiszteletben nemzetiségi jogait. A szlovákok már nem elégszenek meg az önkormányzattal. Erre mutat az a körülmény is, hogy a csehek egyre nagyobb számban küldik el a szlovák földről és többszáz cseh középiskolai és egyetemi tanárnak kellett visszautaznia Csehországba. A *Stampa* tudósítója rámutat arra, hogy a ruszinföldi helyzetnek kezd kihatása lenni Romániára is. Az ukrán irredentizmus ugyanis érezhetően kezd hatását a Bukovinában élő ruszinokra, akik mozgolódnak kezdenek.

KARÁCSONYRA képeslapok és üdvözlőlapok nagy választékban kaphatók a »MÉLIUSZ« könyv- és papírkereskedésben.

Eka - R - Soltész
Orion - á - Soltész
Philips - d - Soltész
Standard - i - Soltész
Telefunken - ó - Soltész
Kálvin tér 2. - Nagytemp'omnál.

Gróf Ciano

„Boldog vagyok, hogy nevem egy-egy forrhatott azzal az eseménnyel, mely meghozta Magyarország feltámadását!”

Budapest, dec. 10. „Mit tett Mussolini Magyarországról” címen érdekes könyvet írt Badiés László dr Rómában élő magyar újságíró. A könyvhöz Ciano gróf olasz külügyminiszter írt előszót. Az előszó a belvedere tárgyalások után kelt s így hangzik:

— Ez a könyv akkor jelenik meg, amikor Magyarország dicsőséges zászlói husz évi távollét után ismét bevonulnak a Felvidék megszentelt vidékeire. Nincs még egy nép Európában, amely mélyebb megelégedettséggel üdvözölné ezeket az eseményeket, mint az

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fejfájás és derékfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segít a jó hashajtó: **DARMOL**

a biztos tudatot merítjük, hogy barátságunk fennmarad a jövőben is.

Gróf Galeazzo Ciano.

Most vásároljon leszállított áron a KLEIN DIVATHÁZBAN

Tájékoztató árak:

Angóra ruhaszövet	1.48	Matlassé, pongyolára	2.25
Gyapjú ruhaszövet	2.10	Düftini pongyolára és ruhára	1.33
Crepella ruhaszövet	1.38	Cloque crepp, szép minták	
130 cm széles angóra, tiszta gyapjú ruhaszövet	4.99	ban	0.98
Délutáni ruhaanyag nagy választékban	3.50	Flocon	1.10
Taffet, estélyi színekben	1.68	Férfi zsebkendő	0.40
Fehérmű lavable, szép mintákban	1.98	Női zsebkendő	0.20
		Színes abrosz 4 szalvétával	2.68

Maradék

Divatvászon, műselyem, divatkarton, valamint flocon maradékok méterenként 60—70 fill. egységáron.

Különasztalckon

egész éven át felgyülemlett SZÖVET és SELYEMMARADÉKOK egész ruhára is alkalmas darabokban, igen olcsón.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor a mulatságos magyar vigjáték:

Rozmaring

és a legújabb magyar és Paramount világhíradó!

Az Apollóban

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor. UTOLJARA az izgalmas, esodálatos film:

Vihar Texas felett

és a Magyar Világhíradó!

**Szőnyeg, függöny, paplan, matrac,
takaró nagy választékban, olcsó árban**

Erdélyi Szőnyegházban

Piac u. 34. sz., telefon 32-45.

Saját készítésű magyar perzsák,
Valódi perzsaszőnyegek szakszerű javítása.

A minisztertanács átdolgozza a keresethalmozásról szóló javaslatot

A képviselőház pénzügyi bizottsága szombaton részleteiben folytatta a javaslatok tárgyalását. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter reflektált a tegnapi általános vita során elhangzott észrevételekre, elsősorban arra az ellenvetésre, hogy a kormány nem egy általános fizetésjavítással jött a tisztviselőosztály megsegítésére és nem ehhez kapcsolta a családi pótlék emelését. Hangsúlyozta a pénzügyminiszter, hogy a kormány ezzel a javaslattal a családvédelem gondolatát kívánta kifejezésre juttatni és ez a törekvés abban nyilvánul meg, hogy a javaslata feleség után száz százalékkal, az első és második gyermek után 50—50 százalékkal emeli a családi pótlékot. Módosítja a javaslatot a pénzügyminiszter abban az értelemben, hogy a családi pótlék a negyedik gyermektől kezdve 18 pengő helyett 24 pengőre, illetve 22 és 20 pengőre emelkedik.

Ezenkívül foglalkozik azzal a gondolattal is, hogy a költségvetés tárgyalása során külön alapot állít be a sokgyermekes köztisztviselők segélyezésére.

A korpótlékokról szóló javaslatot csak röviden ismertette a pénzügyminiszter, majd áttért a keresethalmozásról szóló javaslatra, amely ellen a legtöbb észrevétel hangzott el az általános vitában.

— Ennek a javaslatnak a megszerkesztése hosszú időt vett igénybe — mondotta a pénzügyminiszter — és a kormány gondosan megfontolta annak alapelveit. Eppen ezért nem tud a javaslat konstrukcióját változtatni. Ez az egyetlen mód ugyanis, amellyel a kérdést meg lehet oldani.

A részleteknél azonban, fejtegette tovább, hajlandó bizonyos módosításokra, amelyek éppen azokkal az aggályokkal függenek össze, hogy a javaslat elsősorban a kisemberek egzisztenciáját érinti. Az általános elvekből nem engedhet, mert a kérdést ezek nélkül nem lehet nyugvóponttra hozni. A keresethalmozásnak — mondotta a pénzügyminiszter — egyszer már meg kell szünni és ennek a kérdésnek le kell kerülnie a napirendről, mert joggal kell visszatérni az, hogy egyes magasállású tisztviselők feleségeik közpénztárból is fizetést húznak.

— Eddig az volt az alapelv — folytatta a pénzügyminiszter —, hogy a nyugdíjasok nem húzhatnak jövedelmet a kincstártól és valamelyik közérdekeltségi vállalatától.

— Az új alapelv az, hogy a nyugdíjást teljes összegében csak akkor élvezheti a tisztviselő, ha nyugdíjazása után egyéb foglalkozást nem vállal.

Karácsonyra Hasznos ajándékot Kevés pénzzel sok örömet szerez ha

Petriknél

Szent Anna-u. 5. sz. vásárol

divat düftin mtrje	P 1-38
matlasz szép mintákban	" 1-48
férfi sál angol kockás	" -90
divat kötött bluz	" 3-60
tiszta gyapju gyermek pulóver	" 4-50
női zsebkendő	" -14
140 cm. széles férfi és fiu öltönyszövet	" 3-96
férfi kötött mellény	" 4-80
ruha flanel, divatszinek	" -98
frotir törölköző	" -96
bordás női harisnya	" -78
bélelt téli keztyű	" -98
női nadrág téli	" 1-30

**Selyem, szövet, vászon, f'anell, düftin,
vászon maradékok, férfi és női bőr-
kesztyűk, nagy választékban olcsó árban.**

Megfontolónak tartja a miniszter az egyéb keresetekből előálló jövedelmek között megkülönböztetést tenni, nevezetesen figyelemmel lesznek a jövőben az ad hoc esetekből és egyéb körülményekből származó jövedelmekre. A képviselők fizetésére nem vonatkozik a javaslat, mert ezt a fizetést igen sok egyéb teher sújtja. A képviselők fizetését visszatértes fizetletdíjnak kell tekinteni. Hajlandó megfontolni a miniszter a javaslat ezt a részét a rokantakkal kapcsolatban.

hangján elfogadta a bizottság, míg a feleségről szóló javaslatnál Rassay Károly, Lázár Andor és Temple Rudolf szavaztak a javaslat ellen.

A részletes vita során a második szakaszban Rassay Károly szólt

ELŐJEGYZÉSI és zsebnaptárak az 1939. évre óriási választékban kaphatók a „MÉLIUSZ” könyv- és papírkereskedésben.

fel és kifogásolta a családi pótlékok mostani rendszerét, majd módosítási indítványt nyújtott be a második szakaszhoz és pedig, hogy az első csoporthoz tartozó feleségek pótlékát 12 pengő helyett 25 pengőre, a második csoportba tar-

— A kritikus életkorban reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz régés-régóta bevált kitűnő hatású haziszser, amely állandó használatra is igen alkalmas. Kérdezze meg orvosát.

tozókat pedig 15 pengőre emeljük fel. Hangsúlyozta ezután, hogy a javaslat megnehezíti a családalapítást, sőt a meglévő házasságokat is veszélyezteti.

Grecksék Richárd után Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszolt és kijelentette, hogy Rassay indítványa kilencmillió megterhelést jelentene, amelyet vállalni már nem mer. Rassaynak arra a kérdésére, hogy lesz-e általános tisztviselői fizetésrendezés, a pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy a kormány nem tekinti kizártnak a tisztviselői kérdés ilyen értelmű megoldását.

A keresethalmozásokról szóló javaslat vitáját felfüggesztették, tekintettel a pénzügyminiszternek arra a bejelentésére, hogy a törvényjavaslattal hétfőn külön minisztertanács foglalkozik, újra szüvegezi a javaslatot és csak aztán terjesztik be a bizottsághoz.

A KANSZ állásfoglalása az új törvényjavaslatokkal kapcsolatban

Budapest, dec. 10. A Községi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének elnöki tanácsa szombaton tartott ülésében a köztisztviselői új törvényjavaslatokkal foglalkozott s megállapította, hogy a Kansz a szerzett jogok mellett állásponjtján áll s ezért a szerzett jogok bármely területen történő hátrányos elbírálását ellenzi. Megállapította az elnöki tanács azt is, hogy a javaslatok egyes rendelkezései megnyugvást keltenek ugyan, mert a helyzet javulását eredményezték, de nyugtalanosság is tapasztalható. Az érdekeltek a családi pótlék megfelelő megállapítását, a kedvező tandíjkezdésményt s az internatusi nevelés rendezését kórték és annak megszüntetését, hogy az előléptetés véletlenektől függjön, hanem rendszeresíteni kell a szolgálati időn alapuló automatikus előléptést. Foglalkozott az elnöki tanács a keresethalmozás és a férjes nők községi alkalmaztatásának korlátozásáról szóló törvényjavaslattal is és végül a községi alkalmazottak tényleges és nyugdíjas tagjaira vonatkozóan hozott illetményesökkenítő rendeletek hatályon kívül helyezését, valamint az elsőrendű szükségleti cikkeknek árleszállítását kéri.

Népszámlálás a Felvidéken

Budapest, dec. 10. A honvédezőrkar főnöke rendeletet adott ki, amelyben elrendeli a visszacsatolt területek népességének összeírását az 1938. évi december 14. és 15. közötti éjjeli állapot alapul vételével. Az összeírás dec. 15. és 22-ike között végrehajtják.

Becsés ajándékok

Karácsonyra Kardos László Minőségáru

ZSEBKENDŐ — HARISNYA — FEHÉRNEMŰ
ASZTALNEMŰ — TÖRÖLKÖZŐ — PYJAMA
PONGYOLA — SZVETTES — MARADÉKOK — STB.
VÁLASZTEKBAŊ — IZLESBEN — ARBAN
LEGTÖBB — LEGSZEBB — LEGSZOLIDABB

Szép ékszer, órát

**Karácsonyra
Pintértől vásároljon**
TISZA-PALOTA

**Tündér álm, Lädý, Daisy
Luxus fátyol harisnyák**

P. 2-75

Három pár vételnél magyaros díszdobozba csomagolva
HAVAS Harisnyaház.

**A Pesti Magyar Kereskedelmi
Bank vezérigazgatója
és ügyvezetőigazgatója
Debrecenben**

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatója, dr. Lamotte Károly és ügyvezető igazgatója, Conrad Ottó pénteken Debrecenbe érkeztek. Dr. Lamotte vezérigazgató új pozíciója elfoglalása után megismerkedni óhajtott a vezetése alatt álló intézet vidéki érdeklőségeivel és a vidéki hitelélet szükségleteit személyes tapasztalatai alapján kívánta elbírálni. Körútja alkalmából látogatta meg városunkban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézetét, az Alföldi Takarékpénztárt, mely inté-

melyben eddig városunk és a Tiszántúl közigazgatási életének leányintézetük útján segítségére voltak, kérte, hogy a jövőben még fokozottabb tekintettel legyenek vidéki gazdasági viszonyainak megjavítására és figyelmükbe ajánlotta néhány speciális helyi vonatkozású kérdésünket.

Dr. Lamotte vezérigazgató válaszában kiemelte, hogy új munkakörében egyik legfőbb feladatának tartja a vidék szükségleteivel megismerkedni és annak gazdasági életét fejleszteni. Az ebéd folyamán

**Dreher bonbon, csokoládé, Dreher keksz,
Izesebbet nem ehetsz,
Finomabbat nem vehetsz,
Vendég elé szebbet, jobbat nem tehetsz!**

zet részéről Sesztina Nagybáka Jenő elnök, Fischer Jenő ügyvezető igazgató és Torma Lajos h. igazgató fogadta a vendégeket. Az Alföldi Takarékpénztár meglátogatásakor alkalmat nyújt városunk vezető közigazgatási egyénivel megismerkedni és aktuális gazdasági kérdésekről tárgyalni. Meglátogatta a város polgármesterét, dr. Kölesy Sándort, akivel úgy az intézetet, a várost, mint a város közönségét érdeklő kérdésekről táncskozott.

Az előkelő vendégeket az Alföldi Takarékpénztár elnöke, Sesztina Nagybáka Jenő az Arany Bika szálloda különtermében ebédeltetve látta vendégül. Az ebédnél megjelentek vármegyénk és városunk vezetői, dr. Lossonczy István főispán, dr. Kölesy Sándor polgármester, Rásó István alispán, Zöld József h. polgármester, továbbá Schmogrovits Ernő, a Magyar Nemzeti Bank fiókfőnöke. Az ebéd alatt Sesztina Nagybáka Jenő elnök üdvözölte úgy a pesti vendégeket, mint a megyei és városi vezető férfiakat és elismerését fejezte ki a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatójának és ügyvezető igazgatójának azért a hatékony támogatásért,

dr. Kölesy Sándor polgármester felhívta figyelmét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezetőjének városunk gazdasági érdekeinek felkarolására.

Dr. Lamotte Károly vezérigazgató és Conrad Ottó ügyvezető igazgató délután 5 órakor visszatértek a fővárosba.

**Kéményseprőnek
öltözött cseh kémét
fogtak el**

A rimaszombati cserkészfiúk a feladatuk pillanatában felajánlották szolgálataikat a magyar katonai hatóságoknak. Szolgálataikat el is fogadták és a fiatal magyar fiúk remek dolgokat műveltek. Az egyik 13 esztendőes cserkész például rendkívül veszélyes kémét fogott. A kém, aki a cseh uralom idején a város legrettegesebb cseh detektívje volt, kéményseprőnek öltözve tért vissza a városba. A maskja olyan tökéletes volt, hogy senki sem ismerte fel, csak a kis cserkésznek tűnt fel, hogy mit keres vasárnap az uccán és a piszkos, kormos kéményseprő. Utánament, felismerte és elfogta. Egy asszonyruhába öltözött cseh kémét is elfogtak a cserkészek.

**ASZMANN házikabát
ASZMANN köntös
ASZMANN piyama**

legtökéletesebb, legszebb! **Karácsonyi ajándék!**

*Csekélyebb
fogyasztás -
jobb világítás*

**TUNGSRAM
KRYPTON**

**Végre áll az országzászló
Debrecenben**

Mikor lesz az ünnepélyes zászlófelvonás?

Az ország minden nagyobb városában, községében is, a visszatért Felyvidéken is áll már az országzászló, csak Debrecen nélkülözötte ezt a hazafias szimbólumot. Mint örömmel láttuk, most már ez a régi hiányosság Debrecenben pótoltatott és áll az országzászló kijelölt helyén, a Magoss György György tere.

Sok húzavona után került sor a debreceni országzászló felállítására. A mű Nagy Sándor János neves debreceni szobrászművész alkotása és mint megállapítható, mindenképpen becsületére válik Debrecennek és alkotójának.

A méretei impozánsak, a zászló tartó nyolc méter magas kőoszlop, rajta a magyar címerpajzs. Erre jön hat méter magas zászlórúd. A Kétnyalom uca felől van a lépcsőzet és a szónok, valamint a díszőrség részére kijelölt hely. Az országzászló három oldalán három két mé-

ter 20 centiméter magas bronzszobor van, egyfelől a magyar anya, karján a gyermekkel, a magyar reménységgel, a Nagyerdő felőli részén a magyar iparos és Nagytöplom felőli részén a magyar földműves szimbolikus alakja.

Bár sokáig kellett várni Debrecenben az országzászlóra (tárgyalagasan hozzá kell fűzni ehhez, hogy nem a város vezetőségének hibájából), kárpótlást nyújt a hosszú várakozásért az a tény, hogy rendkívül impozáns és igen szép országzászlót kapott Debrecen.

Még nincs értesülésünk arról, hogy mikor lesz a felavató ünnepély, a zászló ünnepélyes felhúzása. A tér parkírozása folyik. Kíváncsinos lenne, hogy a park bővítése után azonnal megtörténne az ünnepélyes felavatás, hogy az országzászló Debrecenben is ébressze a hazafiasságra a lelkeket.

Karácsonyra már most megveheti a legújabb típusu

Rádiót

**Neumann József rádió, csillár, kerék pár
üzletében Piac-utca 27.**

**Az algiri diákok olaszellenes
tüntetése**

A francia hadviseltek szövetsége újabb átiratot intézett a francia főbiztoshoz, hogy mindenáron vessen véget az olaszok franciellenes tüntetéseinek.

Algirban viszont pénteken néhány száz diák tüntetést rendezett és ezt kiabálta:

— Sziáciát és Szardiniát követeljük! Olaszországot a négereknek! A fran-

cia rendőrség a legnagyobb erőfeszítéssel távollattotta a tüntetőket az olaszok egyesületi házától

**METEOR MOZI
MŰSORA**

Vasárnap: **IRENE DUNNE**-val: **ASSZONY A VIHARBAN**, amerikai cowboy film! Világhíradó! Előadások: 3-tól.

ÉKSZERT

Ó R A T

Kostyától

vásároljon
Széchenyi uca 1.

Képkiallítás nagy- mesterek műveiből

Egy olyan kiállításra hívjuk fel városunk közönségét, ahol a Képzőművészeti Társulat majdnem minden egyes tagja képviselve van. Ez az a kiállítás, ahol minden ember megtalálja, amit keres. A kiállítás mindennap reggel 9 órától este 8 óráig tekinthető meg a Piac u. 51. szám alatt, a volt Hangya üzlethelyiségében.

December 14-én, szerdán delelőtti rendes városi közgyűlést tartanak

Debrecen város törvényhatósági közgyűlése szerdán, december 14-én rendes ülést tart.

Több fontos és nagyjelentőségű ügy kerül tárgyalásra, így a kormány ki-nevezésén kívül a város lejáró tüzbiztosítási ügye, megalakítják az 1939. évre a bizottságokat, ezenkívül ugyan- csak választás útján betöltik a vágó-hídi állatorvosi és a műszaki tisztii és a megüresedő segédtisztii állást.

A közgyűlés délelőtti feltételek, a közgyűlés délután négykor ülészik.

Harmincötezer magyar cipész- iparos küz elme a Bata cipőgyár ellen

Ismeretes, hogy a Felvidék viszszaesatolásával a Bata cipőgyár felvidéki fiókjai, üzletei, műhelyei új nevet vettek fel és tovább akarják folytatni a munkát. A Bata gyár magyarországi letelepedése ellen igen erős harcot indítottak és 35.000 cipészkiiparos nevében vitéz Imre Béla miniszterelnök-höz fordultak és megküldték tiltakozásukat a parlament valamennyi tagjának.

Hangsúlyozzák, hogy a Bata gyár letelepedése a magyar cipészkiiparosokat tenné tönkretesz. Bata a maga üzleti és gyártási rendszerével a kisipart tönkretesz. A németek a szudéta vidéken lévő 536 Bata fiók újból való megnyitására nem járultak hozzá és ezt kell követni — írják a cipészek vezetői — a magyar kisipar védelmében is. Csehszlovákiában 1934-ben már 1900 Bata fiók volt és még a kis-kisüzemekben is tartották javító-műhelyt. Ezzel tönkretették a cipészkiipart és 18.000 munkás lett munkanélkülivé.

A kisiparosok vezetői által kiadott segélykiáltás részletesen felsorolja, hogy miért olosabb a Bata cipő a magyar kisiparos által készített kitudó minőségű cipőnél.

LEGSZEBB és legizlésebb, különleges levélpapírok karácsonyi ajándékkul a „MELIUSZ” könyv- és papírkereskedésben vásárolhatók.

Nyolc millió embert mozgatott meg a 80.000 négyzetkilométer területen lefolyó légvédelmi nagygyakorlat

A tiznapos légvédelmi és légoltalmi gyakorlat szombaton reggel hat órakor ért véget. Mintegy 80.000 négyzetkilométeres területen közel nyolcmillió embert mozgatott meg az idei utolsó nagygyakorlat. A legközelebbire előreláthatólag csak tavasszal kerül sor. Európában eddig még sehol nem rendeztek ilyen széles területekre és ilyen nagy tömegekre kiterjedő gyakorlatot.

Ha KARÁCSONYRA

mindent „Takarékosságra” vesz!

Adóssága, gond, vagy teher sohasem lesz!

**Mert amennyit erre havonta lefizet
Nyomban ugyanannyi új hitelt szerez!**

**Igy pedig havonta előálló újabb szükség-
leteit zavartalanul elégítheti ki**

a „Takarékosság” Rt. kötelekébe tartozó

124 elsőrendű üzletben.

Szerezze meg a „Takarékosság” vásárlási igazolványát.

Díjtalanul nyújtja a Központi iroda Deák Ferenc ucca 6.

Autonóm ukrán államot indítványoztak a lengyel képviselőházban

Az indítvány és a csehok által szított ukrán mozgalom nagy felháborodást kelt Lengyelországban.

Varsó, december 10. A lengyel képviselőház pénteki ülésén 15 ukrán képviselő indítványt nyújtott be Halics és Volhinia vidéke területi önkormányzata érdekében. A terület egész Lengyelország harmadrészét foglalja magában, Stanislan, Tarnopol és Volhinia vajdaságokat egészen, Lemberg és Polécia vajdaságok, valamint Krakó és Lublin tartományok egy részét több mint 9 millió lakossal. Az ukrán indítvány szerint ennek a vidéknek külön kormánya kell, hogy legyen, külügyi, pénzügyi és honvédelmi politikájában az autonóm ukrán állam alá lenne ren-

delve a lengyel politikának, de az autonóm kormány tagjai helyet kapnának a varsói központi kormányban.

A javaslatot egyidőben nyújtották be azzal az erős agitációval, mely Csehország részéről indult meg és külön nagy ukrán állam megalapítását célozza. Az indítvány és az egész ukrán akció egész Lengyelországban nagy felháborodást keltett. A lengyel sajtó hangoztatja, hogy Lengyelország ezeket a területeket véres harcokon szerezte és a legutolsó csepp vörig meg fogja védeni.

**Karácsonyra FÉNYT és HANGULATOT visz othonába ha
csillárt, rádiót**

Gulyástól

**Piac u. 59. vásárolja. Piac u. 59.
Olcsó árak! — Cseré. — Részletre is!**

Két súlyos ítélet alkalmazottak be nem jelentése miatt

Budapesten a VI kerületi rendőrkapitányságon Csathó István rendőrtanácsos, rendőri büntetőbíró tegnap tárgyalta azoknak a munkaadóknak az ügyeit, akik a társadalmi egyensúlyról szóló törvény bejelentési kötelezettségeinek nem tettek eleget. Egy sereg kisebb ítéleten kívül két súlyos ítéletet is hozott.

Wertheimer Aladár, az egyik színházi iroda igazgatósági tagja

állott mint terhelt a rendőrbíró előtt azért, mert tíz alkalmazottja közül csak kilencet jelentett be. A rendőrbíró megállapította a rossz-hiszeműséget és kihágásért ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, amely tiznap elzárásra változtatható át,

**PHILIPS, STANDARD, ORION stb.
rádiók csereáron, részletre is
Mayer Emil okl. gépészmérnök
Burgondia u. 15. Telefon: 15-79.**

ha a pénzbüntetést nem fizeti meg. Wertheimer a főkapitányhoz fellebbezett az ítélet ellen.

Lampel Vilmos vegyüzem tulajdonost tiznap elzárásra átváltoztatható 500 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró azért, mert három alkalmazottját nem jelentette be. Ő is fellebbezett.

Tuka teljes függetlenséget követel Szlovákiának

London, december 10. A Daily Telegraph levelezője jelenti Prágából: A legkülönbözőbb szlovák vezetők beszédei bizonyítják, hogy Szlovákiában mindinkább erősödik a Csehországtól való elszakadást sürgető irányzat. Tuka Béla tanárt, akit 1929-ben hazaárulás címén 15 évi börtönrre ítéltek, Pozsonyban Tiso miniszterelnök jelenlétében tartott beszédében hangoztatta, hogy az önkormányzat már nem elegendő, Szlovákiának teljes függetlenségre van szüksége. A cseh lapok a cenzura tilalma miatt nem közölhették ezt a beszédet.

Német olajvezeték Romániából Poroszországba

A német birodalom olajvezetékét szándékszik építeni Romániából Kelet-Poroszországba. A román-német gazdasági tárgyalások egyébként, melyek november óta folynak megszakításokkal, meg-egyezőssel végződtek.

A zsidók rhodéziai letelepítésével foglalkozik Anglia

Az angol kormány most vizsgálja a zsidóságnak Rhodéziában letelepítésével foglalkozó tervet. A rendelkezésre álló terület, mely jóval nagyobb, mint Anglia, nagyon gyéren lakott, talaja termékeny, éghajlata mérsékelt. Az angol gyarmatügyi hivatal jóindulattal foglalkozik a tervvel.

Cseh gépfegyver-harc Radvánc ellen

A csehek borzalmas éjszakai támadást intéztek szombatira virradó éjjel az Ungvár tözsomszedságában levő Radvánc nagyközségben, mert lakói kifejezték, hogy Magyarországhoz akarnak csatlakozni. Gépfegyver és kézigranát záport adtak le a falura. Éjjelleg lötték a község egy részét. A lakosságot ebből a részből kilakoltatták.

Egy szenzációs magyar szabadalom az egész világon megváltoztatja a biztosítási rendszert

A magyar biztosítási szakemberek hosszú éveken keresztül törték a fejüket azon, hogyan lehetne megszabadítani az embereket a biztosítással járó ezernyi kellemetlenségtől. Elsősorban túrhételenné tette a polgárok életét sok esetben, magát biztosítási ügynek kiadó egyén, akik különféle lehetetlen ígéretekkel mind a feleknek, mind magának a biztosítási eszmének súlyos károkat okoztak. Másodsorban az üzletszerzéssel, díjbeszedéssel és a kezeléssel járó költségek voltak azok, amelyek megdrágították a biztosítást. Sokszor erejükön felüli biztosításokat vállaltattak egyesekkel, amit természetesen nem tudtak aztán teljesíteni. Sok aránylag szegény embernek az egy-két évig keservesen befizetett pár pengője odaveszett, mert nem tudott tovább fizetni. Nem egyszer történt meg, hogy be is perelték őt a biztosítási díjért és így még per-

Ezzel szemben az új magyar tálmány olyan rendszert épített ki, amelyet nem is lehet tulajdonképpen biztosításnak nevezni.

A lényege az, hogy az emberek önmagukat takarékosra szoktatják és a betétként elhelyezett pénzüket után nemcsak megkapják a tisztességes kamatot, hanem ennek a kamatnak egy csekély töredékéből kitélik a biztosítási díj is, tehát tulajdonképpen anélkül, hogy valaki életbiztosítást kötné, tisztán azáltal, mert rendszeresen takarékoskodik és a pénzt nem a ládájában, hanem a bankban tartják, életbiztosítást is kap.

Nézzünk egy példát. Ha valaki havonta 10 pengőt elhelyez a bankban, egy év után ez 123 pengő vagyont jelent számára. Ha véletlenül az ilyen betevő például a hetedik hónapban meghal, amikor még csak 70 pengő betétet helyezett el, hozzátartozója

Kartelen kívüli Barátságos szénbánya elsőrendű termékei legolcsóbb napi áron megrendelhető:

Gombosi Zoltán

Derecen, Déli-sor 4.b. Telefon: 12-90.

költséget is akasztottak a nyakába. Annak ellenére hogy a biztosításnak az lenne az igazi célja hogy annak előnyére szolgáljon akit biztosítanak, mégis kiderült, hogy mindenkinek előnyös a biztosítás: az ügyneknek, aki jutalékot kap, a biztosító intézetnek, amely üzlethez jutott, csak éppen magának a szegény biztosítottnak van kevés haszna abból.

Igaz, hogy emberségesen nem akarták megnyomorítani a biztosítottakat és ha valaki nem tudta fizetni a díjakat, módja volt úgynevezett „visszaváltást” vagy „tőkésítést” kérni, ami azt is jelentette, hogy visszaváltás esetében — különösen ha nem mondta fel kellő időben a biztosítást — a befizetett pénzének nem egészen a felét kapta vissza, ha pedig tőkésítette, akkor várható a pénzére esetleg 20 évig, amíg a biztosítás határideje lejárt.

1000 pengőt kap, de ami még nagyobb szenzáció: ha baleset áldozatául esik, akkor 2000 pengőt fizetnek ki azonnal a hátramaradottainak. Ezenkívül természetesen visszakapja a saját betétjét is kamattal, amit befizetett. Ha azonban valakit nem gátol a haláleset abban, hogy folytassa a takarékbetétgyűjtést, például tizenkét és fél évig, erre az időre befizetett 1500 pengőt, ezzel szemben ebben a pillanatban körülbelül 2000 pengő vagyonnal, mint sajátjával rendelkezik. Annyira a sajátja lesz az első perctől kezdve minden fillér, amit befizet, hogy bármikor — tehát már az első évben is — a betétként elhelyezett összeget — azt lehetne mondani, hogy sajátmagától kölcsönveheti.

A magyar tálmányt a szabadalmi bíróság be is jegyezte. Debreczenben két pénzintézet foglalkozik ilyen érdekes betétgyűjtéssel: a Debreceni Első

Dús választékban Koslyánál olcsón kapható.

DOXA óránál árban, minőségben minden előny megálál!

Ajánláknak DOXA órát vegyen! Az ólomplombája ügyellen!

Kapható nagy választékban Halásznál

Takarékpénztár és a Debreceni Kölcsház Segélyező Egylet, amely intézetek szívesen adnak felvilágosítást.

Nyílt kérelem a Belügyminiszter Urhoz

Mint tudvalevő, a Magyarországi Munkás Rokkant- és Nyugdíjgyezetlet egyesek tönkretették s kiűtötték szegény magyar rokkant munkások szájából a falat kenyeret, melyet keserves filléereikből egy élet szorgalmával gyűjtöget-

mokat s igazságosabb darabokat igyekeznek osztani a jó magyar kenyérből, tisztelettel kérjük: ne feledkezzék meg azokról a szegény rokkant munkásokról, akik önhibájukon kívül jutottak a legnagyobb nyomorba, pedig egész életükön keresztül a haza érdekeit munkálták az ő kis posztjukon, szerény, de értékes és szükséges munkájukkal s a háborúban is becsülettel szolgálták hazájukat, úgyszólván mindenüket áldozatul hozva, a 22 millió hadikölesönt is. Alázatos kérésünk lényegét a következőkben bátorkodunk elő-

Karácsonyra

legfrissebb újdonságainkból, könnyen oldja meg az ajándékozás gondját és finom férfidivat cikkeinkkel tartós örömet szerez hozzátartozóinak.

Dr. VARGA uridivat üzletéből
Első Takarékpalota.

tek, hogy öreg napjainkra legalább ne kelljen nyakukba akasztani a koldustarisznyát. Már az utóbbi években 2—4 pengő *havi* segélyekkel szűrték ki a segélyre jogosultakat szemét s mikor a rokkantak tiltakoztak: körmönfont alapszabályokra és arra hivatkoztak, hogy elvitte a pénzt a háború, mert 22 milliót adtak hadikölesöntbe.

Mos már az ügy jó kezében van s aki bűnös, bizonyára elveszi méltó büntetését, ez azonban nem viaszthatja meg a szerencsétlen rokkantakat, akik éppen abban az átmeneti időben váltak rokkantakká, mikor az OTI bevezette a rokkantsági ágazatot, de önhibájukon kívül már nem bírták befizetni a szükséges 200—400 hetet, csak 100-at, vagy 150-et, így rokkantsági joguk elveszett, sőt addig a rokkantalpra befizetett pénzüket is odavesztett, bár több részük hosszú ideig, 30—40 évig is tagja volt az OTI-nak.

A jó szociális intézkedések erőszak nélkül húzzák ki mindenféle felforgatás méregfogát, mert ahol meglegedés van, ott nem lehet igazgatni s egyben a magyar haza és gazdasági élet javát is szolgálják. Ma, amikor a m. kir. kormány bevezeti a szükséges szociális reform-

KARÁCSONYRA legszebb, legmaradandóbb és legolcsóbb ajándék a könyv. Óriási választékban kaphatók és vételkötélzettség nélkül megtekinthetők a „MELIUSZ” könyvkereskedésben.

terjeszteni: a Munkás Rokkant- és Nyugdíjgyezetlet még fizető tagjainak elintézése után esetleg fennmaradó minden értéket át kellene adni az OTI-nak s ezúton, esetleg állami hozzájárulással, legalább csak *három* pengő *havi* segélyt juttatni a kisemizett rokkantoknak, kikből sokan ügyis OTI tagok voltak. Kérlemünk oly szerény, hogy az állam teherbíróképességét bizonyára nem befolyásolná, hiszen ezek a beteges, öreg emberek úgysem sokáig terhelnék a pénztárt. Alázattal kérjük Nagyméltóságú Belügyminiszter Urat: fentírt kérelmünket pártfogásába venni s minisztertanács elé terjeszteni kegyeskedjék.

Több rokkant tag.

A. I. Kvalitás Hócipők Felár nincsen! Mandel Lipófi R.-T. Plac u. 22/28.

Nem vagyunk hírszervezeti tag, kezeletti költség nincs, friss gumi árut adunk!

Sok-e az áttérés Debreczenben

A zsidótörvénnyel kapcsolatosan külföldi hírek terjedtek el Debreczenben is abban a vonatkozásban, hogy többszázan térnek át a zsidóvallásról, egyesek és egész családok.

Kérdést intéztünk az egyes egyházakhoz, hogy milyen mértékű és szellemű az áttérés. A válaszokat az alábbiakban adjuk:

A református egyháznál

A református egyházba térőket a központi lelkesi hivatal tartja nyilván. Siposs Imre központi lelkesi kijelentette, hogy más években évi 8-10 református vallásra áttérés szokott történni, az idén valamivel több ez a szám. Egész évben eddig 17-en kérték a református egyházba felvételüket. A belépéseket az eddigi követelt rendszer szerint bonyolítják le.

A katolikus egyháznál

Eben az évben 4-5 család, minegy 10-15 lélekkel tért át a katolikus vallásra az izraeliták közül. Folyamatban van 10-12 lélek felvétele. A megkeresztelést néhány hónapos tanítás előzi meg s csak azokat veszik fel a katolikus egyház kötelékébe, akiknél kellő felkészültséget látnak.

Az evangélikus egyháznál

Pass László esperes válasza szerint ebben az évben 10-12 lélek tért át evangélikus hitre a zsidók közül, tehát összesen négy család. A teljes vallásszabadság elvi alapján állanak, csak a törvényes paragrafusokat veszik figyelembe. Mindenkinél joga van vallását változtatni. Volt egy érdekes — és jellemző — esete. Egy evangélikus leány jelentkezett kitérésre, még pedig azzal, hogy a zsidó egyházba kíván belépni. A leány szülei és vőlegénye is zsidó volt, ennél fogva szó nélkül megadta az engedélyt a kilépésre.

A mostani fokozottabb kitérésekről ezt mondta Pass László esperes:

— Általában a mai vallásváltoztatásoknak főoka személyi vagy erkölcsi érdek. Olyan esetet nem is tudok elképzelni, ha valaki felnő az evangélikus vallásban, azt tanulja és márcsak holnapra azt mondja, hogy neki egy másik vallás annyira megtetszett, hogy abba áttér. Egy vallás megismeréséhez 15-20 év kell. Ilyen eset, hogy valaki így térjen más vallásra, talán az egész világon egy van. Viszont én egyetlen embernek sem mondom, hogy hagyja el a vallását és legyen evangélikus...

A zsidó hitközségnél

Végül magát, a tulajdonképpen érdekelt egyházat, a statusquo izraelita egyházközséget, illetve annak vezetőjét dr. Weisz Pál főrabbit kérdeztük meg, milyen nagy számban történtek kilépések az izr. egyházból.

— Megközelítőleg sem olyan nagyszámú a valláscsere — hangzott a válasz — mint azt a városban beszélik. A múlt évhez képest tényleg többen téptek ki, illetve jelentették be kilépési szándékukat. A többletet azzal magyarázhatom csak, hogy az emberekből hiányzik az őszinte istenhit és az élet első komolyabb akadályától megijedve, egyéni anyagi érdekeiket feltve, próbálják a maguk és gyermekeik életét biztosítani. Nem tudom elképzelni,

hogy a valláscsere ez a megnövekedése kivétel nélkül mind a lelki meggyőződésre vezethető vissza. Ezt maguk a jelentkezők legnagyobb részben nem is állítják. A vallást cserélők elvesztik lelki nyugalmaikat, de az anyagi célt sem érik el. Nem akarják lenni a szavakkal részéről, hanem komoly aggodalom, ha azt mondom, hogy éppen az ilyen vélt érdek elérése céljából kitérnek lelkében elho-

Nikotinnal megölte magát dr. Dorka István kisvárdai közjegyző helyettes

Pénteken reggel megdöbbentő öngyilkosságot fedeztek fel a vásárosnaményi Vasút-szállóban. Megelőző este a szállodában megjelent egy úr és szobát kért. A 11-es szobát utalták ki számára. Lefekvése előtt arra kérte a portást, hogy hagyják aludni, amíg felébred, mert csak a déli órákban

loda személyzetét, akik hamarosan megjelentek a 11-es szobában. Orvost hívtak, de annak már nem akadt dolga, mert megállapították, hogy a szálloda vendége, dr. Dorka István kisvárdai közjegyzőhelyettes már halott. Az éjjeli székrenyven ott állott a méregpohár, amelynek alján még ott volt a gyilkos mérge, amiről megállapították, hogy nikotin.

A kiszállott rendőri bizottság felkutatva a szobát, de dr. Dorka István semmiféle bűsülevelet nem hagyott hátra, amelyből meg lehetne állapítani öngyilkosságának okát.

A Kormányzó Ur Ófőméltósága elfogadta Aszmann Ferenc világhírű „Trianon” című képét

Amikor a közelmúltban megkezdődtek a tárgyalások a felvidéki magyar területek felszabadításáról, Aszmann Ferenc hazafias lelkétől sugalt gondolatot valósított meg. Trianon című mesterművét három példányban magnagyította és hódolatteljes kérelemmel megküldte a Kormányzó Ur Ófőméltóságának, hogy egy példányt kegyeskedjék megtartani, a másik kettőtől az egyiket Mussolininek, másikat Hitlernek ajándékozza.

A kabinetirodától most jött meg a válasz, amelyben közlik, hogy a Kormányzó Ur Ófőméltósága a képeket — melyek valóban igen szépek — kegyesen elfogadni méltóztatott. Az egyik képet, melyet Aszmann Ferenc Ófőméltóságának ajánlott fel, abba a muzeumba helyezték el, ahol hasonló tárgyak nyertek kiállítását. Ófőméltósága gondolatért és a képekért a kabinetiroda útján köszönetnyilvánításának közlését megengedte.

GÉPLEIRÁS HURAY, Iparkamara
MÁSOLÁS HURAY, T. 17-93

NYVJTJVK
ÖNNEK
UNIO
LEGELENYÖSEBBVÁSÁRLÁSI
LEHETŐSÉGET
100 félet
VEHET
1 HELYEN FIZET
IRODA: PIAC U. 44.

mályosul a hazafias érzés kristálya, ha azt észlelik, hogy a hazafiság ideáljának teljessége nem a haza iránti áldozatkészségtől, e föld iránti lelkes szeretettől, hanem a kitérésből függ. Minél többen térnek ki a zsidóságból, a törvény százalékszámát kijátszani akarván, annál több lesz az igazi asszimilációt, a magyar érzést és szellemi habitusba idomulást tévesen értelmezők száma, a hazafias ideálok tévelygője.

— Mi nem veszítünk azokkal, akik itthagynak bennünket. Nekünk soha nem volt fontos a mennyiség, hanem inkább a minőség. Károsnak tartom a nem meggyőződésből, hanem érdekből — ahogy a főváros nyelvén elnevezték — a ma konjunkturájának kitérését: az üllevelkeresztényeket — a társadalom, a nemzet szempontjából is. A zsidó épügy mint más, az ő ősi hitbeli lelki-világából nyer jellemfejlészt és erkölcsi erőt. Ma, amikor a magyar nemzetnek erkölcsös, értékes és szilárd jellemű polgárokra van szüksége, mint a hadihajónak erős páncélbordákra, amelyek nem hajlanak, nem törekszenek, akkor káros a nemzetre, ha akadnak polgárok, akiknek erkölcsi, vallási világa anyagi érdekből eladó. A hűség egy, a hűség a családhoz, a hűség a hazához, a hűség a valláshoz, a hűség az Istenhez a jellemben vannak. Különbben is olyan igazság ez, amelyre a keresztény egyházak nagyjai éppen a közelmúltban egészen világosan rámutattak.

Ime tehát az egybehangzó és egymást fedő nyilatkozatokból kitűnik, hogy Debreczenben nincs szó tömezes kitéréséről. Ebben az évben 46 zsidó lépett ki az egyházból és értesülésünk szerint nem egészen 40 azoknak a száma, akik a kitérés gondolatával foglalkoznak.

lesz dolga. Reggel 8 óra felé a szobaleány mitsem tudva a vendég utasításáról, bekopogott az ajtón, hogy megkérdezze, nem kell-e befűteni. Amikor benyitott, megdöbbenve vette észre, hogy a szálloda vendége pizsamába öltözve a földön fekszik. Fellármázta a szál-

A Székely, Győri és Morvai cég az idén is ajándékozza a szegény gyermekeknek

Mint minden évben, az idén is elsők között van a népszerű Székely, Győri és Morvai cég azoknak, akik jó példával járnak elől a szegény gyermekek felruházási akciójában. Itt közöljük a jótékony egyesületek névsorát, melyeket ajándékuhával lát el a cég:

1. Állami kiségitő iskola.
2. Debreceni Ipartestület.
3. Debreceni Evang. Fülléregylet.
4. Debreceni Patronázs Egyesület.
5. Debreceni Homokkert-rész ref. egyház.
6. Debreceni Klinikák.
7. Debreceni Ref. Lelkészhivatal.
8. Debreceni Református Lelkészegyesület.
9. Debreceni Casinó.
10. Debreceni Kereskedők és Utazók.
11. Debreceni Izr. Nőegylet.
12. Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége.
13. Jóbarátok Asztaltársasága.

14. Kath. Otthon Szeretet Asztaltársasága.
15. Keresztény Ifjúsági Egyesület.
16. Kereskedők és Iparosok Asztaltársasága.
17. Mansz póstásoport.
18. Országos Ref. Szeretet Szövetség.
19. Országos Frontharcos Szövetség.
20. Poel Cédek jótékonyági Egyesület.
21. Szociális Missziótársulat.
22. Szeretet Asztaltársaság.
23. Szent Erzsébet Egyesület.
24. Szabóiparosok szakosztálya.

A ruhákat keddtől kezdve, nyugta ellenében kiadja a cég.

Valóban példát mutató áldozatkészség ez, fényt vet arra a lelkiületre, amellyel a cég összes magyarországi fiókjai üzletmenetét irányítják. A szegények áldják a jótékony egyesületek pedig hálaival gondolnak a nagylelkű adományozókra.

HETI MŰSOR:

December 11-én, vasárnap délután: **Magas diplomácia.**
 December 11-én, vasárnap este: **Magas diplomácia.**
 December 12-én, hétfőn prömierberlet 10. sz. az első idej operaelőadás, Puccini: **Bohémek.**
 December 13-án és a következő napokon: **Magas diplomácia.**

A színházi iroda jelenti:

Az idej színiévad legnagyobb eseménye hétfőn a m. kir.

Operaház

tagjainak vendégjátékával a nagy

opera est Bohémek

HALÁSZ GITTA, H. NEMÉNYI LILI, LAURISIN LAJOS, KORÉH ENDRE, VITÉZ TIBOR, CSÓKA BELA, Bakó Baba, Bányai, Kovács és kibővített kórus és a megnövelt zenekar közreműködésével.

Vezényel: **KOMOR.**

Ma, vasárnap délután és vasárnap este a káprázatos szép díszletekkel ékes, magasra kiemelkedő operett:

MAGAS DIPLOMÁCIA!

Kedden:

MAGAS DIPLOMÁCIA!

Mindennap:

MAGAS DIPLOMÁCIA!

Izzalmos, exotikus, friss, szellemes, melódikus zenéjű a

MAGAS DIPLOMÁCIA!

Az egész éven át felgyülemlett szövet, selyem, bárszony, flanell és mosó maradékok kerülnek eladásra,

hihetetlen olcsó árakon.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac és Simonffy u. sarok

Hogyha talán
 A magasságos mennybe szállnék
 Szébbet: bizony Isten nem talál nek
 Édes!
 Magában nincs hiba
 Minden kis porcika
 Olyan csodás!
 Hamvay Lucy és Márkus Lajos éneklék:
 Úgy dalol a júliusi szél
 És a dala titkokat mesél.
 A szívem ha dobban,
 Kitért két karomban
 A vágyam benne él.

regényéből készült darabhoz, ami messze kimagaslik a megszokott filmzenék közül. A „Rozmaring” nagy sikeréből oroszlanrész illeti meg Csanak Bélát, a kitűnő zeneszerzőt.

Mulatságos jelenetek

halmaz a „Magas diplomácia”. Egyik kedves jelenete a következő:

Margot: Az elnök úrnak itt a felesége, ne járjon hát ismeretlen fiatal hölgyek után...

Simon: Ugyan kérem! A feleségem egyáltalán nem fontos.

Margot: Ugy? Akkor miért hozta magával Genibe?

Simon: Mert egyre azt hajtogatta: Genfet látni és meghalni... Gondoltam: legyen meg az akarata.

Sulyok Mária visszatért

Két évvel ezelőtt ment férjhez Sulyok Mária színművésznő Elek Béla földbirtokoshoz és visszavonult a színháztól. Elekek szlovákiai birtokát visszacsatolták Magyarországhoz és így ismét magyar állampolgrok lettek. A budapesti Vígszínház igazgatósága szerződtette Sulyok Mária, Zagon István „Tavaszi szél” című vígjátékának egyik főszerepére.

ZSOLTÁROK, bibliák, imakönyvek minden kivételben, nagy választékban, karácsonyi ajándékkul „MELIUSZ” könyvkereskedésben vásárolhatók.

226 potyajegyes

jelentkezett a színház megnyitása óta, tehát nem egészen két hónap alatt a Csokonai színház igazgatójánál, a legális szabadjegyeseken: sajtón, színeszéken kívül. Ennyi ingyenjegy kérést kellett elhárítani, ennyi rohamot kivédeni a színháznak azok részéről, akik úgy képzelik a színházkultúra támogatását, hogy ingyen beülnek a színházba. A megdöbbentő azonban az, hogy a po-

tyajegyesek legmakacsabb fajtája rendszeren olyan jólsituált egyénekből kerül ki, akik könnyedén meg tudnak váltani jegyüket a színházba és illene is megváltani azt jövedelmüknél, vagy társadalmi állásuknál fogva... Ingyen azonban könnyebb varázsa van a potyajegy szónak. Azok az emberek, akik szegénynek a péktől ingyen elvinni a kenyeret, a szabótól a ruhát, egészen természetesnek találják azt, hogy egy előadást szabadjeggyel nézzenek végig. Pedig a színház is sok-sok embernek, művészeknek ad kenyeret a megváltott jegyekből s minden potyajegy-kérő gondoljon arra, hogy a sovány művészekenyérből akar elvenni egy darabot jegyigénylésével... Azonkívül a színházban, amíg felgördül a függöny: súlyos szászokba van minden nap...

Mindez olyan egyszerű, kézenfekvő és szegyenletesen igaz. Szinte gondolkodni sem lehet rajta. És mégis napon-ta tömegesen kérnek szabadjegyet. Mindenféle lehetséges és lehetetlen jogmen. Így fest a színházi kultúra támogatása a valóságban.

Kisebb betöréseket elkövető banda garázdálkodik De recenben

Debrecenben az utóbbi időben erősen elszaporodtak a kisebb betörések. A tettesek az udvarokban levő kamrákat törik fel és dezsmálják meg. Gyöngyösi János, Busi ucca 14. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az élmúlt éjszaka kamráját álkulccsal felnyitotta és egy mázsa lisztet elloptott.

Ugyancsak betörők jártak Oláh Mihályné Honvéd ucca 44. szám alatt levő udvarán és a kamara ajtaját feszítővással felnyitva, 80 kilónyi búzát elloptak. Az a gyanú, hogy a két betörést ugyanaz a társaság követte el.

Gyönyörű Ajándéktárgyak

Manikür-, fésű-kazetták P. 3'60. Parfüm- és kölnikazetták P 1'64-től

Dr. Kondor István

Központi Drogériájában (Városháza)

Oriasí választék!

Eredeti töltések!

Olcsó árak!

Szines színházi filmkockák Sláger

minden száma a „Magas diplomácia” című Tiszai—Zerinváry-operettnek. A „Százhuszas tempó” zeneszerzőjének, Zerinváry Andornak szines, melódikus muzsikája egycsapásra meghódította a közönséget. A darab két legnépszerűbb számát közkívánatra itt közöljük.

A szerelem
 Egy perc alatt megterem
 Egy röpke perc ilyenkor
 Hosszú idő.
 Pillants oda
 Nem kell itt semmi csoda
 Csak egy kis
 Édes drága nő.

Refr.:

Édes
 Magában nincs hiba
 Minden kis porcika
 Olyan csodás.
 Édes!
 Adja a kis kezét
 Minek a sok beszéd
 A vallomás?

Juliette:

Várva várom én az éjszakát
 Álmaimban látom én magát.
 Talán egyszer mégis
 Majd el sirom én is
 Szerelmem szép dalát.

Refr.:

Darling! Darling!
 Boldog vagyok, ha látom
 Magát minden álomom
 De rég.
 Darling! Darling!
 Hiszen csak arra kérem
 Szeressen és ez nekem elég.
 Ugy tüzel a vágy
 Egy perc s tovaszáll,
 Lángol a szívünk
 hát mire várunk?
 Darling... Darling!
 Én csak magáért élek
 Nálam hübbet úgy sem

A legboldogabb ember

Nem László Miklós ilyen című darabjáról van szó, hanem a Csokonai színház legboldogabb tagjáról: Csanak Béláról, a népszerű karmesterről, akit a „Rozmaring” bemutatója alkalmából egyre-másra keresnek fel gratulációikkal az emberek. Valóban Csanak Béla olyan finom, színes, fül-hemészó muzsikát írt a Harsányi Zsolt

KARÁCSONYRA

egy márkás gramofon, egy jó rádió, jobbnál-jobb gramofonlemezok, elsőrangú hangszerek minden családnak örömet szerez

SZENDRŐTŐL

Batthyányi u. 22. sz.

NOI KESZTYÜ UJDONSÁGOK
FÉRFIKESZTYÜK
RETIKULÖK
HAMERLI NÉL
PÉCSI KESZTYÜGYÁR FIOKJA
PIAC-U. 16.
ALFÖLDI PALOTA

**Kamarás Gyula
MAV. műhelyfőnök
és 18 alkalmazott
megható búcsúja**

Ünnepséget rendeztek a búcsúzó alkalmazottak részére a műhelyben.

Szombaton este a MAV műhelytelepen az Egyetértés dísztermében megható ünnepség és vacsora keretében búcsúztatták a most nyugalomb. vonuló alkalmazottakat élén Kamarás Gyula műszaki főtanácsossal, MAV műhelyfőnökkel, akit főnöksége alatt mindvégig mély szeretettel és ragaszkodással vettek körül a vagongyár alkalmazottai.

Kamarás Gyula MAV műhelyfőnökön kívül, Környey János irodal. tisztelt, Ujvárossy Józsefet, Balogh Pétert, Halma Lászlót, Juhász Józsefet, Kiss Sándort, Molnár Józsefet, Pál Györgyöt, Pósfalvy János, Somogyvári Lászlót, Szikora Imrét, Tóth Sámuel, Varga Lászlót, Veréb Lajos és Zentai Lajost, akik valamennyien hosszú évtizedek óta működő, közl. tiszteltben és megbecsülésben álló kiváló munkatársai voltak a MAV műhelytelepnek.

A MAV Egyetértés adta elő az ünnepség bevezető számául a Nemzeti Hírszékgyet. Ezután dr. Ghémessy Sándor az új MAV műhelyfőnök megkapó szavakkal, szép beszédben búcsúztatta a nyugalomba vonuló ünnepeltet, megemlékezve Kamarás Gyula hervedhatatlan érdemeiről. — Dízig Alajos kamarai tükár, Végh Sándor és Tóth Lajos mondtak ezután hatásos beszédet, ünneplve a munkásélet után megérdemelt nyugalomba vonulót. — Nagy sikert aratott Szeghy László kitűnő szavallata, valamint Fontos Magda kedvesen tok tehetséggel előadott lánc.

Egy pompás egyfelvonásban tehetségük legjavát nyújtották Papp Manó, Zengewald Gyula Ujvárossy Pál és Dudás József. A közönség melegen tapsolta a kitűnő szereplőket. Az ünnepség után a vacsora közönsége a késő reggeli órákig maradt együtt. — melegen ünneplve a búcsúzókat.

Az intelligens üveg

Félünk az ezer bajt okozó meghűléstől, de ha mégis megfáztunk, és kerülgetni kezd nátha vagy éppen láz, igyekezzünk tőle minél gyorsabban megszabadulni. Szedjük a házi szereket, faggatjuk az orvost és ha magától nem ondaná, magunk vetjük fel a kérdést: — Szeszt?

— Helyesen adagolva igen, de csak okkal móddal, — szól többnyire a válasz.

Persze orvos nincs mindig kéznél, de annál inkább — üveg. Ilyenkor ötfaggatjuk és hálások vagyunk, ha — kioktat. Nem kell ehhez egyéb, csak hiteltérdemlő szöveg a teli üveg címkéjére nyomtatva.

Ilyen intelligens üveg került a kezünkben, címkéjén a következő felvilágosításokkal:

— Valódi ó-kajszinbarack-párlat Nemes, természetes ital, amely csak évekkig tartó érlelés után kerül forgalomba. Tisztaságáért szavatol a gyártó DREHER ANTAL S. R. T. KÖBÁNYA.

Az üveg tartalma — úgy érezzük — még intelligensőbb. Amint kihuzzuk a dugót, friss barackillat felhője árad ki belőle üdítően. Simán eszük le a torkon a finom ital és mint a tűz járja át egész valónk. Érezzük, hogy rengeteg kalóriát nyújt testünknek, hogy erősít, hogy gyógyít.

— Hogyan lehetséges, hogy eddig nem ismertük? — kérdezzük önmagunktól. Aztán eszünkbe jut a boltos szava, aki így ajánlotta:

— Évekkel ezelőtt főzték, de csak most került először forgalomba.

**Az Egyetemi Zenekar
bemutató hangversenye**

Dr. Tankó Béla mondott megnyitóbeszédet.

Az Egyetemi Zenekar szombaton délután tartotta rendkívül nívós bemutatkozó hangversenyét, melyen résztvett Károlyi Gyula az országos híru zongoraművész is, aki elragadtatta remek játékával a hallgatóságot. Nagy sikere volt Mándy Margit ének-művésznőnek, aki Bach, Mozart és Kodály dalokat énekelt, ragyogó művészetével lenyűgözve a közönséget. Kálmánchey Zoltán temperamentumos, izig-vérig muzsikos, nagyszerű művészkarmestert ismertünk meg. A hangverseny előtt dr. Tankó Béla egytanár tartott gondolatokban gazdag, mélyhatású megnyitó beszédet. Helyszüke miatt a bemutatkozó hangverseny részletes méltatására még vissza térünk.

**Karácsonyi ajándéknak
kiválóan alkalmas cikkek**

HÖLGYEK RÉSZÉRE:

Selymek
Szövetek,
Flanellek,
Harisnya és kötöttárak,
Selyem-fehérműek.

URAK RÉSZÉRE:

Férfi ing,
Nyakkendő,
Zsebkendő,
Harisnya,
Divatsál.

Ruhákra, mindenféle selyem, szövet, flanel

maradékok

meglepő olcsón beszerezhetők

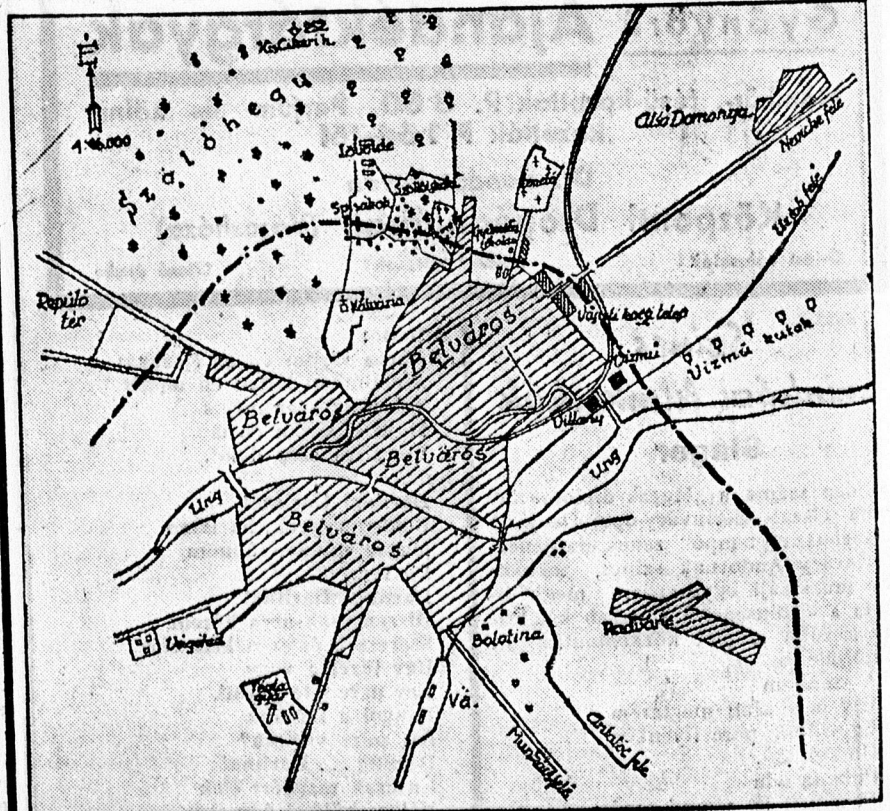
Kontsek Kornél
divatházában Kossuth-u. 1.

**A felvidéki demarkációs
vonal nehézségei**

Ungvár, dec. 10. (MTI) Az ideiglenes demarkációs vonal közlekedési szempontból a visszacsatolt Kárpátalján nehéz helyzetet teremtett. Az Ungvárt Munkácsal összekötő 42 km. műútból néhány km. maradt csak magyar kézen és használhatatlanná vált a Csap—Mezőterebes—Munkács között vezető út is. A magyar hatóságok már az első pillanattól kezdve sürgős intézkedéseket tettek az utviszonyok megjavítására, új bekötő utak létesítésére, társas gépkocsijáratok megindítására, a nem használható vasútvonal pótlására és az idénymunkák által széleskörű intézkedések történtek, hogy a lakosság megfelelő munkához jusson. Az uthelyreállítási és utépítési munkálatoknál már két héten át mintegy 400 munkást foglalkoztattak. Ez a szám is emelke-

dik s a közeljövőben még emelkedni fog. Megtörtént már a városokban meginduló közmunkák összeírása is és ezeknél a munkálatoknál is igen sokan fognak munkát alkalmat találni.

A vasuti közlekedés szempontjából Munkács helyzete a legsúlyosabb, mert a Csap—Lavocne közti tranzverzális vasútvonalat Bátor és Munkács között a esh megszállítás alatt maradt két község miatt két helyen szeli át a demarkációs vonal s így Munkácsnak vasuti közlekedése egyáltalán nincs. Most a forgalmat Munkácsal a Beregszászról induló társasgépkoocsijáratok bonyolítják le. A forgalom egész Kárpátalján rendkívül megnövekedett és a korlátozó intézkedések felfüggesztése óta a vonatok és autóbuszok zsúfolva járnak. Az üzletekben már mindenütt magyar holmit árulnak s a magyar Kárpátalja teljesen beleilleszkedik a magyar életbe.

Ilyen az ungvári határ.

Molnár Jánosnál
Debrecen. Kossuth ucca 3.
Karácsonyra olcsó, szép üveg és porcellán áru kapható. „Képkerekezés”

KARÁCSONYRA levelepapírok
TÖLTŐTOLLAK emlékkönyvek
CSAVAR-IRÓNOK
olcsón
VAMOSI
PAPIRÜZLETÉBEN-SZINHAZ ATJÁR

FELTÉRŐBŐL LESZ A PENGŐ

ha takarékosan vásárolja be karácsonyi szükségletét a közismert

FEUER divatház Csapó u. 26.

hol mindent egy helyen megvehet. Textil, kötött, rövidárak, férfi-női divatekkek, paplanok, retikülök, ernyők, sapkák, Babi kelengyék

FEUER Divatház

DEBRECEN, Csapó u. 26. sz.

Legkedvezőbb beszerzési helye.

Szabott ár! Telefon: 16-86. Takarékosság.

Meddig lehetnek nyitva az üzletek a karácsonyi hetekben?

Budapest, december 10. A nyílt árusítási üzletek zárójának és munkaszünetének a karácsonyi ünnepekkel kapcsolatos szabályozásáról a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében azokat a nyílt árusítási üzleteket, amelyekben kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszert és állami egyedárusítási cikkeket árusítanak, december 19-től 23-ig bezárólag és december 31-én este 8 óráig, az egyéb nyílt árusítási üzleteket pedig december 12-től 23-ig bezárólag köznapokon és december 31-én este 7 óráig szabad nyitva tartani.

December 24-én a nyílt árusítási üzleteket este 7 óran túl nem szabad nyitva tartani.

A december 18-ra eső vasárnap nyílt árusítási üzleteket reggel 7 órától délután 6 óráig szabad nyitva tartani.

Karácsony első ünnepén a nyílt árusítási üzleteket zárva kell tartani. December 26-án, karácsony másodnapján a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó általános rendelkezéseket alkalmazni kell.

A január elsejére eső vasárnap a virágüzleteket reggel 10 órától délután 2 óráig szabad nyitva tartani.

Könnyű méke lesz, ha este Artin-dragéet vesz!

11 halálos ítélet Moszkvában

Páris, december 10. A Matin moszkvai jelentése szerint Jezsov belügyi népbiztos elmozdításának okait a Kreml köreiben szigorúan titokban tartják. — Az Oeuvre moszkvai jelentése szerint Litvint, a leningradi titkosrendőrség főnökét és Zesanszkit, a moszkvai tit-

kosrendőrség főnökét letartóztatásba helyezték.

A charkovi szovjet bíróság halálra ítélte 11 magasrangú katonatisztet és rendőrtisztviselőt. A halálos ítéleteket tüstént végre is hajtották. A kivégzettek között volt Boriszláv ezredes, Kien volt katonai parancsnoka is.

A legdivatosabb kötöttárak a legszebb harisnyák őszi és téli fehérnemű ujdonságok habselyem különlegességek

Róna Nándor

harisnya és kötöttáru szaküzletében.
DEBRECEN, Piac-utca 46 szám.

Szabott árak!

Női bundák

Női kabátok

Női ruhák

Férfi ruhák

Férfi téli kabátok

Férfi városi és

lengyel bundák

Óriási választék

Magyar Ruhaipar

Debrecen

Bika szálló épületben

Olcsó árak!

**Hajduszoboszlói küldöttség
Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszternél**

Budapest, december 10. Dr. Tasnádi Nagy András igazságügy-minisztert Hajduszoboszló választókerület népes küldöttsége kereste fel igazságügyminiszterre történt kinevezése alkalmából.

Dr. Bekéssy Jenő kerületi pártelnök üdvözölte a minisztert, mint a kerület képviselőjét és biztosította választóinak további hűségéről és ragaszkodásáról.

Tasnádi Nagy András meleg szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért, majd fogadás után az Esterházy uccai klubhelyiségben közös ebédet vettek részt a küldöttség tagjai. Az ebédet megjelentek Kunder Antal kereskedelmi miniszter, Hóman Bálint, a NEP helyettes vezére, Bárczay János, Törs Tibor, Kölcsey István és Konkoly Thege Kálmán képviselők is.

Az ebédet Hóman Bálint vezérhelyettes üdvözlő szavai után dr. Márton Gábor polgármester tolmácsolta a hajduszoboszlóiak üdvözlő határozatát dr. Tasnádi

Nagy András kinevezése alkalmából. Az igazságügyminiszter válaszában rámutatott a kormány célkitűzéseire s többek között ezeket mondotta:

— Első találkozásunk alkalmával meggyőződtem a választókerület becsületes, józan gondolkodásáról. Tudom és hiszek abban, hogy az én szeretett hajdú népem meg tudja különböztetni az igazságot a hazugságtól, a demagógiától az igazi keresztény népi politikától. Ne mül fel semmiféle lázító üres szavakkal, hanem ösztönösen tudja és érzi a helyes és igaz utat, amelyen minden magyarnak haladnia kell és amely a magyar fel-támadáshoz vezet.

Dr. Bekéssy Jenő Hóman Bálint vezérhelyettes és Kunder Antal minisztert köszöntötte. — Gábor András ref. lelkesz pedig a községek szeretetét tolmácsolta. A küldöttség tagjai az ebédet hosszasan ünnepelték képviselőjüket. Tasnádi Nagy András igazságügy-minisztert.

Rádió

Csillár Villamos cikk
eladás
szerelés
javítás

csakis

Nánássynál

Piac u. 85.

Monetjegyiróddal szombas.

Karácsonyra
olcsó szabott árak
Schreiber Adolf
cégnél Piac-u 19 vásároljon hol

Női téli kabát dus szörmével 28 P-től
Női bundák 32 P-től
Női szövet ruhák 15-50 P-től

Harisnyák, fehérneműek, kötött áruk és minden téli meleg ruházati cikkek.

szabott árba
Takarékosságra is.

Amerikai ruszinok távirata
Imrely miniszterelnökhöz

Budapest, december 10. A pennsylvaniai Punxsutavhey város ruszin Szent Péter és Pál egyházközsége nevében **Mankovics Pál** esperes-plébános, **Tirpák Mihály** és **Buchkó Péter** a következő táviratban fordultak **Imrely Béla** miniszterelnökhöz:

Teljesen megbotránkozva az Egyesült Államokban terjesztett csehszlovák propagandától és szorongva várva a ruszínföldi forradalmi események fejlődését, szí-

vünkelt az a remény tölti el, hogy a szörnyű cseh elnyomás húsz éve után a Ruszínföld hamarosan — amilyen elődeink mint szabad férfiak éltek — fel fog szabadulni a csehszlovák elnyomók uralma alól olyan módon, hogy a mi ruszín testvéreink meg fogják kapni az annyira óhajtott szabadságot. Mi Punxsutavhey (Pensylvania) Szent Péter és Pál ruszín egyházközség alulírott képviselői felkérjük Nagyméltóságodat, hogy az önkormányzati jog népszavazás útján haladéktalanul adassék meg a csehszlovák uralom alatt levő ruszín népnek.

Jó órárt, szép ékszert

Debreceni-től

Piac utca 16.

Küldöttség a Bocskay érdekében
a főispánnál

Szombaton délelőtt a Bocskai vezetésű és játékosai **Balogh Gyula** kormányfőtanácsos vezetésével küldöttségileg megjelent **Lossonezy István** főispánnál.

Mint már megírtuk, a Bocskai a nehéz anyagi helyzete miatt szakítani akar a professzionizmussal és a tavaszi idényben már mint amatőr csapat akar tovább működni. E célból jelent meg a küldöttség a főispánnál, hogy szándékukat, ha kell, hatósági támogatással is segítse. Állást kérnek a Bocskai játékosok.

Lossonezy István főispán a legnagyobb jóindulattal hallgatta meg a küldöttség kívánságait és megígérte, hogy mindent el fog követni, hogy a Bocskai játékosai állásba helyeztessenek.

E héten küldöttség fogja felkeresni **dr. Kölesy Sándor** polgármestert is és őt is kéri, hogy Debrecen csapatán, amely annyi hírt

Legalkalmasabb
karácsonyi ajándék a férfi

„R i g i”
cipő

Nagy választékban
kapható NEUMANN
Svetits palota „Takarékossági” tag.

Karácsonyi

ajándékot ajándék árban vásárolhat gyármanyaimból

Dr. REVÉSZ GÉZANE PIAC U. 40.

Hanga b. r. ház udv. r. ban.

A lakbeteves a Bethlen-utcán

A légvédelmi riasztás sötétségének leple alatt ismeretlen tettes beverte **Szotyori Nagy Kálmán** orvos Bethlen uca 1. szám alatt levő lakásának két ablakát téglával. Ettől az esettől eltekintve az egész légvédelmi gyakorlat példás rendben, minden zavaró momentum nélkül folyt le.

A Memel-vidéken fénykévek lángholtak:

„Németek és szabadok akarunk lenni!”

Memel, dec. 10. Szombaton este a Heydekrugi nagygyűléssel befejeződött a választási harc. Heydekrugot zászlóerdő borította és nagy fénykévek lángholtak ezzel a felírással: „Németek és szabadok akarunk lenni!”.

Eppen így az egész Memel vidéken lobogtak a fénykévek, lengtek a zászlók és fénykoszorúk díszítették a házakat.

Női bundát
Vágó-tól

Női kabátot

Vágó-tól

Férfi lengyelkét

Vágó-tól

Városi bundát

Vágó-tól

Piac és Széchenyi u. SAROK

Takarékosság tagja.

Javult a mezőgazdaság helyzete

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vasárnap tartja idei közgyűlését. Ezzel kapcsolatban kiadta több mint 100 oldalas jelentését.

Megállapítja a jelentés, hogy a mezőgazdasági válság 1928—29-ben kezdődött és 1933-ban érte el mélypontját. Azóta ismét visszanyerte jövedelmezőségét a mezőgazdasági termelés. A gazdasági válság legnagyobb súllyal éppen a mezőgazdaságra nehezedett, a mezőgazdaság viselte a legnagyobb áldozatot, ezért legnehezebb volt a válságból kiemelkednie. A jelentés szerint a *mezőgazdaság helyzete országos átlagban mintegy 10 százalékkal jobb az előző évi helyzetenél.*

Ezt a föld iránt mutatkozó élénk kereslet, a mezőgazdasági munkabérek jelentékeny emelkedése, a gazdák adófizetési és adósságtörlesztő készsége bizonyítja. Tisztelettel emlékezik meg a jelentés Horthy Miklós kormányzó szónoki szövegéről, amely különösen az öntözéses gazdálkodást jelölte meg elsőrangú fontosságúnak az Alföld boldogulása érdekében. Örömmel fogadta az OMGE a falu szociális kérdéseinek és közegészségügyi helyzetének megjavítására irányuló kezdeményezést. Végül a magyaroktól Felvidék visszacsatolásáról emlékezik meg a jelentés.

Jámbor Ferenc emléke

Jámbor Ferenc, a Kántus legnagyobb alapítványtevője volt, Kétezer pengő forintot hagyott a „kedves emléktáji fira”. Gazdag debreceni polgár létére sokszor látta vendégül az éneklő diákokat, akik a maguk módján megfizették a megevezt-megivott földi jókért. Most is ott van az emlékező ifjak között áldott szelleme és gyönyörködik az énekükben a Kántus mai ünnepélyén.

Visszakapja Pozsony a Kasmacher-szigetet a németektől

Pozsony, dec. 10. Mint ismeretes, tegnap kezdődtek meg Brünnben a német-csehszlovák tárgyalások a Kasmacher-sziget visszaadásáról, ahol a pozsonyi vízvezeték kutjai vannak. A pozsonyi lapok ma egyöntetűen azt jelentik Brünnből, hogy a tárgyalások kedvező mederben haladnak és Pozsony számíthat arra, hogy a szigetet visszakapja a németektől. A lapok jelentése szerint német részről engedélyezték azt is, hogy a pozsonyiak minden nehézség nélkül társaskirándulásokat telessenek Dévény faluba és Dévény várába.

x Nagy kedvezménytel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Urisszabóság

öltöny, bunda, télikabát mérték után
Székely, Győri és Morvainál
Takarékosság! Vármegyeházával szemben!

MODERN
LÁTCSÖVEK
SZEMÜVEGEK

CSEIRÉP
KLINIKAI LÁTÁSZERÉSZNÉL
PIAC - U. 21.

HIRK

Mindenben első
a „Debrecezen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
december 11-től december 18-ig:
»Mégváltó«, Piac u. 18. Telefon:
14-69. — »Tisza«, Magoss György
tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rá-
kóczi«, Külsővásártér és Miklós
ucca sarok. Telefon: 23-43. —
»Nádor«, Szent Anna u. 64. Tele-
fon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET
SZENTEK
KÉRETEZŐBOLTBAN

Veszteség

Egyedül járok kelek,
Valakit várok,
Várom, aki nem jön...
Valakit, aki szeretett
S akiért szememben
Megcsillan a könny.

A két szemét,
A kedves arcát
Annyiszor hívom én,
Keresem, kutatom
A régi utakon,
Kilátok folyton egy nevet,
De eszöm, még a visszhang
Sem felel...
Valakit valaki már
Sohasem érhet el.

Dr. BOROS JENŐ.

Képeskönyv, mesekönyv,
társasjáték, iparművészeti dísz tárgyak legolcsóbb beszerzési forrása
Böhm István
(Kossuth ucca 2. Városház épület.)

— Vasárnapi istentiszteletti rend a református templomokban. — Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor K. Kiss László, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 10 órakor Mojnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 óra-

kor dr. H. Kiss Géza, délután 3 órakor Püsky Imre. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kovács Kálmán. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor dr. Lencz Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Olajúti imaházban délután 3 órakor Mezey Béla. — Horthy kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Ondód II. Vedres dülő délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád. — Kunpálbalma délután 2 órakor: Rápolyi Árpád. — Szepes délelőtt 10 órakor: Papp Géza. — Macs délelőtt 10 órakor: László Lipót. — Pallag délelőtt 9 órakor: Erdei Mihály. — Kismaes délután 2 órakor: László Lipót. — Pipóhegy délelőtt 11 órakor: Bárdi Ferenc. — Alóhegy délután 2 órakor: Bárdi Ferenc. — Haláp délelőtt 10 órakor: vitéz Szabó Endre. — Bánk délelőtt fél 10 órakor: Bíró Béla. — Szilgátton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Diószegi úton délelőtt 11 órakor Bíró Béla.

— Vasárnapi misered a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi misered, misék kezdete reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet ugyan ő mond. A további szentmisékezdetek 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — A kertségi kápolnában a múlt vasárnapi misered az irányadó.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Nyolc órakor diák-mise. — Kilenc órakor katonamise. — Tíz órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vécsernye és szentsegímdás.

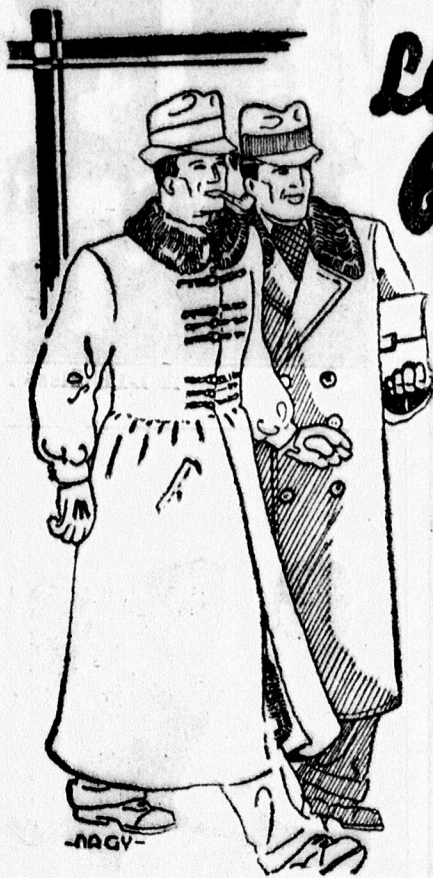
— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál mindkét alkalommal Pass László. — Délután félnegy órakor a középiskolás lányok bibliáorája a miklósuccai ev. iskola IV. számú tantermében. — Délelőtt Püspökladányban, délután Hajdúszoboszlón szórvány-istentiszteletet tart és prédikál: Bőjös Sándor.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilencetől fél tíz óráig imaáhitat, féltízről féltizenegy óráig prédikáció, délután hattól nyolc óráig vallásosestély vegyeskar és zenészművekkel. Szerdán

este 7-8 óráig biblióra. — Pénteken este 7-8 óráig imaóra.

— A Kossuth utcai egyházrész női bizottsága december 11-én, ma este 7 órai kezdettel a Dóczy polgári iskola rajztermében az egyházrész tanácsosok és családtagjaik részére vacsorát rendez. A meghívottak pontos megjelenését kéri a rendező bizottság.

— Debreceen lakásmérlege. Novemberben 9 egyszobás, 4 háromszobás, 5 kétszobás lakás keletkezett és megszünt 6 egyszobás, 5 kétszobás és 1 háromszobás lakás.

Lengyel bundák

kütn egcs városi bundák nagy választékban

Lengyel kabát meleg bélés-sel, szörme gallérral P **37⁸⁰**

meleg bélés-sel, opossum gallérral P **77⁹⁰**

nutriette bé-léssel, opossum gallérral P **93¹⁰**

Városi kabát meleg bélés-sel, opossum gallérral P **74¹⁰**

Szörmes bekecs 37⁸⁰
tartós felsővel, nutriette gallérral P

Házikabát P 11-97
Diszszinór gombolással

GRÜNFELD

uriszabóság

Kistemplom mellett.

— Néhai dr. Somogyi Zoltán emlékére ülést tartanak. Ismeretes, hogy dr. Somogyi Zoltán főorvos — aki nem régen halt meg, — híres zoológus volt és nagyon értékes madártojás-gyűjteményt ajándékozott a Kollé-giumnak. A kitűnő tudós és az áldozatkész zoológus emlékére a Madárvédelmi Egyesület szerdán, december hó 14-én délután 6 órakor az Angol Királynő vendéglő zöldtermében emlékülést tartanak. Dr. Nagy Jenő elnök méltítja dr. Somogyi Zoltán madártani, zoológiai munkásságát.

— Eden megérkezett Newyorkba az Aquitania fedélzetén szombaton este a gyárosok nemzeti egyesületének bankettjén beszédet mondott és a nemzetközi politikai helyzettel foglalkozott.

x Dr. Meszner Károly orvos hazaérkezett. Rendelését újból megkezdte Csonka utca 4. szám alatt.

— Növekszik az adóbefizetés. November hónapban a városi adóhivatalnál 1.321.405 pengő adót fizettek be, ami a múlt év novemberrel szemben 29.145 pengővel magasabb összeg befizetését jelenti.

— Tizenöt évi fegyházra ítélték a fajsi hitvesgyilkost, a 73 éves Jánosi Andrást, aki civakodás közben órasüllyal úgy vágta fejbe feleségét, hogy szörnyet halt. Az ítélet még nem jogerős.

x Kedves barátaimmal tudatom, hogy a mai napon hurka vacsorát rendezek, melyre tisztelettel meghívok mindenkit. Tisztelettel Rózsa János Látókép.

— Évenként százmillió dollárt rág el Amerika. Ezért az összegért negyvenmillió kiló rágógumit adnak.

— 77 éves hohérját nem akarja nyugdíjazni a francia kormány. Deibler hóher már több ízben terjesztett be nyugdíjazása iránt kérelmet, az igazságügyminiszter azonban ragaszkodik személyéhez. Deibler, aki eddig 400 kivégzést hajtott végre, 18.000 frank évi jövedelmet élvez.

— Tanárválasztás. Az ipariskolába a felügyelőbizottság dr. Hézsér Bertalant főhivatású tanárrá választotta meg.

Karácsonyra

3 méteres gyapjuszövet mara-dékok hallatlan olcsó áron

Feldheim Imre
Posztóházban
Svetits-palota

MODERN
LÁTCSÖVEK
SZEMÜVEGEK
C S I E R I É P
KLINIKAI LÁTÁSZERÉSNÉL
PIAC - U. 21.

HIREK

Mindenben első
a „Debrecezen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
december 11-ől december 18-ig:
»Megváltó«, Piac u. 18. Telefon:
14-69. — »Tisza«, Magoss György
tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rá-
kóczi«, Külsővásártér és Miklós
ucca sarok. Telefon: 23-43. —
»Nádor«, Szent Anna u. 64. Tele-
fon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETEZŐDOLTBAN

Veszteség

Egyedül járok kelek,
Valaktt várok,
Várom, aki nem jön...
Valakit, aki szeretett
S akiért szememben
Megcsillan a könny.

A két szemét,
A kedves arcát
Annyiszor hívom én,
Keresem, kutatom
A régi utakon,
Klállok folyton egy nevet,
De eszönd, még a visszhang
Sem felel...
Valakit valaki már
Sohasem érhet el.

Dr. BOROS JENŐ.

Képeskönyv, mesekönyv,
társasjáték, iparművészeti dísz tárgyak legolcsóbb beszerzési forrása
B ö h m I s t v á n
(Kossuth ucca 2. Városház épület.)

— Vasárnapi istentiszteletti rend a református templomokban. — Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr Soós Béla, délután 5 órákor Szenes László. — Kistemplomban délelőtt 9 órákor K. Kiss László, 11 órákor Uray Sándor, délután 5 órákor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órákor Baja Mihály, délután 5 órákor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 10 órákor Molnár Ferenc, délután 5 órákor Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 óra-

kor dr H. Kiss Géza, délután 3 órákor Püsky Imre. — Homokkerli templomban délelőtt 10 órákor Kovács József, délután 5 órákor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órákor Mezey Béla, délután 3 órákor Orosz János. — Csapókerli templomban délelőtt 10 órákor dr Danesházy Sándor, délután 3 órákor Kovács Kálmán. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órákor Kulcsár Ferenc, — délután 5 órákor Kulesár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órákor dr Lencz Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órákor Birinyi János. — Egyeken délután 3 órákor Siposs Imre. — Olajútói imaházban délután 3 órákor Mezey Béla. — Horthy kórházban délelőtt fél 9 órákor Nagy Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Ondód II. Vedres dűlő délelőtt 10 órákor Rápolyi Árpád. — Kunpálhalma délután 2 órákor: Rápolyi Árpád. — Szepes délelőtt 10 órákor: Papp Géza. — Macs délelőtt 10 órákor: László Lipót. — Pallag délelőtt 9 órákor: Erdei Mihály — Kismaas délután 2 órákor: László Lipót. — Pipóhegy délelőtt 11 órákor: Bárdi Ferenc. — Alóhegy délután 2 órákor: Bárdi Ferenc. — Haláp délelőtt 10 órákor: vitéz Szabó Endre. — Bánk délelőtt fél 10 órákor: Bíró Béla. — Szikgáton délután 2 órákor vitéz Szabó Endre. Diószegi úton délelőtt 11 órákor Bíró Béla.

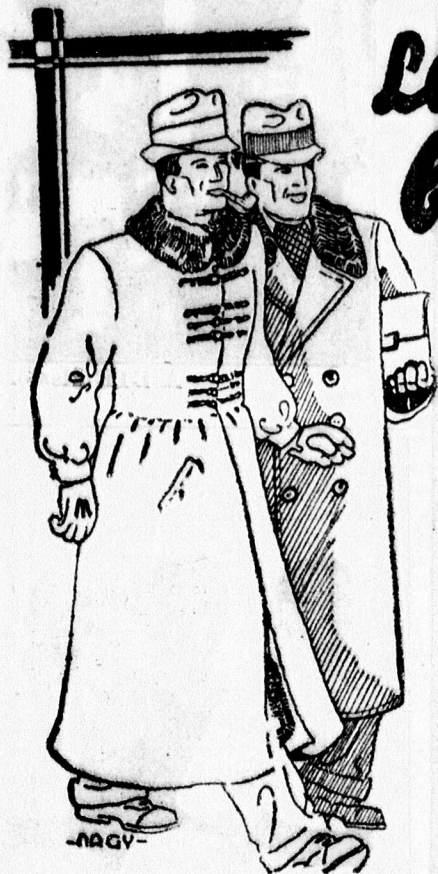
— Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend, misék kezdete reggel 6, 7, 8, 9 órákor. Fél 10 órákor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet ugyan ő mond. A további szentmisekezdetek 11, háromnegyed 12 és félegy órákor. — A kertési kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet. — Nyolc órákor diák-mise. — Kilenc órákor katonamise — Tíz órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Háromnegyed 12 órákor csendes szentmise. — Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órákor vécsernye és szent-ségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet, prédikál mindkét alkalommal Pass László. — Délután félnegy órákor a középiskolások bibliaórása a miklósucaai ev. iskola IV. számú tantermében. — Délelőtt Püspökladányban, délután Hajdúszoboszlón szórvány-istentiszteletet tart és prédikál: Bőjtös Sándor.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szapannos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilencetől fél-tíz óráig imaáhitat, féltíz-től féltizenegy óráig prédikáció, délután hattól nyolc óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán

este 7—8 óráig biblióra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra. — A Kossuth uccai egyházközség női bizottsága december 11-én, ma este 7 órai kezdettel a Dóczy polgári iskola rajtermében az egyházközségi tanácsosok és családtagjaik részére vacsorát rendez. A meghívottak pontos megjelenését kéri a rendező bizottság. — Debreceen lakásmérlege. Novemberben 9 egyszobás, 4 háromszobás, 5 kétszobás lakás keletkezett és megszünt 6 egyszobás, 5 kétszobás és 1 háromszobás lakás.

Lengyel bundák

külön egyes városi bundák nagy választékban

Lengyel kabát meleg béléssel, szőrme gallérral P **37⁸⁰**

meleg béléssel, opossum gallérral P **77⁹⁰**

nutriette béléssel, opossum gallérral P **93¹⁰**

Városi kabát meleg béléssel, opossum gallérral P **74¹⁰**

Szörmés bekecs 37⁸⁰
tartós felsővel, nutriette gallérral P

Házikabát P 11-97
Diszszinór gombolással

GRÜNFELD

uriszabóság

Kistemplom mellett.

— Néhai dr. Somogyi Zoltán emlékére ültet tartanak. Ismeretes, hogy dr. Somogyi Zoltán főorvos — aki nem régen halt meg. — híres zoológus volt és nagyon értékes madártojás-gyűjteményt ajándékozott a Kollégiumnak. A kitűnő tudós és az áldozatkész zoológus emlékére a Madárvédelmi Egyesület szerdán, december hó 14-én délután 6 órákor az Angol Királynő vendéglő zöldtermében emlékülést tartanak. Dr. Nagy Jenő elnök méltatja dr. Somogyi Zoltán madártani, zoológiai munkásságát.

— Edén megérkezett Newyorkba az Aquitania fedélzetén szombaton este a gyárosok nemzeti egyesületének bankettjén beszédet mondott és a nemzetközi politikai helyzettel foglalkozott.

x Dr. Meszner Károly orvos hazaérkezett. Rendelését újból megkezdte Csonka utca 4. szám alatt.

— Növekszik az adóbefizetés. November hónapban a városi adóhivatalnál 1.321.405 pengő adót fizettek be, ami a múlt év novemberrel szemben 29.145 pengővel magasabb összeg befizetését jelenti.

— Tizenöt évi fegyházra ítelték a fajszi hitvesgyilkost, a 73 éves Jánosi Andrást, aki civakodás közben órasúlyval úgy vágta fejbe feleségét, hogy szörnyet halt. Az ítélet még nem jogerős.

x Kedves barátaimmal tudatom, hogy a mai napon hurka vacsorát rendezek, melyre tisztelettel meghívok mindenkit. Tisztelettel Rózsa János Látókép.

— Événként százmillió dollárt rág el Amerika. Ezért az összegért negyvenmillió kiló rágógumit adnak.

— 77 éves hóhérját nem akarja nyugdíjazni a francia kormány. Deibler hóhér már több ízben terjesztett be nyugdíjazása iránt kérelmet, az igazságügyminiszter azonban ragaszkodik személyéhez. Deibler, aki eddig 400 kivégzést hajtott végre, 18.000 frank évi jövedelmet élvez.

— Tanárválasztás. Az ipariskolába a felügyelőbizottság dr. Hézsér Berlant főtisztviselő tanárrá választotta meg.

Karácsonyra

3 méteres gyapjuszövet mara-dékok hallatlan olcsó áron

Feldheim Imre
Postóházban
Svetits-palota

Szebbnél, szebb fényképfelvételek
Karácsonyóra olcsó árban készülnek

BAGDI

műtermében Piac utca 9. szám.

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

Születések: Erdődi Gusztáv kerékgyártósegéd, Kinizsi u. 56. leány: Róza. Németh István ácssegéd, Bornemissza u. 9. leány: Juliánna. Háló József klinikai alkalmazott, Horthy-kórház leány: Erzsébet. Szabó Zoltán kereskedősegéd, Jókai u. 25. leány: Ilona. Ilyés István festősegéd, Csillag u. 52. leány: Magdolna. Györky János gazdálkodó, Bellegelő 223. fiú: János.

Házasságok: Vitéz Simonyi János gazd. akad. hallgató, Gazd. Akadémia — Miklóssy Mária Vár u. 4. Pálóczi Sándor dohánygyári munkás Óvoda u. 5. — Bödi Mária Tánács u. 46. Erdős Lajos fm. Cserepes u. 5. — Vass Eszter Téglyáskert u. 65. Kulcsár Andor bádogossegéd Balmazújváros — Csike Erzsébet Szondi u. 9. Jenes Gyula gazdálkodó H.-szoboszló — Kiss Mária Csillag u. 33. Szabó Árpád gép- és gyorsíró Mérk — Kádár Gizella m. kir. postamesternő Vállaj. Zsák Pál magántisztviselő — Varga Mária Csök u. 12. Szilágyi Sándor gazdálkodó — Szondi Katalin Kádár d. 59. Kerékgyártó László kereskedő Könyök u. 8. — Bányai Margit Baross u. 17. Kecskeméti György gazdasági cseléd Szepes 17. — Agárdi Róza Mester u. 36. Polyák Gábor máv. hegesztő Csapó u. 68. — Kiss Erzsébet Tekei u. 72. Balogh Gábor fm. Fancsika 7. — Puskás Teréz Haláp. Tokaji János városi altiszt — Dusa Rozália Doberdó u. 20-24.

Halálozások: Pethő József ref. 7 hónapos Bellegelő 214. Masika Sándor ref. 2 éves Kősegy u. 9. Juhász Jenő ny. máv. felügyelő r. kath. 72 éves Siny Miklós u. 14/b. Balogh János zenész g. kath. 50 éves Magyar u. 8. Kovács Zoltán ref. 21 napos Diószegi út 28. Varga Gábor asztalos ref. 42 éves Alföldi út. Burtka Ferenc ref. 57 éves Tanító u. 7. Veress László ref. 69 éves Bellegelő 42.

**Leg- és gázvédelemi cikkek
vitéz Tamássy (Bészler) Lajos
szaküzletében
Piac u. 17.**

— A Kollégiumi Diákszövetség decemberi összejövetelét az új rend szerint 14-én, szerdán este 6 órakor tartja az Angol Királynő zöldtermében. Dr. Nagy Jenő az elhunyt Somogyi Zoltán méltatja, mint a gimnázium természetrajzi szertárának nagynevű maccenását. Balogh Ferenc professzornak halála negyedszázados évfordulóján dr. Nagy Sándor állít hozzáillő emléket. A vizsámokról sem feledkezett meg a rendezőség. Csobán Endre diákadomákat ad elő. Szemes Károly pedig a visszatért Felvidéken járt kollégiumi események vigéseit ismerteti. Diáktestvéreket, érdeklődőket ezúton is hívja a rendezőség.

— 28 új iparigazolványt adott ki a hatóság novemberben. Ezzel szemben megszűnt 44 iparigazolvány. Kiadtak 50 munkakönyvet és összesen 211 munkakönyv ki- és bejelentést eszközöltek.

— **Hölgyek!** A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben **nagyváltások Barkó Márton** utódaival, a Színház-átjáróban, Javi tások, átszabások legolcsóbban.

A DTE disztornáján Lossonczy főispán üdvözli a tornászokat.

Olasz és magyar tornászok.

Téli kabátok nagy választékban

Székely, Győri és Morvainál
Szabott árak! Vármegyházával szemben.

— A f. évben rendezett TIKAV iparos és mesterverseny nyerteséi részére a díjakat, továbbmenőleg a szorgalmi emléklapokat és a Debrecen és Vidéke Ipartestület által elnyert mesterszerleg átadása december 11-én, azaz vasárnap este 7 órakor történik meg az Ipartestület dísztermében. Majd ezt követően vacsora lesz ugyanezen az Ipartestület dísztermében. Ez ünnepélyes átadásra úgy az érdekelteket, mint az érdeklődő iparosokat az Ipartestület elnöksége meghívja. A vacsora ára 1.20 pengő. Itt külön fizetendő.

— A Kollégiumi Kántus Jámor Ferenc kegyes alapító emlékére december 11-én, vasárnap délután fél 6 órakor a Kollégium dísztermében ünnepélyt rendez. Műsor: Gyászének. A sir homályos éjjelét... Éneklé a Kántus. Megnyitó beszédet mond dr. Erdős Károly, a Kántus felügyelő tanára. Szigethy Gyula átírásában: Krassnahorka büszke vára... Nagymajtényi síkon... Gyöngye violának... Éneklé a Kántus. Szavai Nyíry József III. é. theológus. a) Del Aqua; Menuette, b) Lavotta R.; Rég volt, Éneklé Benesik Joli II. é. akadémiai növendék. Zongorán kíséri Wessprény III II. é. akadémiai növendék. „Beregzászi legáció” c. humoros elbeszélést felolvassa dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár. Csokonai — Mésay: Tihanyi ekhóhoz. Éneklé a Kántus. Költményeiből felolvassa Baja Mihály debreceni lelképásztor, a Petőfi Társaság tagja. a) Liszt: II. Magyar rapszódia, b) Cool Bohm: Spinnlied, Zongorán játsza Nagy Márta úrlány, a) Bartók: Tisza partján, b) Ebrek már a hajnal, (Angol dalban.) c) Beethoven: A metronóm fel-találójához. (2-3-4 szölamú kánonok.) d) Kodály: Esti dal, Éneklé a Kántus. A Kántust Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár vezeti. Belépődíj nincs! Adományokat a Kántus céljaira köszönettel fogadjuk.

— Megszűnik a Prager Presse, a cseh felhivatalos lap a Vecser közlése szerint december 31-ével megszűnik.

— 70.000 pengő értékű bóraruval nem számolt el egy adósa a Vigodni Adolf-féle börgyárnak. Az adóst a detektívek előállították a rendőrségre.

Jól jár!!!
HA ORAT ÉKSZERT
Boros-nál
vesz. BATTYANYI UTCA 2.

— Hibaigazítás. Tegnapi számunk gyászrovatában megemlékeztünk Juhász Jenő MÁV felügyelő haláláról. Tévedésből az elhunyt neve helyett „Juhász Géza” név jelent meg. A tévedést ezenel helyreigazítjuk.

Szövegek
legolcsóbban
GABÁNYINÁL, PIAC U. 1.

— Schaff tánciskolájában „Koronában” minden esütőrtökön, vasárnap össztánc. Különórák bármely időben. Gazdálkodóifjak reggelig tartó kispórábálja 17-én, szombaton.

— Marhabúst, borjúbúst és juhbúst legolcsóbban Szent Anna ucca 10. sz. alatt szerezhető be. (városi béraplota), 1 kiló juhbúst 72 fillér.

— A Debreceni Olaszbarátok Monti Köre tizenharmadikán, kedden este kilenc órakor az Angol Királynőben összejövetelt tart. Ismertetésre és megbeszélésre kerül az olasz-magyar kulturális egyezmény. A tagok megjelenését kéri az Elnökség.

Maradandó és olcsó ajándéktárgyak: fénykép, fényképezőgép, fényképalbumok

Berzék
műterme és fotószaküzletében.
Piac-u. 38 udvarban.

— Halalos sérülést szenvedett a székergázolás következtében. A debreceni klinikára beszállították Hajdúsámsonból özvegy Csuka Gáborné 60 éves asszonyt, aki egy székergázolás következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A klinikán egy héttig ápolták, de mikor már jobban érezte magát, hazament lakására. Szombaton reggel jelentette a hajdúsámsoni csendőrség, hogy Csukáné meghalt a lakásán. Az a valószínű, hogy a gázolás okozta sérülések következtében halt meg. A vizsgálóbíró boncolást rendelt el.

— Esküvő a Kistemplomban. Szép esküvői szertartás zajlott le tegnapi délután 3 órakor a Kistemplomban, Csige Erzsébet, dr. Csige Sándor rendőrkapitánynek húga esküdtött örök hűsöget Kulcsár Endre balmazújvárosi lakosnak. A fiatal párt délelőtt dr. Lengyel József anyakönyvvezető és kette ösze, míg az egyházi szertartást Uray Sándor lelképásztor püspökhelyettes végezte, aki megkapóan szép beszédet intézett a fiatal párhoz. Esküvő után az ismerősök elhalmozták jókívánságokkal az új házasságokat.

Tartós hullámot, hajfestést, frizúrát
Batánál Simonffy-utca 1. sz.

— A debreceni törvényszék elé került Kovács Gyula tetőfedősegéd, mert ez év májusában azt mondotta többeknek, hogy Bulyovszky Dániel tetőfedő vállalkozó nem érti a munkát, annyit ért a tetőfedéshez, mint tyuk az ábécéhez. Nem is mester, nem tud dolgozni. A dr. Tokay-tanács elölt a vádlott kijelentette, hogy az igazat mondta és ha kell bizonyítja is. Hangoztatta a vádlott, hogy Bulyovszky nem szakmunkásokkal, hanem napzárnásokkal dolgoztat. Műdezeket az állításokat Bulyovszky valótlannak mondta. — A bíróság kétrendbeli becsületsértésben mondta ki büntésnek a vádlott tetőfedősegédet és elítélte 20 pengő pénzbüntetésre.

— A csapókerti menház vezetésére a községi iskolaszék Pongor Gizellát választotta meg.

— Újabb debreceni siker nemzetközi fényképiállítás. Most zajlott le a budapesti nagy nemzetközi fényképiállítás, amelyen a debreceni egyik kitűnő versenyző tagja is szép sikert ért el. A zsűri szigorú ítélete ellenére egyik gyönyörű figurális képével bronz érmét nyert Hapák József, aki a Debreceni Fotoklub színeiben indult a versenyen.

— Vámospéresen meghalt gyanus körülmények között Varga Katalin 2 éves gyermek. A csendőrség jelentése alapján a debreceni vizsgálóbíró helyszíni szemlét és boncolást rendelt el.

Városi és Lengyelbundák Bőrkabátok nagy választékban olcsó árban a Budapesti Férfiruhaházban Csapó u. 6

— 20.000 munkanélküli kap karácsonyi segítyt a fővárostól. A közgyűlés szavazta meg azt a 200 ezer pengőt, melyből a karácsonyi pénzsegélyt folyósítják.

— Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete december 13-án délután 6 órakor összejövetelt tart. Előadást tart dr. Dienes Éva „A német nő szerepe a Harmadik Birodalomban” címen.

— Novemberben 174 temetés volt Debrecenben, 33 halottat szállítottak át a köztemetőbe, ahol 174 temetés történt, ezek közül 47 ingyenes. A havi bevétel 9070 pengő volt.

— A hatósági munkaközvetítő tevékenysége. Novemberben a munkaközvetítő hivatal 577 munkahelyet és 568 munkakeresőt tartott nyilván és közvetített 517 esetben. 100 munkahelyre 98 munkakeresőt jutott. A munkapiac

fáj a lábba?

Forduljon bizalommal PAJTIAS ISTVAN orthopéd cipészhez, Czegléd u. 16. mint Griezmannak 11 évig volt segédje.

— Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi tanár illetékrendszerünk fejlődéséről és reformjáról tart előadást december 16-án, pénteken délután félhat órakor a Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának felolvasó ülésén a Déri Múzeum előadóteremben. Belépés díjtalan, vendégeket szívesen lát az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

Az összes levidéki címek

1938-as adatok alapján Magyarországon megbízhatóan

Beck és Sagó

címirodánál kaphatók.

Budapest, V. Wekerle Sándor utca 11. sz. Telefon: 120-527

Bel- és külföldi címnyagok eladása. — Körlevelek, árjegyzékek címzése.

— A „Csaba B. E.” 15-i avató dísztáborozását nagy várakozás előzi meg. Az ünnepi beszédet dr. Kreiker Aladár egyetemi ny. r. tanár, a Csaba B. E. patronusa fogja tartani. A Csaba fel fogja avatni Debrecen és a vidék azon ismertebb és társadalmilag is jelentősebb orvosait, akik edig még nem voltak tagjai: Dr. Kulina László, dr. Siegler János, ifj. dr. Tankó Béla, dr. Udvardy László, dr. Szép Jenő. Az avatás után a Bika Boeska- és Üvegtermében tánc lesz, amelyen a zenét a közszeregetben álló Fejes Jazz-zenekar fogja szolgáltatni. Vezérség.

Karácsonyra

parfüm és illatszer-készítmények a szűtőgépeket a legolcsóbban beszerezhető

ifj. SINAY IMRE

ILLATSZERTÁRBAN

DEBRECEN, Csapó-utca 88. szám. Telefon: 33-76.

— A debreceni máv. kolónia előtt haladt kerékpárján Madár Katalin, akinek kerékpárja elé került özvegy Kovács Béláné. Madár Katalin nem tudta kikerülni az özvegyet és elgázolta. Kovácsné a földre zuhant és olyan szerencsétlenül esett el, hogy eltört a karja. Madár Katalin elien megindult az eljárás gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt. A debreceni törvényszéken szombatn tartott tárgyalást az ügyben és a dr. Tokay tanács elítélte 40 pengő pénzbüntetésre.

Családi értesítések:

Braun Lili

és

Dr. Weisz Pál

jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett.)

x Diétás főző-sütő tanfolyam a zsidó polgári leányiskolában. Január hótól kezdődőleg az iskola volt növendékei számára egy diétás főző-sütő tanfolyamot rendez, amely tanfolyam díjmentes. Felhívja az iskola volt növendékeit, akik a tanfolyam részt akarnak venni, hogy még december hó folyamán az iskolában jelentkezzenek. Friedmann Berta tanárnőnél a délelőtti órákban. Ugyancsak felhívja jelentkezésre mindazokat, kik az iskola volt tanulóit által megrendezendő kiállításra részt ohajtanak venni.

— 463 illetékesi és állampolgársági ügydarab érkezett a múlt hónapban az elsőfokú hatósághoz. Községi kötelekbe 11 egyént vettek fel, ketten állampolgársági esküt tettek.

Tündéri ajándékok

Karácsonyra

a Jósza és Jóna Utóda

Somogyi drogeriában

Kossuth u. 6.

— A fodrászüzletek nyitvatartása karácsonykor. M. kir. kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter a fodrászüzleteknek az 1938. évi karácsonyi ünnepekkel kapcsolatos záróját úgy állapította meg, hogy a fodrászüzleteket 1. 1938. évi december hó 24-én, szombaton este 7 óráig szabad nyitvatartani; 2. 1938. december hó 25-én, vasárnapon, karácsony első napján zárva kell tartani; 3. 1938. december 26-án, karácsony második napján, hétfőn reggel 6 (hat) óráig lehet nyitvatartani. Kereskedelmi és Iparkamara Debrecen.

— Kérjük az igen tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy az elmaradt és december havi előfizetési díjakat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldése a késedelem miatt akadályokba ütközzék.

Városi és lengyel bundák nagy választékban

Székely, Győri és Morvainál

Vármegyházával szemben.

Takarékosság! Szabott árak!

— Magyar nemzet megbecsülése eleni vétség miatt került a debreceni ötös tanács elé Nagy Zoltán darnói gazdasági ispán. A feljelentés szerint arról beszélt, hogy nem tudja a hadsereget felszerelni és a csebek bombázzák majd Budapestet és Berlint is. A vádlott tagadta a vádat. Tanuk tettek ellene vallomást, sőt az egyik még súlyosabban terbelőt, mint a nyomozás során. Az ügyész kérésére újabb tárgyalást tartanak. Nagy Zoltán az új főtárgyaláson szabadlábon védekezik a szerinte koholt vádaskodás ellen.

— Karácsonyi tippek hadserege sorakozik fel a Reklámélet új számában és számtalan jó tanácsot nyújt a kereskedőnek, amely biztosíthatja a karácsonyi vásár sikerét. Karácsonyi kirakatok, ötletek változatos tárháza ez az új szám, amely Balogh Sándor szerkesztésében most jelent meg. Kiadói hivatal: Budapest, V. Szent István körút 9.

E heti könyvüjdonságok:

- W. BAUM: Szerelm és halál Báll szigetén kötet 5.40
- P. BRUNTON: India titkai kötet 6.40
- A. J. CRONIN: Ezt látják a csillagok. Regény. 374 old. Füzet 9.50 kötet 11.50
- A kalapkirály. Regény 6.—
- R. M. du GARD: A Thibault család, Nobel-díjas regény. Füzet 11.— kötet 12.50
- DUFF COOPER: A nyugati hadszíntér Füzet 6.— kötet 8.—
- W. DURANT: A gondolat hősei. Kötet 10.—
- FÖLDI MIHÁLY: A párisi menyasszony. Novella. Füzet 4.— kötet 5.40
- GYENES R.: Lányom. Regény. 3.50
- FALK S.: Barangolás Zencországbán. Az ifjúság teljes zene-könyve kötet 5.60
- HALLIBURTON R.: Csodák könyve. 91 képpel kötet 11.—
- HUNYADY SÁNDOR: Nemes fém. Regény kötet 3.60
- KODOLÁNYI J.: Julianna barát. Történelmi regény kötet 7.20
- RICE: New-York regénye 6.—
- VAN ZOON: Ember honnan indultál? kötet 5.—
- SINCLAIR U.: Önéletrajza 3.90
- SZ. SZABÓ M.: Örök társak. Regény, füzet 6.— kötet 8.—

Kaphatók: CSILLAG ARTHUR könyvkereskedésében, Városháza épület.

x Pál Teri iparművész porcellánfestő.

Mielőtt karácsonyra és újra ajándékot vásárol, tekintse meg Pál Teri gyönyörű kézzel festett stervzeit, vázait, bonboriereit, hamutartóit és vitrindíszait. Művészi munkáit jutányos áron becsapja a közönség rendelkezésére. Egyre többen keresik fel Piac utca 61. szám alatt bent az udvarban a Sellyei Nővérek nőidvattermében.

— Könyveket a Felvidékre. A felvidéki magyar társadalom vezetői közül többen annak a kívánságnak adtak kifejezést, hogy a TESZ indítson országos mozgalmat abban az irányban, hogy a magyar társadalom felesleges könyveit ajánlja fel a felszabadult magyar testvéreknek, akik busz éven át el voltak zárva a magyar szótól, a magyar írástól s magyar gondolatoktól. A TESZ azzal a kéréssel fordul a magyar társadalomhoz, hogy áldozzon erre a célra könyvtárából olyan könyveket, amelyek a magyar nemzeti egységét sugározzák. Azoktól, akik nem a könyvtárakból akarják segíteni a könyvhözjuttatás akcióját, tőlük pénzadományt kérnek, bármilyen csekély legyen is. Ezekből a TESZ könyveket vásárol, amelyeket elküldenek a felszabadult magyart véreinknek. Az adományokat a TESZ titkárságához kell küldeni, V. Szabadság tér 16. l. e.

— Kiváló erős selyem készül a hal-
bőrből Olaszországban és német gyár-
tási minta alapján dolgozzák már fel
a halbőrt. Az egyik rétegéből bőrt, a
másikból textilrostokat gyártanak és
a maradékból lakk készül. Ilyen mó-
don a halat tökéletesen lehet felhasz-
nálani.

Juhász Jenő nyugalmazott Máv.
felügyelő életének 74. évében el-
hunyt. Temetése vasárnap délután
egynegyedhárom órakor lesz a
Köztemető díszravatalozójából a
római katolikus egyház szertartá-
sa szerint. Temetését Fehértői
vállalata rendezi.

Kubinyi Ernő Máv. főmérnök
életének 59. évében elhunyt. Te-
metése hétfőn délután egynegyed-
három órakor lesz a Köztemető
díszravatalozójából az ágostai
evangélikus egyház szertartása
szerint. Temetését Fehértői vállal-
lata rendezi.

Özv. Kárász Istvánné Mácsán-
szky Mária nyilastelepi Mausz el-
nöknő 60 éves korában elhunyt.
Temetése kedden délután 3 órakor
lesz a Köztemetőben. Lakás: Már-
ton Kálmán uca 30. Gebauer cég
rendezi.

Id. Veress Lászlóné temetése
vasárnap délután 2 órakor lesz a
Köztemető II/b. ravatalozójából.
Dankó cég rendezi.

Sarkadi Józsefné temetése va-
sárnap délután 3 órakor lesz a
Köztemető II/a. ravatalozójából.
Dankó cég rendezi.

Bartha Ferencné Szathmáry
Eszter temetése kedden délután 2
órák a díszteremből lesz. Lakás:
Tanító uca 7. Csurka Kegyelet
temetkezés rendezésében.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-
nak, akik felejthetetlen emléke-
zetű fivérünk, Zempléni Vilmos
Gyula dr. ravatalára virágot he-
lyeztek és drága halottunkat utol-
só útjára elkísérték, ezúton fej-
ezük ki fájdalmas köszönetüket.
Zempléni testvérek.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
rokonoknak, ismerősöknek, kik fe-
lejthetetlen jó Édesanyánk Erdei
Istvánné elhunyt alkalmával fáj-
dalmunkat enyhíteni igyekeztek,
ravatalára koszorút, vagy virágot
helyeztek, ezúton mondanak kö-
szönetet. Gyermekei.

x Nagy figyelemmel, kegyeletes kü-
rültekintéssel végzi a temetéseket és
exhumálásokat a Dankó temetkezési
intézet.

Dankó
temet
szállít
exhumál

kérjen árajánlatot.

Sas u. 3., Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-66.

— Gazdátlan teret fedeztek fel
London közepén. A tér nem szere-
pelt telekkönyvben s így jogilag
senkié nem volt. Egy fiatal angol
újságíró kinyomozta, hogy a terü-
let gazdátlan, felütötte ott sátrát
és elfoglalta. Az újságíró 12 évig
akar a többszer fontot érő telken
lakni, mert van egy törvény,
melynek értelmében ennyi otlla-
kás után az birtokába megy át.

— Sztojadinovics autonómiát ki-
nál Horvátországnak. Sztojadinov-
ics miniszterelnök belgrádi beszé-
dében hangoztatta, hogy hajlandó
széleskörű autonómiát adni Hor-
vátországnak.

— Az OTT kiegészítése. A Budapesti
Közöny december 11-iki száma négy
olyan kiegészítést közöl, amely az OTT
kiegészítést jelenti. Gróf Teleki Pál
kultuszminiszter, Iványi Kálmán mi-
niszteri tanácsos, az OTT alelnökévé
Mezey Ferenc tanulmányi felügyelőt
az OTT első szakbizottsága szakelő-
adó-jává, Rajzei Imre tanügy-egéd-
fogalmazót az OTT 5. szakbizottságá-
nak szakelőadó-jává, gróf Révay Ist-
vánt, a csehszlovákiai magyar test-
nevelőszövetség alapító elnökét, mos-
tani díszelnökét pedig tanácsstagjává
nevezte ki.

Uj
temetkezési
intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszol-
gálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

— A Déri Múzeum ma, vasár-
nap 10—1-ig nyitva. Belépődíj
nincs. A Baltazar Dezső u. 2. sz.
iskolaépületben elhelyezett Thaly-
szoba kívánatra az igazgatóság
engedélyével megtekinthető. Be-
lépődíj 20 fillér. A múzeumi Köz-
művelődési Könyvtár délelőtt 10—
12-ig nyitva.

— Tatarescu, Románia első pá-
risi nagykövete Olaszországba
utazott. Hír szerint útja kizárólag
magánjellegű.

Fiu lengyelkék, és iskolaruhák
Székely, Győri és Morvainál
Takarékosság! Vármegyeházával szemben.

— Megakadt Románia és Len-
gyelország között a vasúti össze-
kötés, mert Jalomica lengyel
falú közelében ismeretlen tettesek
felrobbantották a vasúti hidat.
x Naményi Győsefiskolában új be-
szédíró tanfolyamra havi tandíj 3 P.
(Rákóczi uca 17).

— Rejtvényfejtők figyelmébe! E hé-
ten a következők kaptak egy-egy kö-
tet könyvet jutalmul: Nagy András,
Nyil uca. — Kiss Ilona, Csapó uca
Andráskó Elek. Magoss György tér.
Oláh János, Baros uca. Zelenka Is-
ván Jókai uca és Horváth Ibolya,
Török Bálint uca.

— Vetítettképek az Alpokról. „Dő-
ezistákkal az Alpokban” címmel tart-
ja folyó hó 13-án, kedden este fél 7
órai kezdettel vetítettképes előadást
a Déri-múzeumban, Hettesheimer Er-
nő leánygimn. tanár. Az előadás keret-
ében az iskolai kirándulások eleve-
nednek fel s szebbnél-szebb képek is-
mertetik az Alpok szépségeit, turista
szempontból páratlan hegyvidékeket.
Belépődíj 20 fillér, jegyek előadás
előtt kaphatók a Múzeumban levő
pénztárnál. Bérletjegyek érvényesek.

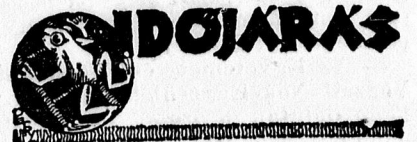
— Az Árpád B E tisztújító nagy-
„Árpád” Bajtársi Egyesülete most
tartotta tisztújító nagygyűlését, a köz-
ponti egyetemen. A nagygyűlésen dr.
Roska Márton egyet. ny. r. tanár pal-
ronus bts. elnökölt. Az új patronus
bts. üdvözlő szavai és meglehangú be-
mutatkozó beszéde után a távozó tiszt-
likar nevében Giday Endre tb. örökös
vezér bts. búcsúzott el meghatott szav-
vakban. A nagygyűlés a távozó tiszt-
likar a beszámoló után a felmen-
tést megadta s ezután az elnökölt pal-
ronus bts. elrendelte az általános
tisztújítást, melynek eredménye a kö-
vetkező. Vezér: Gáspár Gyula egyet.
gyak. alvezérek: Varga Zsigmond Jó-
zsef és Balassa István egyet. gyakor-
nokok, nádor: Donga Sámuel gyak.
tj., főkinestáros: D. Tóth Elemér tj.
kinestárörök: Fialkovich Ödön és
Boldizsar Lajos tj. számvizsgáló bi-
zottság tagjai: Kovács Máté gyak. g.
tanár, Simon Margit gyak. tj. Kiss
László egyet. gyak., gyulaszéki tagok
dr. Csúry Bálint egyet. ny. tanár, dr.
Hankiss János egyet. ny. r. tanár, dr.
Végh József gimn. tanár, Bolváry
Antal tj. és Szűcs Gábor tj. A megvá-
lasztott tisztlikar nevében Gáspár
Gyula vezér bts. mondott köszönetet
a bizalomért és röviden kifejtette a
programját, melynek főmotívuma a
visszatért Felvidék ifjúsága helyzeté-
nek ismertetése s az ideérkező ifjak-
nak a bajtársi munkába való bevo-
nása.

— A Tégláskerti Asszonykör ma
délután négy órakor teadélután ren-
dez az Olvasókör helyiségében a kö-
vetkező műsorral: Gyülekezeti ének.
Imádkozik: Birinyi János segéd-
lelkész. Szász Károly „A hitetlen” e-
versét szavalja: Doros Teréz leány-
köri tag. 4. Hegedűszólót ad elő Vég-
váry Lajos joghallgató. Előndást tart
Török Tibor tanítóképzőintézeti igaz-
gató. Szólót énekel harmónium kísé-
rettel: Szigelthy Károly IV. é. tanító-
képzős. Ady: „Álmod az Isten, Az
Ur érkezése” e. verseket szavalja:
Fülöp Gyula IV. é. tanítóképzős. He-
gedűszólót játszik: Berendi Béla IV.
éves tanítóképzős. Tea-felhasználás
után a teadélután énekléssel és Bi-
rinyi János segédlelkész imádságáva-
r véget.

— Kinevezés. A kultuszminiszter
Papp György debreceni állami kis-
gítő iskolai tanítót a VII. fizetési osz-
tályba kinevezte.

Borzalmas forgószél Sidneyben

Sidneyt óránként százhusz kilo-
méter sebességgel száguldó forgó-
szél separto végig. A szél vonato-
kat dobott a tengerbe és hajókat
lökött ki a partra. Sokan megsebe-
sültek.

Hazánkban este a Kisalföldön,
Ogyallán esett az eső. A Dunántúl
még borult, déli fele változóan felhős,
keleti része túlnyomóan derült volt.
A délkeleti széleken, különösen a Kis-
alföldön és az ország déli részén a
szél megéleltek. A hőmérséklet ál-
talanban 7—9, Budapestben 7 fokig
emelkedett. Este aránylag enyhe volt
az idő és a hőmérséklet délen 4—5, a
Dunántúlon 6—8, keleten azonban
derült idő miatt megindult hőki-
gárgász folytán már csak 4 fokig emel-
kedett.

Jóslás: Elénkülő délkeleti, déli szél
változó felhőzet, több helyen főként
nyugaton és északon eső. A magasabb
hegyeken havaseső, hó, a hőmérséklet
kissé emelkedik.

Országos vásárok

December 12. hétfő: Cece, Duna-
pataj, Fertőszentmiklós, Gödöllő, Fü-
zesabony, Gyulakeszi, Kismarja Kóny
Köszeg, Mezőkeresztes, Nagyoroszi,
Szeptk, Vámosmikola, Várpalota, Vá-
sárosnamény, Zalaszentbalázs.
December 13. kedd: Dunapataj,
Gönc, Körmen, Nagycsed, Pápa, Ta-
mási, Vásárosmiske, Villány, Zala-
egerszeg.
December 14. szerda: Csorna, Pá-
pa, Sárospatak, Székesfehérvár, Túrje
Vajszló.
December 15. csütörtök: Hajdú-
hadházi, Jánk, Keszthely, Nyírábrány,
Pacs, Sarkad, Szarvas.
December 16. péntek: Sarkad,
Szarvas, Veszprém.
December 17. szombat: Csépa.
December 19. hétfő: Berzence, Fe-
hérgyarmot, Jászkarajenő, Kőlöz,
Kauovár, Kisvárd, Martonvásár, Misk-
ole, Mohács, Nagylócs, Nagyvásosny
Nova, Ozd, Páztó, Putnok, Sátor-
alfajhely, Szentgotthárd, Tatahánya.
December 20. kedd: Balkány, Bor-
sonháza, Martonvásár Nagyvásosny
Páztó, Vajszló.
December 21. szerda: Alsónémedi,
Csepreg, Rudabánya, Szentlőrinc.
December 22. csütörtök: Bodva-
szilas, Celledömök, Sajtoskál, Szil.
December 23. péntek: Csenger.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásár-
ra felhajtottak 1040 darab sertést,
ebből 294 darab angol hússertés volt.
Elkelt 873 darab. A vásár irányzata
változatlan volt. Árak: I. szedett 91
— 98 fillér, II. 90—93 fillér, silány 81
— 88 fillér, angol tökesertés 91—98
fillér átlagban.

**Debreceni termény- és takarmány-
piaci árak:**

Buza 19.00—19.40, rozs 12.70—
13.00, árpa 18.00—18.40, tengeri szem-
mes 11.50—12.20, tengeri csöves
9.00—9.30, lucerna 8.30—9.90, szén
5.80—8.00, lóhere 7.80—8.00, szalma
2.50—3.20, cukorrépa 2.30—2.60, ta-
karmányrépa 1.30—1.60 P.

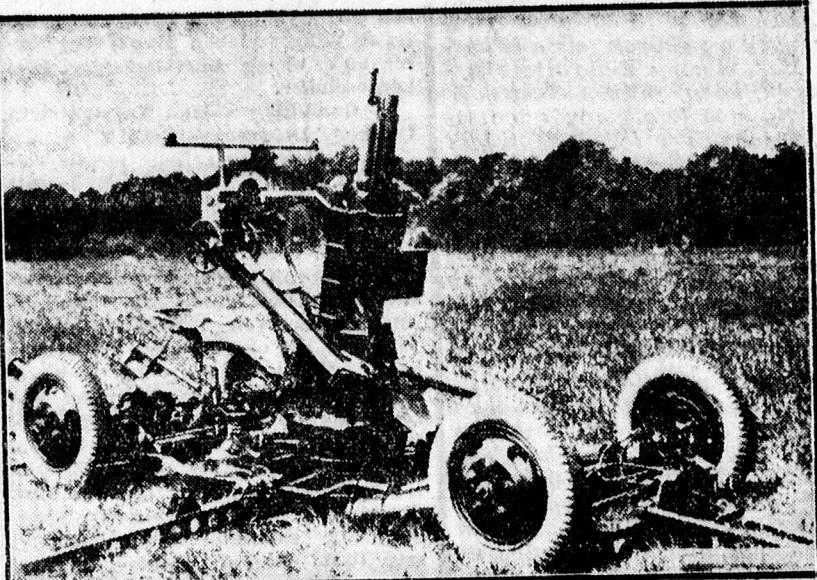

DEBRECZEN

KÉPES VASÁRNAPJA

A palesztinai felkelés vezére, akit az angolok köröznek.

A legújabb amerikai léghárító ágyú.

Jegyzőkönyv

arról, hogy az állat

is kímélet érdemel, éppen azért, mert hűséges társa az embernek munkában és küzdelemben. Azt írta valaki: *immár* másodsor, hogy tegyük szótáért ezért azt az embertelen állatkínzást, melyet lelketlen és elkéseredett fuvarosok a jahordás alkalmával elkövetnek éppen az erdei városi farkatár közelében, ahol a rossz és járhatatlan úton verik a jószágukat, mint a répat és megbotránkoztatják a járó, kelőket. Valóban úgy van. Tehát vagy kevesebb terhet rakjanak a szerencsétlen állatok mögé, hogy húzassák megszakadás veszedelem nélkül az igát, vagy sürgősen javítsák meg az utat, mely a raktárhoz vezet. Attól eltekintve, hogy ma a magánosok kezén lévő igavonó barom bizonyos tekintetben közkinés is, a magyar ember természetével nem fér össze a lelketlen állatkínzás, aztán törvény is gondoskodik arról, hogy ezt a helyzetet megszüntessék...

arról, hogy

béke

van a világon, amint azt lépten, nyomon olvassuk, látjuk. Béke, világ béke, csak persze mai értelemben. Egyetlen cikk, melyben kifogyhatatlan kereset van, melyre minden nemzet erején felül költ: a fegyver, mert nyilvánvaló lett, hogy a fegyver, a minél erősebb és biztosabb fegyver a megvédelmezője a békének. Aztán lépten, nyomon olvashatjuk, hogy ez a béke olyan béke, amilyen béke nem volt több a földön. Csak úgy kapásból említtük meg a békének zárdott mai megnyilatkozásait. Oroszországban húsz év dül a belső harc. Spanyolországban minden nap ezer, meg ezer békés polgár, nők, gyermekek, agok az áldozataj ennek a békének, melyet a polgár-háború repülői segítenek diadalra. A szerencsétlen ruszinok földjén magyart és ruszint embertelen kínzások között üznek világgá —, és gyilkolnak halomra,

Palesztina hónapok óta az összekülvések és harcok színtere. Kínában csak a jó Isten tudja, hogy mi minden történik. És miért soroljuk fel a kisebb, nagyobb, de minden napi életünkben tömegesen jelentkező békes híreket. Valahogy úgy érezzük, hogy itt mindenről lehet szó, csak éppen békéről nem. Ugy látszik, hogy nagyon is béke és Isten nélkül próbálják a népek megoldani a világ sorsát. Az eredmény legalább is azt mutatja, hogy a béke eltűnt, szó eszűn, melyet fegyverekkel töltöttek meg a népek...

arról, hogy

a gyermek

szent mindenütt, még az ember-evő vad törzseknél is. Kímélik, szeretik, becsülik és valahogy az oktalan állat is megtorpan a gyermek jennése előtt. Nem úgy azonban a csehek. És a csehekkel egy követ hívó ukránok, akik megteremtették történelmi hazánk területén a modern Makedoniát, ahol olyan förtelmes dolgok történhetnek a vén Európa gyalázataira, hogy minden kultúr-ember lelke belepirul. Hazállamá üzik a családokat, ruha és élelem nélkül, éjnek éjszakáján dobálják át

ezeket a szerencsétleneket átátkozott új határokon. Koldusbotra jutottan futnak télvíz idején és nincs menekülés, nincs kímélet. Az ember ökle megroppan és üvöltöni szeretne tehetetlen fájdalomtól. Artatlan magyar gyermekek kószolják meg ezeknek az emberi dudadoknak gazságából a legsúlyosabb gyötrelmeket és szenvedést. Hát lehet, szabad mindez? A jelek szerint lehet. Sőt egyre szemtelenebb, egyre embertelenebb a kihívás, mert ezek a gyilkosok, pribékek valami erőt tudnak a hátuk megett, valami istentelen segítséget, mely eltűri gyermekek, anyák gyötrelmét és gyilkolását. Európa szégyeld magad. És mi mindent írjunk fel, ha egyszer érdem szerint fizethetünk, hát mindent, de mindent fizessünk vissza ezerszeresen...

arról, hogy

2000 kitépelt narancsfa

szomorú sorsáról hallunk a keleti zavargások színteréről. Artatlan fák, melyeket az emberi erő telepített. A sirtag helyére igyekezett Paradicsomot varázsolni. — Mindegy, hogy milyen nemzeti-ségű kezek ültették, fő az, hogy elültették és egy tenyérnyi részét

a földnek szebbé, értékesebbé akarták tenni. Most kitépték, megsemmisítették esztendő munkáját néhány óra alatt azt, amiért éveken keresztül harcolt az Ember. Így, nagy E betűvel. És szintén nagy E betűvel írt Ember rombolt és pusztított. Nem tudjuk, hogy mi történt a világgal, de valami embertelenül nagy dolog történt. Elvesztett valamit, amit többé vissza se szerezhet. Talán éppen azt, ami emberré tette, ami megkülönböztette minden más teremtménytől. A jelek szerint épít azért, hogy pusztíthason, gyógyít azért, hogy gyilkolhasson. Nincs jól. Sőt, a lehető legrosszabbul van. Ideje volna valami megoldáson gondolkodni. Már úgy is késő, de talán még valamit megmenthetnénk abból, ami valóban emberi...

arról, hogy

a sírfeliratok

minden népnél olyan megbecsülten szent és belső ügyek, melyekbe beleszólni meg se próbáltak soha. Annak idején ugyanis olvastuk, hogy egy, egy kőtagos amerikai meg életében hirdetés célra eladta a sírkövet azzal a felirattal, hogy azért élt olyan sokáig, mert ilyen, vagy olyan tápszert evett. Ez is azt mutatja azonban, hogy a sírfelirat teljesen és szigorúan magánügy és természetes, emberi és jogos, hogy mindenki azt és olyan nyelven írassa fel, amilyen akarja. De nem így Romániában, ahol ezekben az egyre derengőbb és a világ közvéleménye előtt egyre jobban kivilágító időkben jelent meg egy rendelkezés, mely szerint csak román nyelvű sírfeliratokat szabad és lehet ezután használni. Hallatlan vakmerőség és minősíthetetlen otrombaság. De csak első pillanatra, mert nyomban kitűnik, hogy ennek a szédelő rendelkezésnek politikai célja van. Messzemenő célja. Nevezetesen az, hogy ott, ahol csak román feliratú sírok vannak, ott nem is lehet más, mint román nyelvű lakosság. Egyszerű tehát, állatszó és világos, hogy Romániának nincs is más lakossága. Vagyis meg akarják akadályozni azt a híres szentírású idézetet: *te saxa loquuntur*. Hogy megszólalnak tanukul a kövek. **Most már**

A japánok az elfoglalt városokban karszalaggal ellátott csapatokat állítanak be, melyek a bombázás s tüzvész által szétszóródott ingóságokat szedik össze.

értjük, hogy miért akarja a kolozsvári városi tanács minden áron megsemmisíteni az ősi házsongárdi temetőt is. Azért, mert ott csak magyar sírok vannak. Ékes bizonyítójai azoknak az elmúlt évszázadoknak, melyek mind, mind magyar életéről beszéltek és beszélnek a jelennek és jövőnek. Állásadó, ostoba és korlátolt felfogás; mely a sírkövek ellen is harcol. Ma, amikor a világ attól visszhangzik, hogy milyen elvetemülten tiporták le a magyar igazságot. Ostoba és ferteimes erőlködés ezekkel a sírfeliratokkal. Hát hogy akarják a románok azt, hogy az öls elédgettek legyenek nehéz sorsukkal akkor, amikor még a holtakat is bosszantják...

arról, hogy

a kiutasítás

egyre tart, napról-napra vérlázítóbb és elvetemültebb formában jelentkeznek és nekünk karbatett kézzel kell tűrni ezt a húsz éve folytatott halálra pimaszságot akkor, amikor tudjuk, hogy az elmenekült csehek után még mindig ezrével maradtak itt úgy nevezett telepések, akiket azok hoztak magyar földre, akik most a megmaradt és még mindig rabságban sanygó földön fekezhetetlen elvetemültséggel kínozzák és üldözik világgá testvéreinket. Meddig kell még nekünk tűrni, meddig kell még nekünk várni, hogy egyszer vége legyen ennek a pimasz és nemtelen eljárásnak. Az a banda még mindig nem tanult, még mindig érez valami fertelmes támaszt maga mögött, hogy ilyen futóbettyár és csirkefogó tempóval Európa kirakatában meri bántani a magyart. Kapcabetyárság ez, melyet ki kell egyszer s mindenkorra irtani a kultúr emberiség testéből, mint a fekélyt. És ne legyen kínélet, ne legyen viszonzás nélkül egyetlen gazságuk se. Itt nem lehet keresztényi kegyetlenség mérni, itt nem helyezkedhetünk európai nívóra, akkor, amikor ezeknek a cseheknek förtelme húsz év óta tereszterően szemtelennül és elvetemülten gazságot gazságra halmoz ellenünk...

arról, hogy

négymillió pengő

gyűlt össze csak úgy hirtelenében arra a nemes célra, melyet maga elé tűzött: a sokat próbált nemzet. Kicsik és nagyok, magánosok és egyesületek versenyre keltek egymással, hogy ki tud többet és szebbet teremteni azokért a magyarokért, akik húsz esztendőn keresztül a szenvedések kálváriáját járták emberfeletti hittel és kitartással. — Négy millió pengőt hoztak össze adakozó kezek, hogy magyar a magyaron segítsen, hogy magyar a magyarnak kenyeret adjon a kezébe. Milyen szép, mennyire nemes és mennyire magyar tett muzsikál ebben a négymillió pengőben, melynek minden filléréhez áldás, minden legkisebb adományához a szív szeretete tapad. Adja Isten, hogy ez a négymillió pengő lelki tőkéje legyen magyarságunknak azokra az időkre, amikor jobban meggyőződik, hogy akkor se feledkezünk meg egymásról, mi magyaron, akik akkor is kevesen lennénk, ha kétszer annyian volnánk, mint a mennyien vagyunk, éppen ezért becüljük meg egymást...

Jegyzl: sz. r. l.

Nagy kedvezménytel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház fődíszmestéri irodájában.

Négyszemközt Hegyaljai Kiss Gézával

Felkerestük Hegyaljai Kiss Gézát, a debreceni reformátusok új lelképásztorát árpádtéri parókiáján. Könyv, meg könyv. Írászatok, írógép, polcok, állványok. Írásai közül emelkedik fel és amig szemben ülünk vele, szerényen és meleg közvetlenséggel felel kérdéseinkre.

— Gondolta-e valaha Nagytiszteletű Ur, hogy Debrecenbe kerül?

— Gondolnom kellett megfigyeléseimből. Ezelőtt 10 évvel a Budapesti Hirlapban egy cikk jelent meg a Petőfi legendákról. Dr. Hegyaljai Kiss Géza debreceni lelképásztor felhívást intézett a volt orosz-igolyokhoz, hogy aki tud valamit Petőfi orosz fogságáról, közölje vele. Mulatságos volt 1928-ban azt olvasni hogy én debreceni lelképásztor vagyok. Kedvező előjelnek vettem. Valahányszor városra kerültem előtte mindig megengedte az Isten, hogy falun töltsek néhány esztendőt — felkészülésre. Így volt Ungvár előtt, így volt Budapest előtt. Az a körülmény, hogy hogy 12 esztendő tölthettem egy szép tiszta magyar faluban, újmutatás volt arra nézve, hogy gondosan használjam fel az időmet lelki érlelésre. A gyülekezetem biztosra vette, hogy nem sokáig leszek falun. Ahol nagy városban üresedés történt, nyomban kapcsolatba hozták az állás betöltését az én személyemmel. Amikor 1936-tól 1938-ig három vasikos imádságos könyvem jelent meg a debreceni városi nyomda kiadásában, sokan biztosra vették debreceni meghívásomat. Voltak, akik a leveleimet már akkor Debrecenbe címezték. A Vasárnap című gyülekezeti lappal olyan meleg kapcsolatom volt 22 éven keresztül, mintha Debrecenben éltem volna és itt írtam volna. Elvezetes volt amikor ide költözésem után két hónappal azt kérdezte egy hívem: Hogy tetszik lenni Debrecenben? Mondou: jól! Szeretek itt lakni. — Hogy nem tetszett már magát hamarabb is rágondolni? Mert most hozta le a Gondviselés azt az időt, mikor ide kellett jönnöm.

— Hogy tud Nagytiszteletű Ur olyan széleskörű és átható munkásságot folytatni?

— Isten áldása ez rajtam. Nem ismerem magamnál szerencsebébb embert abban, hogy a kedvtelémem teljesen egybe esik a munkámmal. — Amit legjobban szeretek csinálni az életben, azt csinálom a lelkesi hivatásomban. Ha nem volnék író születésemnél fogva, akkor is íróvá kelene lennem az apostoli hivatásomnál fogva. Annyi beszédet, lelkesítő költeményt, építő elbeszélést, ébresztő cikket, eszméltező tanulmányt kíván a lelkesi pálya, hogy imádságtól kezdve ódáig és szindarabig mindent kell írnom, amire a hívem lelki világának fényesebb tételénél szükségem van. Nagyon kedvesen mondta Uray Sándor barátom a beiktató beszédében, hogy nekem Debrecenben ének-költőnek is lennem kell. Enekeket kell írnom a hit világának erősítésére.

— Mi a legújabb munkája Nagytiszteletű Urnak?

— A legújabb munkám egyúttal régi munkám is. A legelső budapesti könyvkiadó vállalatnak, a Singer és Wolfner cégnek kiadásában most jelenik meg az 5. verses könyvem. Címe: „Csillagtüzek.” Terjedelme 200 oldal. Körülbelül 200 vers van benne. Jól mondotta pár év előtt egy teacstélyen az egyik egyházzrúsi főzónok: Ha Debrecenbe jössz, mindig legyen a tárcádában 2—3 vers, hogy felolvassd valamelyik összeállításra, mert itt szeretjük hallgatni a verseidet. Tényleg annyi felől fordultak hozzám szavalni való versért, ódiért, dalszövegért és főként a Magyar Tájképek című cik-

lusom 60 versének kötetben való kiadásáért, hogy a nyáron sajtó alá rendeztem a legvastagabb verses könyvem és átadom az olvasóknak. Legtöbben nem tűzve kérik 2,50 P-ért, hanem égszínkéék díszkötésben 4 pengőért.

— Hányadik könyve lesz ez Nagytiszteletű Urnak?

— Hatvanhét füzetem és könyvem megírása terheli a lelkemet. Ez körülbelül a 30-ik könyvem, ami nyomtatásban megjelent. Ha minden könyvem együtt volna, ami most több mint 70.000 példányban napvilágot látott nevenemmel, egy hatalmas piramis volna belőle.

— Melyik könyvét szereti Nagytiszteletű Ur legjobban?

— Legjobban szeretem a Szívem Templomat, amelyről azt jósolják, hogy a legolvasottabb magyar protestáns imakönyv lesz. Azután a Nagyasszonyokat és a Csillagtüzeket. Kossuth Lajosról már két életrajzom jelent meg. De nem jelent meg róla a legérdekesebb írásom. Ez egy 440 oldalas kézirat Kossuth fiatalkoráról. Itthoni és bécsi levéltári kutatásaim alapján egészen szenzációs adatok vannak benne, a fiatal Kossuthról. Néhéz helyzetben vagyok persze, mert arról, akinek a történelmi tanulmányait a szakértők olyan meleg méltánnyal fogadták, mint Arva Bethlen Katát és a többi történelmi tanulmányaimat nehéz elhinni, hogy verset is olyat ír, ami megfogja a szívet és kielégíti az esztétikai részeket. De ha széthoncolná egy orvos a lelkemet láthatná, hogy a történetírő, az ígérkedő és a szépirodalmi munkás benem ugyanaból az erőből táplálkozik. Magyar ember vagyok és keresztény magyar vagyok. És hármik írok annak a forrásnak a melegségéből születnek meg azok az írások, amelyek tanulmány formájában, vagy szépirodalmi alkotások formájában férkőznek hozzá az olvasó lelkéhez. Erre eszem volt a verseimmel. Néhány év előtt olvastuk a pesti lapokban, hogy az ügyesség a szerzői jog megsértéséért elkobozta L. B. Vadvirágok című verses könyvet. Amikor a könyv megjelent, valaki rá olvasta egy-nemely versére, hogy azt Hegyaljai Kiss Géza írta. Ugy látszik másoknak az írásait is felismerték a Vadvirágokban, mert a kötet az ügyesség elé került. Kiderült, hogy csupa más íróktól való írások vannak benne. Az elkobzott könyvből most a zshogon fedeztem fel egy példányt. 16 vers tölem való benne amit a becsavagyó fiatalember a maga neve alatt adott ki. A népszerűség jelét kell ebben is látnom. Lassan lekopik a versről a szerző neve és csak a verset tudják. Elfelejtik azt, hogy ki írta? Más érdekes esetem is volt a verseimmel kapcsolatban. Egyik budapesti naptár között tölem verset. A szerkesztő képet rajzoltatott hozzá. A rajzó művész ingyen és lengő magyarban, árvalányhajás kappal állított engem az almafa alá. Ugy látszik annyira magyaros volt a versem, hogy nem tudott engem másként elképzelni, mint fehér vászon viseletben. Bármerre voltam, mindenütt szerették a verseimet szavalni. Schiller Harangdalának a fordítását a gimnáziumban odabent órán olvasta a tanár a flukkal. De olvasták kisebb fluk is, az egyik nebuló megzámolta, hogy 36.000 betőt kellett leírnom a hosszú Glöcke-fordítással.

— Minden újabb verse benne van a „Csillagtüzekben”?

— Dehogyan. Egy sereg ifjúsági versem is kimaradt, többekkel együtt, az új imakönyvből. A teljesen elfogyott verses könyvem anyagával együtt ismét készen áll kiadásra egy vastag verses könyvem.

— Mik a legközelebbi írói tervei Lelkes Urnak?

— A gyülekezeti munkám elfoglal plünkösöd. Addig írnom kell mindent, ami érdekes felolvasásnak alkalmas. Májusban miniszteri megbízásból Bécsbe kell mennem a régi tükös levéltárban Kossuth tanulmányaimat folytatni. Talán még addig megírom a debreceni református egyház történetét dióhéjban. Nagy örömmel készülök erre a munkámra. Roppant érdekel minden, ami Debrecenről áll kapcsolatban. Olyan gyűjteményem van már Debrecen iródmából, amilyet kevesen tudnának felmutatni. A könyves-kém azért is érdekes lesz, mert legkevesebb 10.000 példányban kívánják megjelentetni.

A szerző ráteszi a kezét a Csillagtüzek égszínkéék kötésére. Jó arképe is benne van. Elégedetten jegyzi meg: Azt hiszem szép karácsonyi ajándékot adok azoknak, akik a verseim kötetbe gyűjtését olyan szívesen sürgették!

L. L.

Meddig marad fenn egy tudományos tévedés

Mikor én a debreceni, Vigkedvő Mihály ucai leányiskolában tanítottam, többször tartottak ismeretterjesztő előadásokat vasárnap délutánokon felnőttek számára a tanteremben. Ilyenkor legtöbbször tanárok voltak az előadók.

Körülbelül 25 évvel ezelőtt történt, hogy egyik piarista tanár úr arról akart kísérleti előadást tartani, hogy ha egy poharat szinig töltünk vízzel, s azt papírlappal fedjük be és utána a poharat szájával lefelé fordítjuk, a víz a pohárból nem fog kiömteni. A tanár úr engem előzetesen meg kért, hogy egy pohár vizet és papírból vágott fedőlapot helyezzem el a katedrúra. Én el is helyeztem a pohárba töltött vizet, de minthogy a pohár nem volt szinig tele vízzel, a tanár úr megkérte, hogy töltsen meg egészen. Erre én azt mondtam, hogy jó lesz az így is, ahogy van. Az azonban ragaszkodott hozzá, hogy a pohár tele legyen.

Én hát kivittem a poharat és tele töltve hoztam vissza. Mielőtt kivittem volna, az volt a gondolatom, hogy rá leszem a papír lapot, szájával lefelé fordítom és úgy viszem ki. Meg akartam mutatni, hogy így is megmarad benne a víz. Meg is maradt volna.

Erről meggyőződhetik akárki, akár félig is lehet a pohárban a víz. Lehet benne kevesebb is. A víz megmarad a pohárban. A papírlap sem esik le. Én mikor a tanár úr felszólított, hogy cseréljem ki a poharat, úgy akartam azt kivinni, hogy még lötyögtem is a vizet, mikor szájával lefelé fordítva kiindulok vele. Nem tettem meg, mert nem akartam a tanár úr tekintélyének ártani.

Én erről már több ízben tettem említést szakemberek előtt is. A kísérletet is bemutattam. Nem tudom, szóvá tették-e azt a tanár urak a tanítványaik előtt. De legutóbb is úgy halottam, hogy még mindig szinig töltik a poharat vízzel és azt állítják, hogy ha csak egy kevés levegő marad is a pohárban, feltétlenül kiömlik a víz.

Ezek után azt kérem az érdeklődőktől, különösen a diákoktól, tudassák velem, hogy a tanár urak miként vélekednek a víz viselkedéséről és általában erről a kérdésről.

Lakásom: Kossuth-kert, Lahner u. 21. sz.

Id. Simon István.

FOGÓRVONNAL

— Doktor úr, tessék ezt a fogamat kihúzni. De vigyázzon, mert ha hozzáér, rémesen fáj.

— Már engedjen meg, hát hogy húzzan ki! Porszívóval?

— 0 —

A jugoszláv régens herceg feleségével Londonban.

A román király nyugateurópai utjáról hazatérve, Bukarest polgár mestere kenyérrel és sóval üdvözl.

Husz esztendővel ezelőtt tartották meg a gyulafehérvári gyűlést, melyen kimondották Erdély elszakítását

Husz esztendővel ezelőtt történt, husz decemberi napon, hogy Gyulafehérvárott kimondták Erdély elszakítását. December elseje volt akkor és Erdély elszakításával 102.000 négyzetkilométer jutott a románok uralma alá.

Ez a terület nagyobb volt, mint az, ami megmaradt Magyarországból nekünk.

A tárgyalások már november 2-án indultak meg és megalakult az erdélyi nemzeti tanács. Ez jelentette már, hogy a románok mit akarnak. November 9-én a román nemzeti tanács 72 óras ultimátumot intézett a magyar kormányhoz és 26 vármegye átadását követelte.

A követelt 26 megye lakossága 6.811.000 volt, ebből román csak 2.939.000, magyar, német és más nemzetiségű 3.900.000. Tehát a román kisebbségben volt még a wilsoni elgondolás értelmében is.

Gróf Károlyi Mihály kormánya Aradon mégis leült tárgyalni a román megbízottakkal. November 13-14-én tárgyaltak szakadatlanul, de eredményt nem értek el. Jászi Oszkár a nemzetiségi miniszter elutasította a románok követelését arra hivatkozva, hogy nincs meg a többségük az erdélyi területeken. Javasolta, hogy fogadjanak el egy kanton rendszert, melynek megvalósításával 2.224.000 emberre terjedne ki a hatása és csak 270.000 lenne ebből a magyar.

Az erdélyi magyar és székely megyék magyar impérium alatt maradvannak, a románok lakta helyek autonómiát kapnának.

A román nemzeti tanács elutasította a magyar javaslatot és kijelentették, hogy ragaszkodnak a román nemzeti államhoz és annak önállóságához. A magyar kormánynak a javaslatát azért utasították el mereven, mert már akkor tárgyaltak az erdélyi kormányral és

tudták, hogy a román király hadseregét mozgósította és vonulnak már az erdélyi határhoz.

A magyar kormánynak nem volt fegyveres ereje ahhoz, hogy akaratának érvényt szerezzen és Jászi Oszkár, aki abban az időben Aradon tárgyalt a románok vezetőivel, fantasztikus terveket szövegetett és azzal vigasztalta a románokat, hogy nem a harcéri helyzet jelenlegi állása, nem a hadvezérek döntik el Európa sorsát a háború után, hanem a békekötést a munkások és katonák tanácsa hajlja igazán végre és az európai köztársaság jog dön-

teni, addig ügysem tekintendő semmiféle határ állandónak.

Hangsúlyozta, hogy az erdélyi románságból önálló államot alkotni, elszakítani Magyarországtól teljesen képtelenség. A román önállóság csak úgy valósítható meg, úgy lenne a törekvés érthető, ha a román királysággal akar-nának egyesülni.

Ezt, mint feltevést emítette Jászi Oszkár, pedig a románok már akkor tudták, hogy nem feltevés, hanem cél a teljes elszakítás. Aradon még folyták az eredménytelen tárgyalások, mikor már átlépték a magyar határt a román katonák. A románok csúnya játékokat üztek,

békeasztalnál tárgyaltak, de már közben fegyveres erők vonultak be, húzták az időt a tárgyalásokkal, lüteggették a magyarokat és a minden politikai érzék nélkül való Jászi Oszkár pedig szónokolt fantasztikus elgondolásokról a tárgyalásokon.

Maniu Gyula csak mosolygta a feleséget, ő tudta, hogy már átlépték a szorosokat a román katonák.

November 14-én megszállták a román katonák Gyimesbükköt, Csikszentmártont és Erdélyben a román esőselék már fosztogatáshoz kezdtek. A kétszínű játékra jellemző, hogy a románok, akik határozott célt követtek,

még az utolsó napon is a magyar kormánytól kértek 160.000 gyalogsági fegyvert, 5000 gépfegyvert és 10 millió koronát.

A román katonák közben állandóan jöttek át a szorosokon. Az ojtózi szoroson 4000 sorkatona jött be november 16-án. Erdélyben a hazug híresztelések lavináját indították meg. A románoknak azt, hogy felszabadítják őket, a magyaroknak azt, hogy teljes autonómiát kapnak. Az előnyomuló román előőrsek tisztjei azt beszélték, hogy *nem hódításról van szó, csupán az utakat vizsgálják meg, mert francia csapatok jönnek és tudni akarják, milyenek az utak, ahol előnyomulnak.*

A gyulafehérvári román nemzeti tanács, melyet december 1-én hívtak össze, már tudta, hogy mit határoz. Tudta, hogy a román király 460.000 embert mozgósított és úlban van, mint a hadsereg vezére Erdély felé. Az út szabad volt.

Ügyszólván puskatűvés nélkül foglalták el egész Erdélyt.

miközben Jászi Oszkár a nemzetiségi

miniszter a magyar kormánynak az európai köztársaságról és munkás, katonai tanácsokról szónokolt.

Csikszerdára november 27-én bevonult egy román ezred és lefegyverezte a csendőrséget, pénzügyőrséget. Magyar katonaság nem volt a románok előtt. A gyulafehérvári határozat ilyen előzmények után nem lehetett megtelepítés.

Kimondták Nagyrománia megalakítását, a magyaroktól való teljes elszakítást.

Igérték a határozatban az erdélyi magyaroknak kiterjedt szabadságjogokat, de természetesen, hogy a gyulafehérvári határozatot, amelyet tízezrek előtt ismertettek, nem tartották be és nem tartják be ma sem a magyarok javára.

Teljes sajtószabadságot ígérték, nyelvhasználatot és számarányszerinti jogot a törvényhozási képviseletre. A magyaroknak magyar közigazgatást és igazságszolgáltatást »határoztak« a gyulafehérvári gyűlésen a románok. Tudjuk jól, hogy nem váltották valóra, amit ígérték.

Igy történt husz esztendővel ezelőtt decemberben. Magyarország elveszítette legértékesebb részét. Erdélyt, engedett egy kisebbség terrorjának, kétszínű játéknak. Megtörténhetett, mert a magyar kormány miniszterei csak szónokoltak, de cselekedni képtelenek voltak, nem volt hatalmuk, nem volt hadseregük, amely nélkül pedig országot megtartani nem, csak elveszíteni tudott a politika.

Fantasztikus történet az elvarázsolt emberről

Ez a történet a maga titokzatos részleteivel egy bűnügyi akta sorai mögül kísértelt fel. Nem lehet tudni, hogy mi benne a valóság és mit teremtett ki a vádlottnak magát elkészre-detten menteni igyekvő fantáziája. A létezésnek ma is sok olyan rejtett zuga van, ahova hasztalan kísérelt meg bevilágítani az értelem lámpása. Ezért csak feljegyezzük az esetet, kommentár nélkül...

A vádlott 28 éves fiatal férfi. Büntetlen előéletű. Sőt élete, amint a tanuvalomásból kiderült, tele volt olyan humanista és keresztényi megnyilatkozásokkal, amik kimerítik a „jó ember” fogalmát. Soha nem volt egyetlen törvénybeütköző lépése. Mindenki tisztelettel vette körül egészen addig a napig.

Azon a napon névtelen feljelentés alapján megállapították róla, hogy bűnöző. Különböző piszkos családok egész sorozatát derítette ki személyével kapcsolatosan a nyomozás. Azonban maguk a detektívek is értetlenül álltak a rejtély mellett. Ahogy a lelkiismeretes vizsgálat során végig mentek a fiatal férfi múltján, nem egy példa volt rá, hogy egészen könnyedén elment olyan pénzkereseti lehetőségek mellett, melyeknek megszerzése nem ütközött volna törvénybe, legfeljebb morálba. Számítalan ilyen esetet felásott a nyomozás a terhelt javára, amikor visszautasított hasonló pénzszerzési lehetőségeket. És mégis: kétségtelen tárgyi bizonyítékok beszéltek arról, hogy a terhére rótt bünesselkéményeket valóban elkövette.

A legérdekesebb mozzanatához ekkor érkezett el a nyomozás. Kezdték a detektívek ezt a rejtélyt feszegetni s aztán a vádlotthól pillanat alatt kibuggyant a vallomás:

— Nem a saját elhatározásomból

cselekedtem...

Aztán elmondotta szépen, higgadtan, mint ahogy az egész tárgyalás alatt a legnyugodtabban viselkedett, a következőket:

— Ahol laktam, egy csendes, békés polgári házban, nyári napon beköltözött a feleségével és gyermekével egy férfi. Hosszú, magas, pofaszakállas, sovány ember volt. Tisztviselőnek adta ki magát, de később kiderült, hogy nem volt az... Alig két hónapot lakott ott a szomszédomban, de ez a két hónap mégis végzetes befolyással volt életemre.

— A szürösszemű ember nézése már az első napoktól fojtogatólag nehezedett rám. Éreztem magamon, belém szurt és parancsolt ez a tekintet. Küzdöttem ellene s aztán éreztem, hogy önkéntelenül eluralkodik rajtam befolyása...

— Ettől a naptól fogva nem voltam ura többé magamnak. Kicséréltek teljesen. Addigi életem megváltozott. Természetesnek tartottam olyan dolgokat, amelyekről azelőtt undorodtam. Piszkos kalandokba keveredtem. Mások pénzéhez nyultam. Mintha ismeretlen erők egyszerre felszabadultak volna bennem... Szörnyű életem volt ezalatt az idő alatt. Ha néhány percre ismét kisiklottam az idegen befolyás alól, melyben napról-napra vergődtem, akkor teljes súlyával rámnehezedett az elkövetett szörnyűségek nyomasztó tudata... De már nem volt visszaút... Nem mertem nyilvánosságra hozni a rámnehezedett idegen akaratot, hiszen senki nem hitte volna azt el. Aminthogy mostanig azért nem szóltam róla, mert tisztában vagyok vele, hogy ügysem veszi komolyan senki.

A munkanélküliség elleni küzdelem Amerikában

Amíg Európa gondját az utóbbi hónapokban a háború vagy béke kérdése foglalta le teljes mértékben, addig a tengerentúli hatalmas birodalom, az Egyesült Államok e kérdésben felül: a munkanélküliségnek szinte megoldhatatlannak látszó problémájával is küzdött.

Nehéz Európában elképzelni, — mert itt legtöbbször, ha Amerikáról van szó, mindjárt dollár jut az emberek eszébe, — hogy a tengerentúli hatalmas birodalmában közel tízezermillió munkás van télenként kárhoztatva és ezt a számot is csak úgy érték el, csak úgy csökkent le a munkanélküliek szomorú hadserege erre a számra, hogy milliószámra közmunkákban, illetőleg inségmunkákban dolgoztatják azokat, akik rendes munkájukat elvesztették.

Evek óta küzd az Egyesült Államok a munkanélküliség csökkentésének problémájával, mert arra nem is gondolnak már illetékesek, hogy teljesen meg lehetne szüntetni ezt a súlyos kérdést. Roosevelt kormánya szüntelenül kísérletezik a kérdés megoldásával — eddig eredménytelenül.

Hiába próbált eddig igen nagy áldozatokkal, mesterségesen jobblétet teremteni: a kísérletek csak ideig-óráig csökkentették a munkanélküliek óriási számát. A kis fellendülés után mindig újra bekövetkezett a munkanélküliek számának emelkedése.

Az Egyesült Államokban munkabíró embernek nem adnak egyenesen segítséget, hanem közmunkát végeztesnek és ezen az úton keresik meg a létminimumot jelentő havi 60 dollárt. Így, akik nem bíró Roosevelt kormányzatának azt állítják, hogy a közmunka csak cím a pénz felcserélésre és semmi komoly munkát nem produkálnak az inségmunkások.

Mi ne vizsgáljuk, melyik tábornak van igaza. Csak azt jegyezzük meg, hogy a létminimumot megkeresték azáltal, aki munkáját elvesztette és jelentkeztek közmunkára.

Családok részére persze nagyon csekély jövedelem az Egyesült Államokban havi 60 dollár (ne tessék átszámítani azt pengőre, mert ott nem pengőből kell élni, hanem dollárokból) és ott nincsen a 60 dollárnak annyi vásárlóértéke, mint itt a 60 dollárnak megfelelő értékű pengőnek) és a jövedelem felül aztán különféle irányban segítséget nyújtanak az arra szorulóknak.

Részen élelmet juttatnak természetben az ilyen családoknak, részben a bázis, villany vagy gázszámláik fizetésénél stb. segítségre. Egészen új fajta módja a segítségnek ott, amit most visznek keresztül: a kormány tízezermillió dollár értékű ruhaféléket, fehéreneműt, cipőt vásárolt össze, felöltötteknek és gyermekeknek valót is és ezt osztatja szét az arra szorult családok között. A ruhaakcióval az amerikai kormány két célt is akart elérni. Hogy legalább egy időre munkához juttat egy sereg ruháspárt, cipőgyári munkást és egyben felruházza azokat a szerencsétlen munkanélkülieket, akik az évek folyamán teljesen lerongyolódtak.

Meg kell jegyezni, hogy a tízezermillió elköltése körül eleve kizártak minden profit lehetőségét.

A gyáraknak önköltségi áron kell szállítani mindent és a kormány szakértők útján vizsgáltat felül minden kalkulációt és csak akkor adja fel egy-egy gyárnak a rendelést, ha a szakértő felelősség mellett javasolja annak feladását.

A szakértők nem kapnak fizetést, olyan emberek azok, akik önként, fizetés nélkül ajánlották fel szolgálataikat erre a célra a kormánynak. Paradoxon: mégis csak kapnak fizetést. Egy dollárt egy esztendőre. Így szokták fizetni az önként vállalt munkát. Jelképesen, mert ott ingyen munkát senki-

semit sem fogadnak el.

De hogy a szakértők minden esetleges részrehajlását kiküszöböljék: az ajánlatokat úgy kell feladni, hogy azokon semmiféle cégjelzés ne legyen. Hogy a szakértőnek fogalma se legyen, melyik gyáré az ajánlat. És szörnyen vigyáznak arra is, hogy a minőség mindig megfeleljen az árnak és semmiképpen se fordulhat elő — mondjuk valami papirbakkancs eset. Persze: a tízezermillió dollárért nem tudnak

annyi ruhaféléket, lábbelit vásárolni, hogy minden arra rászorult fel tudjanak öltöztetni, de azt reméli a kormányzat, hogy főleg a gyerekeknek jut legalább majd ruhafélé és így nem lesz egyetlen fázó gyerek sem az Egyesült Államokban. Mert a gyerek: a jövő generáció, ennek jólétére fordítják ott a legnagyobb figyelmet. Hogy a jövő dolgozóját semmi ne gátolja fejlődésében. Ne nélkülözzön semmit, amire egy gyereknek szüksége lehet. Jótékony testületek légiója dolgozik ennek érdekében.

Persze: a dolgozók jobban szeretnék, ha semmiféle ilyen akcióra nem lenne szükség, ha megkereshetné mi-

denki munkájával azt, amire neki és családjának szüksége van.

De erre legalább egyelőre alig van ott remény.

Amíg Európa nem lesz vásárlóképes, addig az Egyesült Államok népének jóléte sem következhet be.

Es hogy Európa húsz évvel a háború befejezése után nem vásárlóképes, hogy Európában olyan állapotok vannak, mintn amilyeneknek tanúi vagyunk, abban némi része hát az Egyesült Államok egykori kormányának is van és most szenvedik meg azt, hogy a párisi környeki békekészítő kezlet nyújtottak.

Fáy Fisher Andor.

Országos akcióvá fejlesztíti a debreceni Kollégium ifjúsága a telepítési mozgalmat

Egy hold földdel bíró házba egy debreceni sokgyermekes családot telepítenek. — 20.000 példányos memorandummal fordulnak az ország lakosságához, hogy bekapcsolódjanak a debreceni telepítési akcióba.

Az egész ország közvéleménye felfigyelt már arra a hatalmas arányú mozgalomra, amely a debreceni Kollégium ifjúságától indult ki és amelynek céljaira csak nem régen adott 10.000 pengőt maga a kormányzó Úr Ötömlő-sége is. Ez az akció azt a cél szolgálja, hogy a Dunántúli tiszántúli magyar családokat telepítsenek át, akiknek megadják az életben való boldogulás alapfeltételeit és eszközeit.

Ez a kollégiumi ifjúság nem nagy szavakat, meg kevésbé cseszpett közhelyeket hangoztat, ellenkezőleg puritán egyszerűséggel dolgoznak, szinte hangtalanul, de annál erőteljesebben. Ok egyszerűen cselekszenek. Nem másokat biztatnak az áldozatkészségre és adakozásra, hanem egyszerűen példának a hűségéről, megesszik a csupasz szárazbabot ebédre és amit a konyha így megtakarít, az az összeg megy a dunántúli telepítési akció javára.

Ma már egész történelme van a telepítési akciónak. Ebben — az — évben, március 28-án teastere gyűlt össze a Kollégium egyetemi internátusának 160 bentlakója. Ekkor történt dr Péter Zoltán hatalmas erejű és következményeiben ma még igazán beláthatatlan kezdeményezése. Erről a következőket mondják a kollégiumi diákok:

— Vacsora után — így szól a történet — dr Péter Zoltán internátusi igazgató ismertette az ügyet az ifjúsággal s azt leírhatatlan lelkesedéssel mindnyájan magukévá tettük. Lemondott az ifjúság hetente egyszer egy vasora fellétről, felajánlották a kezelősükhöz lévő pénztárak teljes összegét, segélyeik 10 százalékát, legációból kisebb-nagyobb összeget tehetségükhez képest.

160 ember pár perc alatt 1200 pengőt ajánlott fel, mely összeg később a kintlakó teológusok és későbbi felajánlásokkal együtt 1800 pengőre szaporodott.

Mozgalmunkat ismertették a Kollégium másik három tagozatával is. De nem kértünk sehol semmit. Csak azt kértük, hogy az ifjúság előtt — rendszerint önképzőkörön — ismertethessük Dunántúli helyzetét és a mi terveinket.

A gimnázium tanárikara nemcsak megengedte azt, hanem maga is rögtön 600 pengőt ajánlott fel, a 800 gimnázista pedig 1200 pengőt. Csatlakozott hozzánk a polgári iskola is tanári karakkal együtt. A Kollégium keretein kívül egyelőre még nem mentünk. Hangsúlyozzuk azt is, soha senkitől egyetlen fillért sem kérünk. Minden megajánlás teljesen önkéntes volt, önkéntes volt a megajánlott összegek befizetése is, mely az utolsó fillérig befolyt, sőt voltak, kik többet adtak, mint amennyit ajánlottak, vagy adtak azok is, akik nem is ajánlottak.

Az egyre szélesedő mozgalomban a társadalom legkülönbözőbb rétegei jelentkeznek adományokkal.

A Kollégium 160 egyetemi hallgatója a kintlakó teológusokkal együtt 1800 pengőt adott, tehát személyenként ca. 10 pengőt, a ref. gimnázium ifjúsága 1200 pengőt, a tanári kara 600 pengőt, a tanítóképző tanári kara 100 pengőt, a II. és III. osztály 52,46 pengőt, a sokkal szegényebb polgári iskola ifjúsága a tanári karral együtt 137,92 pengőt.

Kérés nélkül, önként küldték be adományukat a következők:

Dr Kertész Endre ügyvéd 10 P, dr Szeremley Béla ny. tanár 10 P, Nyári Béla ny. tanár 10 P, dr Balogh Ádám tanársegéd 50 P, Kun Imre Budapest 200 P, G. Szabó Szabolcs egyetemi gyakornok 30 P, Magyar Ev. Ker. Diák-szövetség* 42,70 P, Makay László vállalkozó 20 P, Balogh Jenő konventi elnök 100 P, Erdélyi István Diósgyőr 15 P, Nagy Balázs Dezső s. lelkész 5 P. Ezenkívül 41 gyülekezetben ifjúsági napot rendeztek s az ünnepélyen begyűlt perselypenzt elküldték a telepítési céljára. Ez összesen 230 pengő.

A Kormányzó Urat arra kérték, segítse elő ennek az akciónak társadalmi mozgalommá fejlődését. Válaszul a Főméltóság Úr 10.000 pengőt küldött, ami nemcsak fedelmi adomány, hanem hatalmas erkölcsi lendítő erő is jelentett.

Osszesen most már 14.448,82 pengő volt a mozgalom bevétele.

Hallatlanul ügyes és előrelátó a mozgalom kivitele abban a tekintetben is, hogy a begyűlt összeget nem szórja szét ajándékképpen, hanem kamatmentes kölcsön formájában nyújtja át és így módot ad arra, hogy a becsületes alaptermészetű magyar gazda a kezdet nehézségein történt teljes segítség után a maga erejéből szerzhessen magának földet, házat.

Erre vonatkozólag a mozgalom vezetői a következőket mondják:

Mozgalmunk megindítása után rögtön érintkezésbe léptünk dunántúli, különösen baranyai lelkészekkel s a velük való levelezés után beláttuk, hogy a legelső teendő egy házat venni a telepes számára, mivel feles földet telepítsünk bárhol kap. Így vetünk egy házat Drávafokon 600 négyzetméteres belsőséggel s hozzá gazdasági felszereléssel 4000 pengő értékben. Ezt Kisgyörgy Sándor matolesi, többgyermekes református családjának adtuk, nem ajándékba, hanem kamatmentes kölcsön képen. Ha Isten őket megsegíti a maguk erejéből is hamarosan tudnak ott földet vásárolni s így egy család tisztességes megélhetését biztosítottuk.

A második nagy segítség nyújtást Átóri Imre döszörményt magyar kapta. A földbírókrendezés során Átóri Mooson megyében Pünkösdvásár községben jutott 17 hold földhöz, azonban a vételárnak csak egynegyedrészt tudta kifizetni. Már azon a ponton volt, hogy elveszik tőle a földet, amikor jelentkezett a Kollégium ifjúsága és 3000 pen-

gővel megsegítette Átóri Imrét akinek a föld kezén maradt. A föld árának harmadik negyedét majd csak 1945-ben kell fizetnie.

A kollégiumi ifjúság most már egyre szelésebb alapokon dolgozza ki terveit. Pünkösdvásár községbe, mely közvetlenül a német határ mentén van és egy sváb település központja, magyar családokat akarnak telepíteni.

A baranyamegyei Zengővárkony községbe már megvettek egy holdas házastelket mintegy 5000 pengőért. Ez a házba egy többgyermekes debreceni családot telepítenek át.

Az ifjúság most készítette el egy memorandumot, amelyet 20.000 példányban szétküldenek az egyházaknak, iskoláknak, egyesületeknek, mert szeretnék az akcióit országos mozgalommá kifejlesztetni.

Figyelemreméltó e tekintetben az ifjúság szava, mely kifejezésre juttatja, hogy őket semmi tekintetben hiúság nem vezeti, sem féltékenység, sőt az tenné őket boldoggá, ha minden város telepítene családokat a Dunántúrra. Ezzel kapcsolatban a következőket mondja Szabó Gábor kollégiumi esküdtelügyelő, a mozgalom egyik vezetője:

— Közben már a nyár folyamán és ősz elején arról tárgyaltunk, hogy Debrecen központtal telepítési bankot szervezzünk és országos mozgalmat indítunk. De a politikai helyzetre tekintettel elmaradt a Kollégium jubileumi ünnepe s most mindnyájunk tekintete a Felvidék felé fordul. A cseh uralom alól visszanyerendő terület azonban újabb nagy feladatot a mi számunkra: az ottani föld maradjon az ottani magyarság — de a magyarság! — kezén! Társadalmi úton kell biztosítani, hogy elsősorban az ottani magyarság kapjon földet! Ebben kell segíteni anyagiul a szegény magyart, hogy gazdasági felszerelése legyen és a megkapott földön dolgozni is tudjon. Mert a föld egymagában még kevés s ha segítséget nem adunk, hamarosan tönkre megy, ismét idegen fajt lesz az, amit ma magyarnak adunk. Ide egyszeri, de nagy segítség kell, de ez felmérhetetlenül több minden alkalmi segítségével. Cél: a magyar bírtok legyen a magyaré nemcsak Dunántúlon, hanem az egész országban. Ma még várunk, remélünk. De mikor visszakaptuk azt, amiről soha le nem mondtunk, mert jog és igazság szerint mindig a miénk volt az a terület: ha ezt visszakapjuk, akkor elküldjük figyelemeltető szavunkat az egész országba. Mi nem kérünk pénzt: csak szemet, mely a helyzetet meglássa, fület, mely a jajsztót meghallja, szívet, mely felsajduljon s ha ezt megkapjuk, akkor nem kételkedünk tervünk nagy jövőjében. Nem a megtett útra nézünk vissza, hanem előre, mert a feladat igazí megoldása még ezután jön.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovalvezető: Boross György

SAKK

Rövidzárlat

79. SZÁMU JÁTSZMA.

Aljechin-védelem.

Moszkva, 1927.

Világos: Rubinovic. Sötét: Löwenfisch.
1. e4, Hf6. 2. e5, Hd5. 3. Hf3, d6.
4. Fe2? Hf4! 5. Ff1, dxe5. 6. Hxe5.
Vd5. 7. Hf3, Ve4? 8. Fe2, Hxg2? 9.
Kf1, Fb3. 10. d3, Hb4? 11. Ke1, Hf3
matt. Felségsértés.

80. SZÁMU JÁTSZMA.

Lenegyel gambit.

Brooklyn, 1912.

Világos: A Schröder. Sötét: T. Black.
1. Hf3, d5. 2. e4? dxe4. 3. Hfg5, Hf6.
4. Hc3, Ff5. 5. Ve2, e8. 6. Hgxe1.
Hbd7?? 7. Hed6 matt. Huszársíny.

81. SZÁMU JÁTSZMA.

Caro-Cann védelem.

Bécs, 1910.

Világos: Réti. Sötét: Dr. Tartakower.
1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Hc3, dxe4.
4. Hxe4, Hf6. 5. Vd3, e5. 6. dxe5, Va5?
7. Fd2, Vxe5. 8. 0-0-0! Hxe4?? 9.
Vd8?!! Kxd8. 10. Fg5?, Ke7. 11. Fd5
matt. Orvul hátba...

82. SZÁMU JÁTSZMA.

Vezérgyalog.

Páris, 1924.

Világos: Gilbaud. Sötét: Lazard.
1. d4, Hf6. 2. Hbd2, e5. 3. dxe5, Hg4.
4. h3?? Hge3!! (Vezér a kalitkában.)
Világos feladta.

83. SZÁMU JÁTSZMA.

Bécsi játék.

Páris, 1933.

Világos: Würzburger. Sötét: Pelfer.
1. e4, e5. 2. Hc3, Hf6. 3. f4, exf4?
4. e5! Ve7. 5. Ve2, Hg8. 6. Hf3, Hc6.
7. d4, d6. 8. Hd5, Vd8 9. Hxe7?! (Üdv
a királynak!) Sötét feladta.

84. SZÁMU JÁTSZMA.

Szellői védelem.

Berlin, 1928.

Világos: Johner. Sötét: Dr. Tartakower.
1. e4, e5. 2. Hf3, Hf6. 3. Hc3, d5.
4. exd5, Hxd5. 5. Hce4, e6. 6. d4, cxd4.
7. Hfxd4, Fe7. 8. Fb5?, Fd7. 9. e4,
Hf6. 10. Hc3, 0-0. 11. Ve2, Hc6. 12.
Hf3, Be8. 13. 0-0, Ve7!! 14. Fg5, Hg4.
15. Fxe7?? Hd4!! (Kellemtelen meg-
petés!) Világos feladta.

85. SZÁMU JÁTSZMA.

Albin ellenesél.

Páris, 1932.

Világos: N. N. Sötét: M. Livingstone.
1. d4, d5. 2. c4, e5. 3. e3? exd4. 4.
cxd4, Hf6. 5. Hc3, Hc6. 6. Fg5, Fe6.
7. cxd5, Fxd5. 8. Hxd5, Vxd5. 9.
Fxf6?? Fb4?. 10. Ke2, Ve4 matt. Egy
goromba hölgy.

86. SZÁMU JÁTSZMA.

Bécsi védelem.

Bécs, 1937.

Világos: Müller. Sötét: W. M.
1. d4, d5. 2. Hf3, Hf6. 3. e4, e6. 4.
Fg5, Fb4?. 5. Hc3, dxe4. 6. e4, c5. 7.
Fxc4, cxd4. 8. Hxd4, Fxc3?. 9. bxc3.
Va5. 10. Fxf6! Vxc3?. 11. Vd2!! Vxa1?
12. Ke2, Vxh1. 13. Hxe6!! Hd7. 14.
Hxg7? Kf8. 15. Vd5! sötét feladta.
Pogrom!

87. SZÁMU JÁTSZMA.

Szláv védelem.

Budapest, 1936.

Világos: Reich. Sötét: Havasi.
1. d4, Hf6. 2. e4, e6. 3. Hc3, d5. 4.
Hf3, Hbd7. 5. exd5, cxd5. 6. Vb3, e6.
7. Fg5, Fe7. 8. e3, 0-0. 9. Fd3, b6.
10. Va4, a6. 11. He5, Hxe5. 12. dxe6.
Hd7. 13. Vh4!! („Hosszulépés.”) Sötét
feladta.

88. SZÁMU JÁTSZMA.

Francia védelem.

München, 1936.

Világos: Duesburgh. Sötét: Stahlberg.
1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. exd5, exd5. 4.
Fd3, Fd6. 5. He2, Hf6. 6. Fg5, 0-0.
7. 0-0?? (Farkasverem!) 7... Fxb2?
8. Kxb2, Hg4?. 9. Kg3. Vg5. 10. f4.
Ve7. 11. Bh1? Ve3! 12. Kh4, Hf2! vilá-
gos feladta. A csere változat nem min-
dig remis.

89. SZÁMU JÁTSZMA.

Francia védelem.

Odensee (Dánia), 1934.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Hc3, dxe4. 4.
Hxe4, Fd6. 5. Fd3, He7. 6. Fg5, 0-0?
(Szembekötösd!) 7. Hf6?! gxf6. 8.
Fxf6, Vd7. 9. Fxb7?! sötét feladta.
„Mint aki halkán belelépett...”

90. SZÁMU JÁTSZMA.

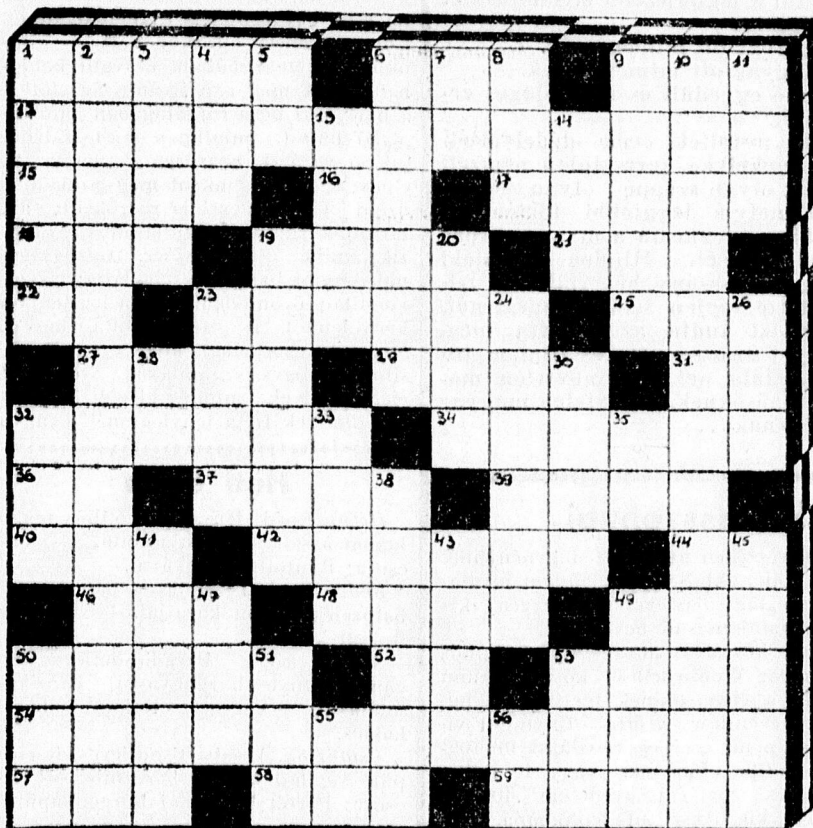
Királyeset.

Helsinki, 1948.

Világos: Kuhnala. Sötét: Lehtonen.
1. e4, e5. 2. Hc3, He6. 3. f4, Fe5.
4. Hf3, d6. 5. f5? Hf6. 6. h3, d5! 7.
Hxe5, Hxe4! 8. Hf3, Vh4?! 9. Hxb4,
Ff2?. 10. Ke2, Hd1?. 11. Kd3, He5
matt. Nehéz lovasság.

Ambrus Sándor.

Hosszulépés

A megfejtés igazolására eszengő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

- Liszt Ferenc halhatatlan zene-
műve.
- Ceruza.
- Jég — németül.
- Évszak.
- Dagover keresztneve.
- Közteher.
- Igazság, tény.
- Morse-szócska.
- Rét.
- ... calla — római császár (211
—217).
- Nevel — mássalhangzói.
- Zudit.
- Unja a dolgot, vagy álmos?
- Váladék.
- Spanyol női név.
- Folyó a balkánon.
- Valamely terület állatvilága.
- Török ur.

- Német birtokosnév.
- Pirul — ikerszava.
- Nógatás, vagy a nátrium vegy-
jele.
- A nádor latin neve.
- Vissza: zsirpárna az állat alatt
- Nem — latinul.
- Depozitum.
- Mérges gáz.
- Természetsz., ártatlan, romlat-
lan.
- Olyan egyszerű test, mely sem
fizikai, sem pedig kémiai uton
még egyszerűbb testre sem
bontható.
- Híres angol színész Shakes-
peare korában.
- Teyedisz (?!?!).
- Világtalan.
- Peresz egyetemi város.
- Németország miniszterelnöke.
- Fonetikus mássalhangzó is.

- igekötő is.
- Huros hangszer.
- Mulatohely.
- Amerikai filmszínész. (Ke-
resztneve: Myrna).
- Acsorog, bolyong.
- Fogyó.
- Petőfi-alak: a maradi, henylő
magyar ember megtestesítője.
Egyébként Pál az istenadta.
- Idézet Kisfaludy Károly: Mo-
hács című elégiájából.

Függőleges sorok:

- A trianoni békeparancshoz
csatolt irat, melyet Franciaor-
szág akkori elnöke írt alá, s
mely határkiigazításokat he-
lyez kilátásba.
- Operarészlet — franciául.
- Krisztus keresztrefeszítésének
helye.
- Vissza: kettős mássalhangzó.
- Ránc a homlokon.
- Folyó — spanyolul.
- Római pénz volt.
- Versenyeknél az indulás piila-
nata.
- Dunántúli vármegye.
- Védő, oltalmazó.
- Igen — németül.
- Szent király.
- Híres mondás, melyet a hagyó-
mány szerint XIV. Lajos fran-
cia király mondott 1655 áprili-
sában a francia parlamentben.
- Női éneklang.
- Hu, üres — franciául.
- Spanyol exkirályné.
- Pajkos.
- Felénk mezei rágesáló.
- Operarészlet.
- ... ikcaa, Alkinoos király gyö-
nyörü leánya, akibe Odysseus
beleszeretett.
- Járom.
- Déliás, délceg.
- Vissza: löverseny pályá.
- „Meghalt a király!”
- T... i — gombfajta.
- Boa.
- Kép — görögül.
- Király — franciául.
- Ennivaló, táplálék.
- A „DEBRECZEN” is ez!
- Elájul.
- Angol grófság.
- Csak — németül.
- Afrikai folyó.
- Üdvégykenyer — szövedie-
sen.
- Pénzintézet.
- Női becenév.
- Vissza: angol egyetemi város
és női hajfrizura.
- Oláh pénz.
- Jobb — ellentéte.
- Zita mássalhangzó.
- Görög betű.
- Fonetikus mássalhangzó.

A megfejtés igazolására bekül-
dendő a vízszintes: 1. 36 és 61. va-
lamint a függőleges 1, 13 és 23 so-
rok megfejtése.

Heti jutalmak:

6x1—1 kötet könyv.

49. sz. rejtvénytárgy.

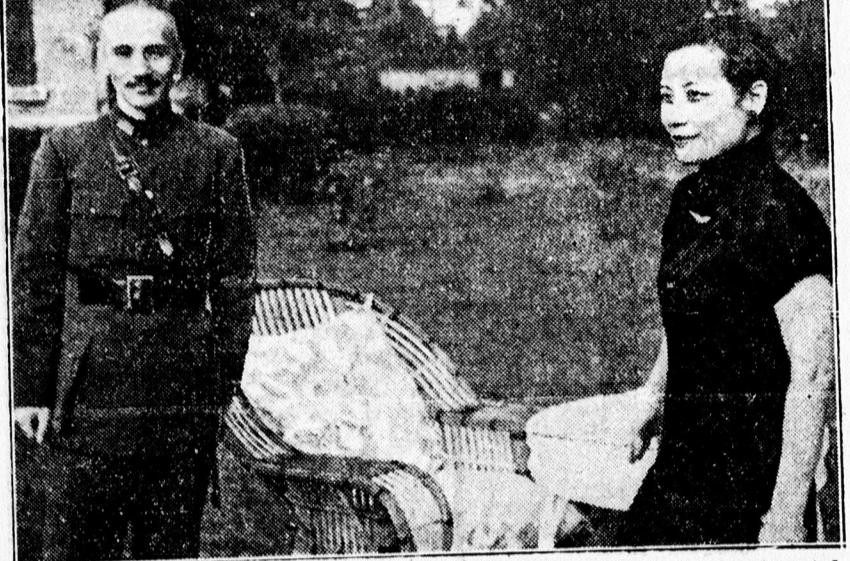
Név:
Pontos cím:

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Londonban egy hatalmas fedett téli sportházat építettek, ahol naponta kétszer mesterséges, 20 cm-es havat tudnak előállítani.

Chiang Kai Chek híres kínai hadvezér és feleségéről készült legutolsó kép.

A felvidéki magyar asszony

valóban olyan munkát végzett husz esztendő óta. Asszonyom, ami előtt a legnagyobb elismeréssel állhat meg az ember. Olyan munka ez, mely egyet jelent a nemzetépítéssel és nemzét teremtéssel...

Mert ugyan bizony ki más, ha nem magyar asszony tartotta meg, nevelte fel azt a husz nemzedéket magyarnak, ha nem a magyar anya...

Az anyák munkája csendes, néma munka, de nélkülözhetetlen.

Nem szeretik a hangos szót, nem várják a dicséretet, nem kiáltanak érdemeik jutalmazásáért, de dolgoztak, álmatlankodtak, töprengtek és végül is bebizonyították, —

hogyan diadalmasan elvégezték kötelességüket husz esztendőn keresztül a legteljesebb elismerésünk mellett...

Magyar ott minden szív. Magyar ott minden lélek. Az ő egyedüli és kizárólagos érdemük.

Ők nevelték, ők dédelgették gyermekeiken keresztül a nemzeti érzést olyan széppé, olyan nagygyá, mely a legutóbbi történelmi időkben meghozta a maga pompás kiteljesülését. Minden felvidéki magyar asszony hős volt, aki teljesítette erején felül kötelességét, mert azt tudta, azt tarotta meg, melyet ezer veszély és tilalom tiltott. Hála nekik, a névtelen magyar hősnőknek, a névtelen magyar anyáknak... —

A világ leggazdagabb asszonyai

Régi bölcsesség, hogy a pénz egy-magában nem boldogít; de hogy lelki kiegyensúlyozottság, élettartalom és megelégedettség nélkül milyen boldogtalanná teheti a gazdagság súlya, azt legjobban a világ leggazdagabb asszonyainak példája bizonyíthatja. A világ egyik legvagyonosabb családjának, Vanderbilteknek belső nyugalalmát ádáz családi háború dúlja. Tárgya a kis 15 esztendő Glória, akiért három asszony küzd elkeseredetten: anyja, a fiatal özvegy Morgan-Vanderbilt Glória, nagyanyja Mrs. Haps Morgen és nagynénje, Mrs. Payne-Whitney. A két idősebb nő azzal vádolta a anyát, hogy elhanyagolja a kislány nevelését. Teljesen belevetette magát a fényűző életbe, éjjelente dözöl a mulatókban, nappal csak déli egy óra felé ebred és életmódjával rossz példát szolgáltat gyermekének. Biróság elé is került a dolog s Newyork felső tízeze napokon át izgult a törvénytörési tudósításon, melyek kiméletlenül feltárták a nyilvánosság előtt ennek a gazdag, de boldogtalan családnak egész belső életét. Az ítélet végül is eltiltotta az anyát gyermekétől. 1936-ban azonban módosították az ítéletet, az anya javára. Most hetenként két napot maradhathat anyjával a kislány, a nyári szünidőt pedig teljesen anyja birtokán töltheti, mely erre az időre valóságos gépfegyveres erődtámaszra változik, védelméül a gyermekrabló kőnappe-rek ellen. Az esztendő, illetve a hét

többi részében azonban nagynénjénél kell élnie, aki Newyork állam hivatalos megbízásából vezeti a szegény kis dollármilliomos nevelését.

Nem kevésbé mozgalmas és felhős a gazdag Woolworth-örökös, Hutton Barbara élete, akinek férjével, Haugwitz-Reventlow gróffal folytatott vizsgálata nemrég az egész világsajtót foglalkoztatta. Vagyona vagy 40 millió dollárra rug, évi jövedelme 400.000 dollár; körülveszi minden pompa, szépség, élvezet, ami csak a pénz hatalmasainak kijár; csak egyet tagadott meg tőle sors: a boldog és zavartalan családi életet. 1933-ban hallatlan pompával tartotta esküvőjét Párisban Mdivani herceggel, két esztendő múlva pedig az amerikai Renoban, a válóper paradicsomában, közös akarattal elváltak. — A megegyezést pillanatok alatt, telefonon ütötték nyelbe. Még abban az órában nőül ment Haugwitz-Reventlow grófhoz. Az esküvő 200 hírlaptudósítóból álló fényes sajtószékkel bonyolódott le s mikor a fiatal pár herobogott San Franciscóba, kocsijukat három nehézfegyverzetű rendőrségi gépkocsi kísérte. Ebből a házasságból gyermeke is született a dollármilliomosnőnek, de még ez sem hozta meg neki a nyugalmat és a boldogságot.

Talán még nála is sajnálatraméltóbb volt a sorsa az 1916-ban elhunyt Green Hetty-nek, akit közönségesen csak a Wall Street boszorkányának

ismertek. Ez a dúsgazdag asszony beteges zsugoriságban szenvedett és el-képzeltetlen kínokat okozott neki, ha csak egy centet is ki kellett adnia. Ehhez képest öltözködött is: elnyűtt, fekete ruhában, ódivatú kalapban jelent meg a nyilvánosság előtt s a newyorki ucca forgatagában valóban olybá hatott, mintha a múlt ködéből kilépő varázsló-boszorkány lenne. Az elnevezésre egyébként még csodálatos üzleti képességével is rászolgált; azt tartották róla, minden aranyá változik, amihez csak hozzáér. Gazdaságának semmi hasznát sem látta; visszavonultan, örömtelenül élt, a legelmebb kényelemtől is megfosztotta magát. Mikor betegeskedett, környezete hamisított gyógyszereszámlákat mutatott elébe, melyek mindig kisebb összegeket tüntettek fel a ténylegesnél. Leánya

Mrs. Matthew Astor-Wilks, aki most 61 esztendő, örökölte anyjának ezt a lelki betegségét. Vagyona még Hutton Barbaráé is felülmúlja, de azért esténként maga számlálja meg konyhájában a tojásokat és már este kilenckor minden lámpát elolt a házban, hogy takarékoskodjék a villannyal.

Természetesen ezek az esetek szélsőségesek, de ezek nélkül is Amerikában sokkal nehezebb, gyötrelmesebb sok milliómosnő élete, mint legelőbb gondolnánk. Zsarolók, gonosztevők fenyegetik állandóan vagyonukat, sőt életüket is; ha gyermekük van, minden másodpercük rettegés, mikor rabolják el a váltásdíjra áhítózó banditák; irigyeik, ellenségeik, vetélytársaik száma légió és minden alkalmat megragadnak, hogy nevüket — akár ártatlanul is — botrányba keverjék.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Húsleves, főtt hús uborkamártással, diópalacsinta. — Vacsora: Rántotta uborkával.

Kedd. Ebéd: Tésztaleves, passzírozott bafözélek füstölt karajjal. — Vacsora: Rakott kel.

Szerda. Ebéd: Paradicsomleves, cigánypesénye burgonyával, paprikasalátával. — Vacsora: Kakaó habbal, kalács.

Csütörtök. Ebéd: Csontleves, borsópüré vagdalt hússal, barátfüle. — Vacsora: Párolt borjúmáj burgonyapürével, savanyúság.

Péntek. Ebéd: Zöldségpüré-leves, halpudding, tejfejes gombamártás, finom zsemlegombóc. — Vacsora: Liptói turó hagymával.

Sombat. Ebéd: Csirkeleves, hagymás rostélyos. — Vacsora: Vese-velővel, aprósütemény.

Vasárnap. Ebéd: Aprólékves, töltött káppan vegyes kompóttal, salátával és rizzsel, habroló. — Vacsora: Sonka tormával, déli tészta.

A szudétaföld gazdasága

A szudétaföld, amely a világ-érdeklődés középpontjában áll, gazdasági tekintetben óriási fontossággal bír. Bár földje többé-kevésbé terméketlen és a Karsztra emlékeztet, ezt teljes mértékben ellensúlyozzák a föld mélyében rejlő természeti kincsek. Ugyanolyan az egész vidéken, megfelelő a táj helyi jelegének, könnyen felhasználható vízi erők állnak rendelkezésre. A föld gyomrában rejlő kincsek között különösen a barnaszén emelkedik ki jelentőségével. Bohémia barnaszén előfordulásának körülbelül kétharmada fekszik a szudétánemet vidéken. Főként északnyugat Bohémiában találunk barnaszén, de jelentős mennyiségben fordul elő Reichenberg közelében is. Kőszénbányák Pilsentől nyugatra és Saaztól délre vannak. Kaolint, ami a porcellángyártásban játszik nagy szerepet, legfőképpen Karlsbad környékén találni. Ugyanitt cink is előfordul. Ennek a környéknek földje azonban még többet ad, megszakítatlan folyamban erednek itt a világhírű természetes gyógyforrások. Marienbad, Franzensbad, Karlsbad ugyyszólván mindenütt ismerik a földteket. Vasérc már ritkábban fordul elő a szudétánemet vidéken, egyedül Mährisch-Ostrau és Freudenthal mellett találtak említésre méltó mennyiséget. A német települési vidék továbbá földkincsei az ezüst és az ólom, Nyugat-Bohémiában pedig különösen a fa. Mint minden hegyes vidék, a bohémiai határterületek is Csehszlovákiában erdőben gazdagok. A német települési vidék minden részében nagyszámmal emelkednek textilgyárak. A gyapotszövődékek fővidéke Észak- és Északkelet-Bohémia. Reichenberg egy nagy textilkonzernnek székhelye.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Összetartásban

van az erő és ezt az erőt igyekezzünk megteremteni, kihasználni. Valóban úgy van az, hogy több ember egy véleményen, egy akaraton már magában véve diadal. Ha egy nemzet van egy véleményen, akkor azzal a nemzettel a pokol kapui se vehetik fel a küzdelmet...

Nekünk magyaroknak ma különösen nagy szükségünk van arra, hogy egy akarttal, egy véleménnyel, közös erővel álljunk az élet harcát. Nem magyar az, aki ma is ellentétet teremt, aki széjjelhúzást akar adni. Egymásért vagyunk, egymásra utaltan kell élnünk. Nem a kötelesség parancsa, de nemzeti érzésünk szerint kell ezt tenni!

Láthatjuk, hogy az a nemzet halad, boldogul, melynek minden tagja érzi nemzeti felelőssége minden terhére...

Azok a nemzetek, melyek kibújnak a felelősségteljes feladatok elől, nem állhatnak meg Európa és a világ előtt...

Mi a történelem folyamán számtalanszor tanujelét adtuk annak, hogy valóban történelmi nép vagyunk. Ez a megállapítás azonban mindig akkor volt erős, ha külső ellenséggel szemben kellett helytállani...

Legyen meg végre az a magyar egység, mely békében is egyet akart és egyet teremt. Mutassuk meg, hogy mi valóban egységes nép vagyunk, melynek célja van a sorsnak, melynek hivatása ezer esztendőre elkötelező minden magyarra...

Ne legyen különbség magyar és magyar között.

Ne ássuk az árkok egymás között, de tessékük be azokat a szakadékokat, melyek eddig elválasztottak bennünket...

Jöjjen rá végre minden magyar ehhez a hazához, hogy egymásra utaltságunk testvérségi kötelek, melyet eltépal hűn a haza ellen, erősíteni érdem Isten és ember előtt...

Magyar testvéreim

Ne sirjatok, ne ríjatok.
Felvirrad még
A magyar nap reátok.
Igaz, most még
Részben látjuk
A mi magyar hazánkat,
Igazságtalan eszszlovák
Elrabolta, hazánk egyharmadát,
Egyharmadát a románok,
A többi a jugoszlávok.
Követeljék földünket,
Megesonkított lelkünket!
Nem kérjük mi a másét,
Csak ami, a miénk volt.

Kovács Ilona II. e. polg.

REMETE Imádkozzunk magyar gyerekek

Imádkozzunk magyar gyerekek,
Hogy az Isten minket megsegített
Hogy Kassán és Munkácson magyar
szülő lenghet.
Hogy a Felvidéken magyar himnusz
zenghet.

Adjunk hálát az Istennek magyar
gyerekek,
Hogy Ungvár és Ipolyás a miénk
lehetett.

Hálás szívvel leborulva, letkesülve,
felbuzdulva,
Imádkozzunk magyar gyerekek!

Ádámka Mikulása

Irta: Csernus Katalin.

Ki kopog? — kérdezte Pistike bátyjától, a 18 éves Elemértől. Elemér titokzatosan mosolygott és így szólt: Nem tudom, eredj játszani, ne zavard, mert így nem tudok tanulni, és tudod, hogy milyen szomorúságot okoznak szüleimnek, ha intőt hoznak haza. Különben is eredj és nézd meg, ki kopog, ha annyira érdekel. Pistike nem mondatta magának kétszer, hanem sarkon fordult és kiment az első szobába. De nagyon csodálkozott, — hogy a Mikulás bácsit találta ott, amint a zsákból cukrot, csokoládét tálat az asztalra és sok játékokot. Pistike a meglepetéstől fölészmélve így szólt: Isten hozta, kedves Mikulás bácsit, három nap óta várom, már azt hittem, hogy nem jön el hozzánk... Oh, Pistike: mondotta Mikulás apó, hogy mondhatok ilyet, mikor tehozzád jöttem el legelőször. Biztosan nem jól nézted meg a naptárt, mert még ma van 5-dike. Tudod Pisti, most nagyon szietek, mert már három órára hajnalban otthon szeretnék lenni. És még sok gyermekhez megyek. Igaz, hogy a kis angyalok is segítenek elvinni az ajándékokat s így hajnal három órára kielégítünk minden gyermeket. No de Pisti, váltsz ki magadnak az ajándék közül, amit akarsz, én pedig kimegyek, megnézem, mit csinál odakint a kis krampusz: ezeket mondva kiment. De öt perc múlva már ismét bent volt, és így szólt: Lám csak, milyen jó, hogy kimentem megnézni a kis haszontalan, képzeled, a Kovács gyerekeknek szánt cukrot eszegette. De, ni-ni ruhát és cipőt választottál magadnak, nem játékokat és cukrot? Pedig neked sok ruhád van, elég lenne három gyereknek is. Nem, Mikulás bácsi — szólt Pistike, nem magamnak választottam a ruhát és cipőt. Hát kinek? kérdezte meglepődve Mikulás apó. Ha megtetszik hallgatni, elmondom. Jól van mond el, pedig már hét óra van. Pistike helytel kinalta meg a Mikulást, aztán maga is leült, és így szólt: — Összel történt, hogy az iskolában egy asszony egy rongyos kis fiút hozott. Szegényke úgy didergett, majdnem megfagyott. S mivel az iskolában mindenki jó szívű volt, nagyon megsajnáltuk és vittünk neki ruhát, cipőt, tanszereket, mivel hogy ő volt az első osztály első tanulója. De másnap már ismét rongyos ruhában jött iskolába és zsíros papírra írta lelkét. Mi nagyon csodálkoztunk rajta, hogy miért jár rongyosan, ha nem muszáj. Egyszer aztán megkérdeztem tőle: Ádámka? — miért nem hordod a ruhát, amit neked hoztunk? Ő erre sirva fakadt és így szólt: Óh, Pistike, ne is kérdezd, olyan rossz még rá gondolni is — mondotta — aztán sirva fakadt és oly keservesen zokogott, hogy én is könnyezni kezdtem. S Ádám, mikor meghalotta, hogy sírok, fölemelte fejét, könnytől áztatott gyönyörű kék szemével rámnézve, mondotta: Miért sírsz Pistike? Én pedig így szóltam, azért sírok Ádámka, mert szeretnék rajtad segíteni, de nem tudok. Mert nem tudom szomorúságod okát. Erre Ádámka ismét felém fordította könnytől áztatott

arcát és így szólt: Azért járok rongyosan, mert apám meghalt és a ruhát, cipőt el kellett adni, hogy az árát kipótolva, el tudjuk temetni apát. És alig, hogy ez megtörtént, mostoha anyám kikergetett a házból és azt mondta, hogy ő engem nem ismer többé. És most itt vagyok árván és egyedül. Te vagy csak az, ki előtt kiönthetem a szívemet, mert te megértesz és sajnálsz engem. En pedig erre azt mondtam neki: Gyere el velem tanítás után és úgy is történt. Ádám engedelmesen jött velem én pedig hoztam haza. De aztán gondoltam egyet. És bevittem Ádámot a házmester nénihez és megmondtam neki, hogy tartsa el élelemmel és adjon neki jó puha agyat. És tartsa ott, ameddig én nem szólok. — Ugy is történt. Már egy hónapja, hogy ott van és én pedig elhatároztam, hogy fogadják örökbe Ádámkát, hogy fogadják örökbe Ádámkát. — Ugy is hasonlít elhalt Tibike testvéremre. — Különben is annyira megszerettem, hogy igazán sajnálnám, ha nem lehetne testvérem. Sőt már a leckét is könnyebben tanulom vele együtt. És most rátérek a tárgyra, kedves Mikulás apó. A ruhát és a cipőt neki akarom vinni, hadd legyen öröme, — hisz' még sohasem volt új ruhája. És még ma este megemlítem a dolgot szüleimnek — mondotta Pistike és ránézett Mikulás apóra, — akinek könny esillogott a szemén, annyira meghatótta a jó szívű fiú eszelekedete. — Jól van Pistike, csak kérdezd meg szüleidet — mondta —, aztán elkészönt és elment. — Pistike pedig éppen kérni akarta szüleit, hogy fogadják örökbe Ádámkát, de erre már nem volt szükség, mert Pisti szülei korán hazajöttek és a függöny mögött állva, meghalották Ádámka történetét, és hogy megtudták a kis fiuk szándékát, — fölhívták Ádámkát a házmesternétől és megmondták neki, hogy Pistike testvérvé fogadta és ők gyermeküké. Ádámka pedig meghatózott szívvel és örömtől könnyező szemmel mondott köszönetet Pistikének és néma kezesókkal köszönte meg új anyjának és apjának ezt a nagy jószágukat.

Küszöbön a tél

Elbúcsúzott tőlünk már,
Az idejét kitöltött ős-király.
Helyébe jött az öreg télapó.
Kis unokát fehér takaróval,
Beföldik az erdőt, mezőt.
A tél a gyermekek öröme.
Vigan szánkóznak, hógolyóznak.
Csilingel a szánkó, repül a golyó.
Nekem a legkedvesebb örömem tél-apó.

Fuzsek Mária.

Magyar ima

Magyarok Istenre hallgass meg imánkat
Segíts meg földünket,
Drága szép hazánkat
Add vissza Erdély kincsét
Pozsony, Nyitra, Nagyszőlős vidékét
Es a háza termő Bácska, Bánát földjét.

Kocsí Mária II. e. polg.

Horthy Miklós névnapjára

Horthy Miklós fehér lován
Átal ment a Duna hídján
Komáromba.
Zúgott, zengett: Eljen, eljen,
Az ős Hadúr soká éljen
Boldogságba!

Óri Sándor.

Ifju Magyar

Irta: Papp János.

Testvér nem halod, hozzád
szólnak az elrabolt részek,
Ahol talán neked, vagy másnak
volt egy nyugalmas fészek...
De most az nem fészek
rácsnéküli börtön,
Melynek célja az, hogy téged
halálra gyötörjön!
Neked s az egész nemzetnek
halálát kívánják.
A boecoros oláhok,
csch, szerb hordák;
Testvér mindjobban közeleg
felénk a véget
Te átkozott legyél, ha
tétlenül nézed...
Hogy testvéredet másut
kardélre hányják
S neked és másoknak életét
kivánják.
Ne vár! most szóltak a Bércek
a szép Rápák.
Melyek mindennek a kinnak
bosszúját kívánják...
Tehát tekintse fel az égbe,
s induljunk bátran előre.

Jön már a Mikulás

Jön már a Mikulás,
Tele van a zsákja.
Van abba minden jó,
Füge, narancs, alma.

Jók legyenek gyerekek,
És várjatok engemet.
Tegyétek ki az ablakba,
Szép tisztán a cipőket.

Tessék bele aranydiót,
Csokoládét és cukrot.
Rossz gyerekeknek ami való,
Egy hosszú virgácsot.

Várjatok hát engemet
Jövk nem sokára
Hozok néktek sok mindent,
Mikulás napjára.

Rékasi István.

A Mikulás megjött

Irta: Tóth Gizella Női-parisk. I. évf.

Minden gyermek várva, várta,
Mikor lesz már Miklós napja.
Nézegették ők vidáman,
Hány nap van még a naptárban

Végre eljött a Miklós este,
A gyerekek öröme.
Lett azután találgatás,
Vajjon mit hoz a Mikulás?

Minden gyermek tisztogatta,
Cipőjét ablakba rakta.
Elaludni alig tudtak,
Reggel ablakhoz szaládtak.

Volt ott minden, sok Mikulás
Cukor, dió, issznak virgács
Alig várjuk ismét újra,
Hogy jöjj Miklós napja.

A Mikulás

Halló, halló gyerekek,
Öröm hírt mondok nektek,
Nemsokára itt a Mikulás
Akét tudom, mindenki vár.

Este jár a Mikulás bácsi
A hátán van egy nagy zsák is,
Abban van a csokoládó, csizma,
Majd a cipőtöket tele rakja.

Ajánlom hát gyerekek,
E pár napon jók legyetek,
Ha majd a Mikulás bácsi jár
A ti cipőtökbe is tegyen cukorkát.
Írta: Papp Margit

Jön a Mikulás

Megjön már a Mikulás
De nem minden házhoz,
Van ám olyan szegény család,
Hogy be sem néz a Mikulás.

Én is várom a Mikulást;
Hoz-e nekem sok cukorkát,
Jaj! ha nem hoz, lesz ám sírás
Cukor helyett egy nagy virgács.

Csak akkor hoz, ha jó leszek.
Igyekszem is, hogy jó legyek;
Nehogy kapjak nagy virgácsot,
Virgács helyett ajándékot.
Szilágyi Esztus.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
Két héttel ezelőtt beküldtem egy

verset és egy mesét, a versnek címe „Mindent vissza”, a mesének pedig „Ne félj a pletyka után”, nagyon szépen kérem Imre bécit, tessék szíves lenni a legközelebbi „Gyermekek Debreczenjében” megüzenni, ha nem jó. Ugy szintén ha jó, akkor közölni. Tisztelettel hű munkatársa:

Csernus Mária.
Üzenet: Az egyiket a közlendők közé soroztam, de a prózai írásod most nem sikerült. Jobbat kérek.

Kedves Imre bácsi!
Megpróbáltam én is egy kis verset írni, melynek címe: „Küszöbön a tél”. Tessék szíves lenni megbírálni és közölni velem az eredményt. Maradok hű segítőtársa, tisztelettel:

Fuszek Mária.
Üzenet: A vers ugyan még nem tökéletes, de a jövő reményében a közlendők közé soroztam.

Kedves Imre bácsi!
Most küldök egy verset, melynek címe: a Mikulás. Nagyon kérem hát Imre bécit, hogy tessék kitenni a Gyermekek Debreczenjébe.

Maradok továbbra is szeretettel:

Hű munkatársa: Papp Margit.
Kedves Imre bácsi!
Kedves Imre bácsi! nagyon örülök, hogy be tetszett venni a Gyermekek Debreczenjének táborába. Most is küldök egy verset, melynek címe „Magyar testvéreim.” Maradok továbbra is hű munkatársa:

Kovács Ilona II. c. polg.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon szépen köszönöm a könyvet. Most ismét küldök két verset. A címe: A karácsony és a Magyarok

öröme, ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debreczenjében.

Maradok hű munkatársa.
Tisztelettel Dézsi Kató.

Kedves Imre bácsi!
Kedves Imre bácsi, nagyon örülök, hogy bejuthattam a Gyermekek Debreczenjének táborába. Most is küldök itt egy verset, melynek címe „Magyar ima”. Maradok továbbra is hű munkatársa:

Koosi Mária II. o. polg.

Kedves Imre bácsi!
Ne tessék haragudni, hogy olyan sok ideig nem írtam, de nem értem rá. Most ismét írtam egy kis verset, ha jónak tetszik látni, tessék szíves lenni kis lapunkba közölni.

Maradok továbbra is hű munkatársa:

Tóth Gizella Nőiparisk. I. évf.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon hálás vagyok Imre bécisnak, hogy a beküldött verseimet látom kedves kis lapunkban. Nagyon szépen köszönöm Imre bécisnak a fáradságát. Most megint küldök egy kis verset és egy mesét. Nagyon kérem Imre bécit, ne tessék szigorúan megbírálni. Kedves Imre bácsi, tessék szíves lenni megüzenni, hogy a „Tebenned bízunk édes Istenünk” című versem megfelel-e közlésre.

Maradok hálás tisztelettel:

Varga Annamária.

Kedves Imre bácsi!
Többeti hallgatásom után újra kezembe veszem a tollat, hogy egy kis versem beküldjem Imre bécisnak.

Maradok tisztelettel:

Remete Hedvig.

Kedves Imre bácsi!

A Debreczen újságban olvastam több kis pajtásaim versét. Én is megpróbáltam írni. Írtam is egy kis verset a Mikulásról. Hogyha jó, tessék szíves lenni az újságba kitenni. És tessék éngemet is a gyermekesoparba felvenni. Előre is nagyon szépen megköszönöm. Isten velem Imre bácsi.

Kezét esőkolja: Rékasi István.

Üzenet: Szívesen és örömmel fogadlak táborunkba.

Kedves Imre bácsi!

Most küldöm be harmadik versemet. Szeretnék Imre bécisnak hű munkatársa lenni. Irok is ezentúl több verset, mint eddig. Ezt a versemet, amit most beküldök, ha jónak tetszik találni tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debreczenjében.

Maradok továbbra is tisztelettel:

Szilágyi Esztus.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy a nemrég írott két versemet az újságban találtam. Most is küldök egy verset és szeretném, ha megjelenne az újságban.

Szeretettel üdvözlö: Szabó Erzsébet.

Többeknek: A Mikulás-versek egytől-egyig későn érkeztek, ezért maradt erre a számmra. Nagyon sok levél feldolgozás alatt van, de mindenkinek a levelét elolvastam és felhasználom.

E heti könyvjutalmat Janó Kató, Fuszek Mária és Harangos Ádám kapták. Jutalomkönyvüket csütörtökön délután 4-5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

A Nő

A nő amíg nincsen férje,
Olyan mint a kis levelke,
Szeretettel hévvel telve,
De még nincsen megcímezve.

A nők véleménye szerint a férfiak
valóságos ördögök és mégis szívesen
veszik, ha az ördögök elviszik őket.

Némelyik nő csak akkor hallgat, ha
szerelmet vallanak neki.

A nő csak azért fut, hogy utána fus-
sanak s ha nem üldözöd, ő maga
mindig, de mindig — visszatér.

Fiskális az asszony nyelve,
Vesztenél, ha beperelne.
Ha nem hiszik, ne hallgassák,
Mégis övé az igazság.

A nő díszkötésű könyv, mielőtt ol-
vasásába fognál, megbámulod a külse-
jét.

Kínrímek

Pista csinál iskálutát,
amilyent a Miskátút lát.

Palika kap új kaszárnyát
Piri ócska pulyka szárnyát

Balatóni fogasokat
Balla Tóni foga sókat.

BIZONYTÉK

Apa: Azt akarja, hogy a fiam négy
évig legyen inas? Nem volna elég há-
rom év is?

Mester: Mit gondol? Nézze meg itt
a régi inast. Két és fél éve van nálam
és még semmit sem tud.

A SZORAKOZOTT KERTÉSZ

Kép szöveg nélkül.

VIHAR UTÁN

— Nini, milyen kedves meglepetés!
Ugy-e Smith ur és felesége?... Már két
év óta nem találkoztunk!

MUNKAADÓ

— Lejártam a lábam, de nem kap-
tam sehol munkát.
— De legalább adsz munkát.
— Kinek?
— A szuszterednek.

ÉS SZÖKŐÉVBEN?

— Ha én intézném a világ sorát,
minden évben 365 ünnepnapot rendel-
nék el.

— Micsoda meg gondolatlanság, hát
arra nem gondolsz, hogy vannak szö-
kőévek is?

TÁNC KÖZBEN.

Az udvarló tánc közben így só-
hajgt:

— Óh, ha tudnám, merre vezet
az út a kegyed szivecskéjéhez?

Mire a leány így felel:

— Semmiesetre sem a tyúksze-
memen keresztül.

IGAZA VAN.

— Legalább egy óráig tart, míg
rendbe hozom a kocsit.
— Nem értelek. Hiszen ugye
fizeted ki a kocsit, miért nem ve-
szel egy jó autót?

SZERENCSE.

— Soha ilyen szerencsés fickót
nem láttam, mint ez a Schulz.

— Hogy-hogy?

— Képzeld: biztosította magát
betörés ellen, erre másnap betör-
tek nála. Most biztosította magát
baleset ellen, erre egy autó elgá-
zolta és levágta a lábát. Most be-
lépett egy temetkezési együletbe
befizette az első részletet és más-
nap meghalt. Ugyszólván ingyen
temetik.

Ernyőszalon

készítményei legjobbak, legolcsóbbak
Dús választék. Piac u. 77. (Linoleummal szemben)
Javítás, áthuzás, átalakítás.

Debreceni cserkészek a munkácsi vár véres celláiban

Levágottujju ruszín kalauzolta a fiukat — félezer cserkésszel növekszik a debreceni kerület létszáma

A debreceni VI. cserkészkerület kötelekében álló öt csapat kirándulást tett a Felvidéknek arra a részére, amely ide fog tartozni, ehhez a kerülethez. Vasárnap reggel indultak el az árvalányhajás csapatok mintegy 250

ből 45 cserkész. A nyíregyháziak Ungváron leszálltak, majd Beregszászon ismét 150 fíu szállt ki és a többiek haladtak tovább Munkácsra.

Minden városban egységes program szerint töltötték az időt. A csapatok a cserkészszövetség megbízásából tették első hivatalos látogatást. Az egyes pa-

hek a váron, a turulmadarat összetörték. A debreceni fiúk végigjárták a börtöncellákat, ahol borzalmas kínok és gyötrelmek emlékeivel találkoztak. Ez a látogatás rendkívül mély hatást váltott a lelkükből. A cellákban vérnyomokat találtak, az elfogott magyarok vérpatakjait, akiket megkínzásuk után ide dobtak be a csehek. Az egyik cellában ezt a feliratot olvasták a falon: „Esküszöm, hogy ártatlan vagyok.”

Rendkívül megható a Zrínyi Ilona kápolnájában történt látogatásuk. A csehek a magyaroknak e szent helyéből mozit csináltak. Az oltár helyén most színpad van s ahol az oltárkép állott, odafeszítették ki a fehérlepedőt. Szemben a másik oldalon, ahol az orgona állott, a kóruson a jellegzetes három lyuk látható, ahonnan a vetítés történt. A kápolna falain ott hagyták a padsorokat jelző zománctáblákat.

A fiukat annyira meghatotta ez a

Kóstolta

e már a

Kürthy Turóst?

nül vonták meg. Az új temető cseh területre esik. Eleinte a csehek megengedték a munkácsiaknak, hogy öt percre átmenetnek a halottas menetek ebbe a temetőbe, de az öt perc elteltével már tessékelték őket kifelé. Most már ezt az öt percet sem engedik meg, ezért a régi bezárt munkácsi temetőt megnyitották.

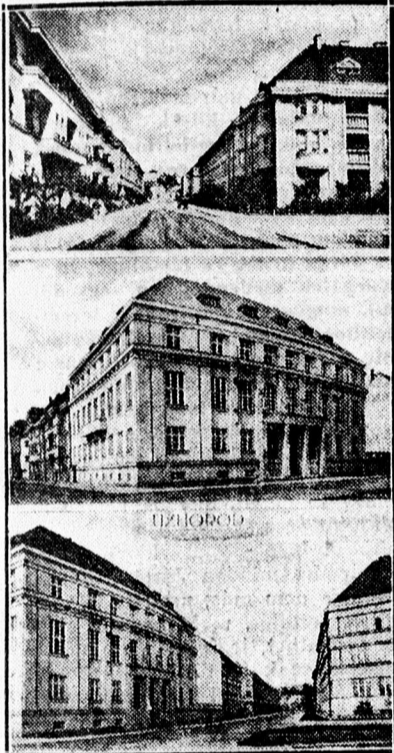
Kedden délben Munkácsról Ungvárra mentek. Ott is megnézték minden névezetességet, a ruszín parlamentet, a körülbelül 15.000 cseh által üresen hagyott hatalmas bérpalotát.

Sokáig gyönyörködtek a 600 szobából álló, teljesen üresen hagyott gyönyörű márványburkolatú kormányzói palotában, melyben fejedelmi pompában felépített lakásban lakott volt a kormányzó. Hatmillió csehkoronába került volt ez az épület. Persze csak látszólagosan a csehek építették, valóságban mindent a felvidékiek adójából létesítettek.

Érdekes dolgokat meséltek el az ungváriak. A csehek az utolsó pillanatig nem számítottak arra, hogy Ungvár északi részét is át kell adni. Egyébként is jellemző rájuk, hogy Ungvárnak a folyótól délre eső részén semmit sem építettek, egy téglat sem raktak le, csak az északi városrészt fejlesztették, mert abban a meggyőződésben voltak, hogy az minden körülmények között az övék marad. Azt mondják, hogy a csehek még Pozsonyt is hajlandók lettek volna inkább visszaadni, csak Ungvárról ne kellett volna elmenniük.

Érdekes az is, hogy az Ungvár melletti repülőter most is cseh birtokban maradt. Erre azonban a csehek nem számítottak és kivonulásuk előtt összetörték a hangárokat, csak egyetlen nagyon rossz hangárt hagytak meg. Képzeltető milyen keserves ábrázatot vágtak, amikor kiderült, hogy a repülőter nekik maradt.

Közvetlenül Ungvár mellett fekvő

Ungvári képek.

főnyien, Debrecenből a 43. Munka csapat Kiss Ferenc parancsnokkal, a 139. Fazekas dr. Ember Ernővel, a 167. Törökvs Somorjay Lászlóval, a 171. Erdősi Nagy Miklóssal és a 172. Erő csapat Kornya Sándor parancsnokkal az élen. Két oszlopra oszlottak, az egyiknek, a Beregszászra menőknek Rábold Gábor vezetőtségi, a Munkácsra utazóknak Török Tibor elnök volt a vezetőjük.

Ungvárt, Munkácsot, Beregszászt látogatták meg. Nyíregyházán csatlakozott még hozzájuk 70 fíu és Diósgyőr-

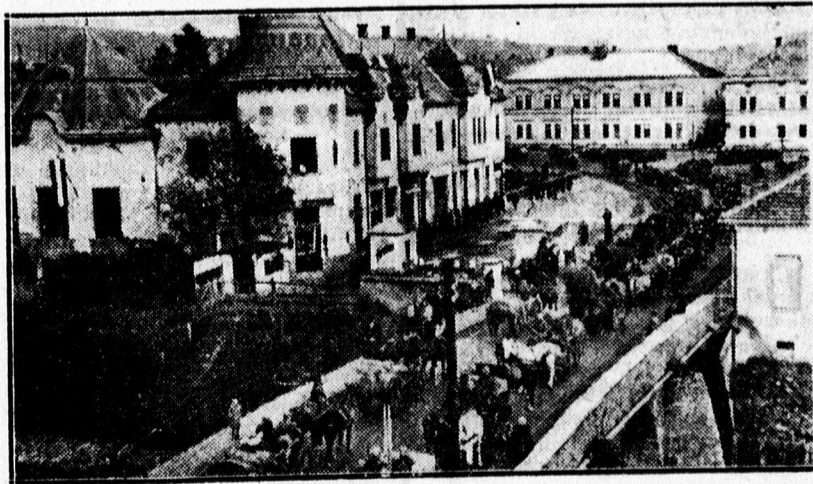
parancsnokok a szövetség nevében felavatták magyar cserkészt a felvidéki fiukat, akik eddig cseh cserkészalakulatokba voltak beosztva, átadták nekik a magyar cserkészjelvényt, a Hungária melljelvényt, az árvalányhaját és minden egyes felvidéki csapatnak átnyújtották a magyar cserkészszövetség ajándékát: a szép könyvtart, mely ijtűsági és vezetői könyveket tartalmazott és egy gyönyörű nemzetiszíni zászlót piros-fehér-zöld szalaggal.

Hétfőre bevégezték a hivatalos tevékenységet és kedden reggel a beregszászi 150 főnyi csoport átrándult Munkácsra, ahol első utjuk a várba vezetett.

Nagy rombolásokat végeztek a cse-

kápolna és ennek emlékei, hogy maguktól kezdtek a Himnuszot énekelni. Szintén megrázó volt, hogy itt a magyar cserkészeket egy olyan ruszín ember kalauzolta, akinek a csehek az egyik kezén mind az öt ujját levágták.

Sok érdekességet beszéltek el a fiúk az útról. Így többek közt azt, hogy Munkácson — mint általában a legtöbb helyen, az új határt is lehetetlen-

Beregszász.

Munkács főtere.

Szörme bundák prémezésekkel legolcsóbban
Ilyés Sándor szücsnél Piac u. 42. udvarban

Vásároljon előre a Karácsonyra

TISZTA GYAPJU PULLOVER és BLUZOK

Női pullover és bluz

P 3.50
P 4.50
P 5.50

Férfi pulloverek

P 4.—
P 4.50
P 5.—

Benyáts áruház

szőlőhegy és az ungváriak kirándulóhelye a Kálváriaudomb, ahol vallásos körmeneteket is tartottak, szintén cseh területen fekszenek. Azt természetesen mondanunk sem kell, hogy a magyar cserkészeket milyen határtalan lelkesedéssel és szeretettel fogadták. Közfélből 10-12 cserkészesapat 5-600 fővel jött vissza a debreceni kerülethez.

Mint érdekességet újságolták a fiúk azt is, hogy a felvidéki cserkészeleányok a változás miatt csak azt sajnálják, hogy most el kell válniuk a fiú cserkészekről. A csehknél tudniillik a leány és fiú cserkészek közös vezetése alatt állottak, míg most más-más szövetség alatt működnek a leányok és a fiúk.

EGY TIZENNEGY ÉVES CSERKÉSZ HÖSTETTE.

Nagy büszkeséggel beszélték a felvidékiek egy tizennegy éves cserkész pártatlanul álló hőstettéről. Egy tíz éves golyószórót zsákmányolt a csehekől

egymagában. A hőstettet úgy vitte véghez, hogy átlöpődött a határon, meglepésszerűen hirtelenül rávetette magát a golyószóróra, azt elvette a megijedt cseh katonától és áthozta a magyarokhoz.

Ugy tudják, hogy ezt a fiút arany vitézségi éremre terjesztették fel.

TÁBOROZÁS A FELVIDÉKEN.

Természetesen az Erő csapat, amely tavaly nyáron egy hónapig táborozott Várnában, az idén a felszabadult Felvidékre, Kassa-környékére, erre a gyönyörű vidékre megy 4 hetes állótáborba. Utána pedig egy hét alatt Losonc, Léva, Rozsnyó, Érsekújvár, Komárom városok nevezetességeit tekintik meg és meglátogatják az ottani cserkészcsapatokat. Természetesen felhasználják tartózkodásukat arra is, hogy közelebbről megismerkedjenek a felvidéki lakosok gondolkodásmódjával. A barátság és szeretet jeléül a táborozásukban vendégül látnak a beregszászi, a munkácsi és ungvári cserkészcsapatokból 15 fiút.

Tanuskodik a magyar föld a régmultról

Szűcsédes emlékek, melyek mellettünk szólnak — A megvallott Alföld szót emel a magyar jog mellett. — Legújabb leletek a Hortobágyon

A mai idő tudománya a történelem, mert egyre szebb és szebb eredményeket tud felmutatni a kutatás terén. Az igaz történetírás csak most kezd bontogatni szárnyait, mert a változott időkben olyan titkokról pattantak le a héttakatok, melyeket eddig a hatalom védett azért, hogy a mult hánytorgatásából kellemetlenség ne származzék a jelenre. A mai idők hovatovább egyre több titkot fejtenek meg és ezen a téren kétségkívül a történelmitudományé a pálmája...

Ennek a tudománynak nagy értékét mi se bizonyítja jobban mint az, hogy nem egyszer vissza is éltek ezzel a tudománnyal azok, akik kontár kézzel, vagy hamisító ésszel nyultak hozzá.

A kontárok elrontották a jót is, a hamisítók pedig messzemenő céllal betet, havat összehordtak, hogy önző érdekeik szolgálatában törvénytelen és jogtalan hasznot biztosítsanak maguknak.

Ilyen tudatosan hamisító történelmet teremtett, helyesebben álmodott meg Jorga Miklós jassi — helyesebben jászvásári — egyetemi tanár, akit a román tudományos élet szeret a román tudomány nesztoraiként úttörőnek beállítani.

Több, kevesebb sikerrel sikerült is efféle elhitetni Jorga Miklósról, de csak azért, mert az európai népek hihetetlen nemtörődömséggel kezelték mindazt, amit Balkán nével foglal össze a földrajz, Romániát pedig odaszámították mindaddig.

A halkáni multból csupán az érdekelte és érdekelt ma is a tudományos világ, melyet a görög, majd a görög-makedon kultúra jelentett, később pedig a keletrománi császárság adta. Mindaz, ami ezen kívül esik, nem érdekelt ma még a tudományos világot, pedig érdemes volna komolyabb és behatóbb felkészüléssel foglalkozni ezzel a kérdéssel is...

Mindenek előtt azért, hogy Jorga Miklós átomszerűen pompás, éppen ezért álomból merített, tehát a román történelem által egyedül elfogadott „hiteles” forrásból teremtett román nép története sok minden olyan kérdést tartalmaz és boncolgat, ami más népeket is erősen érdekel.

Igy érdekel első sorban minket magyarokat, mert Jorga Miklós dikóromán történelmi álmokkal keltetett történelme azt akarja elhitetni Románia határain túl is, hogy a magyar föld a román nép

jogos birtoka volt már akkor is, amikor a magyaroknak még híre, hangja se volt Európában.

Jorga szerint az úgynevezett történelmi magyar földön, a Kárpátok medencéjében mi mindig bitorlók voltunk velük, az őslakókkal szemben. Ők itt voltak, mi betolakodtunk, éppen ezért 1918-ban nem is történt semmi más, mint az őslakók, a dikórománok birtokba vették azt, amit annak idején, már ezerhátszáz esztendővel ezelőtt úgy is birtokoltak, csak éppen közben ezer esztendőig a magyarok is tagadhatalanul államot alapítottak itt, de persze jogtalanul, mert a Kárpátok medencéje, legalább is a Tisza vonaláig mindig román volt...

Se terünk, se kedvünk vitába bocsátkozni lengő szakállú Jorga professzorral.

Az ilyen vita amúgy is meddő volna, mert megcsontosodott eskönyösséggel annyiszor leírta, elmondta Jorga atya ezeket a henyé cifraságokat, hazudozásokat, hogy hogy végül is, ha más nem, ő mindenesetre véresen komolyan hiszi is saját hazudozásait. Persze bizonyítékaik nincsenek, de ez nem jelent semmit. Bizonyító és oknyomozó történelem a jelek szerint csak olyan népeket kötelez, ahol az oknyomozást és bizonyító erőt komolyan is veszik.

Tehát semmi kedvünk nincs a vitához, csupán jelen alkalommal is felsorolunk néhány újabb bizonyítót és vakmerően kellemetlen adatot arra, hogy Jorga úr tévedése tudatos ferdítés, mert a Tisza vonalánál soha románok nem laktak, sőt a valachnak mondott, ma román néven ismert fajta a Kárpát medencében igen fiatal jövevény csupán.

Akár tetszik az Jorga úrnak és követőinek, akár nem.

Ime, egy újabb bizonyítás, melyet maga a föld, az ezer esztendő óta magyar föld ismét adott és mióta a kutató történelemmel foglalkozunk szakadatlanul adja, de még véletlenül se olyan adatot, melyből a románok ezer nem tudom hány esztendővel ezelőtti itt tartózkodására következtetni lehetne.

Az elmúlt hetekben az Országos Öntözői Hivatal hortobágyi víztárolója mellett építkezést kezdett. Munkás- és felügyelőlakásokat, hogy az 1200 holdnyi területét jobban gondozhassa. Az építendő épületek alapjának ásásánál az ásó, csakány érdekes leleteket vett fel.

A tároló medence északkeleti sarkánál, szemben a nyíró hodályal csontokat, cserépdarabokat, tehát temetőt és települési nyomokat találtak, melyről az építkezést vezető Goda László főmérnök mindjárt értesítette a Déri múzeum vezetőségét, dr. Sőregi Jánost, aki nyomban a helyszínre ment.

Az építkezésnél aztán talált Sőregi igazgató öt sirt és egy földbeásott úgy nevezett putri építkezés nyomát, melynek kereszt szelvényét sikerült feltárni. A sírban és az építkezési keresztmetszetben igen sok üveggyöngyöt, cserépet, sőt egy római gyártmányú igen formás agyag, égetett kelyhet is, melyet korongozással készíthettek. Az egyik sírban csak nem egészen jó állapotban a koponyát és a csontvázat is sikerült megmenteni. Az üveg- és pasztagyöngyök főleg a halottak lábának bokarészénél feküdtek, ami annak idején nemcsak kar- és lábperceként viselt ékszer, de a földig érő ruhákon ruhadísz is volt.

Sőregi igazgató megállapítása szerint ezek a leletek és maradványok a Krisztus utáni második, harmadik, úgynevezett római korból származnak, de nem római eredetű sírok és maradványok.

Nyilvánvaló, hogy a római gyárra való égetett agyagkehely, mely vörös téglahatású, úgy került a jazygszarmata lakókhoz, hogy vagy vették, vagy rabolták ott, ahol ez közszükségleti cikk volt. A sírokban mindenütt hanyattfekvő hullatemetkezést találtak és a holttestet kelet-nyugati irányban fektették.

A mostani leletek kiegészítik a háború előtt feltárt és feltárt őstemetkezési helyek anyagát. Annak idején szintén a Hortobágyon, az úgynevezett Porosháton folytak ilyen irányú feltárások, amikor is egy hatalmas sírmezőt, közel kétszáz sírral fel is tártak. Majd 1936-ban, amikor a hortobágyi víztárolót építették, szintén találtak hasonló sírokat, amikor ugyancsak hasonló leletekre bukkantak.

A mostani leletek csoportját tehát kétségkívül a szarmata-jazyg népek tárgyi emlékeit vetette fel, akiknek semmi köze nem volt a rómaiakhoz, csak annyi nem, hogy igen sok kellemetlenséget és bosszúságot okoztak a hódítóknak, mert úgy a szarmaták, mint a jazygok igen barcás, bátor népek voltak és magának Marcus Aurélianusnak is többször erős harca volt velük.

Népvándorlás korabeli népek voltak, akik még a vasat se ismerék akkor, amikor Rómában már a császárság fénykora kezdett aláhanyatlani, de mint hátor, lovas nép, nem retten vissza a római légőktől sem.

Itt táboroztak a Tisza mindkét partján, le az Al-Dunáig és fel egészen a Felső-Tisza szakaszáig, amint azt éppen a római császárság történelmével komolyan foglalkozók megdönthetetlenül tudják.

Jorga úr románjai tehát véletlenül se akadoztak itt a Duna-Tisza mentén, mert a rómaiak is csupán Daciát és Pannoniát tudták idelgőráig meghódítani.

Tehát még azt se mondhatná Jorga tanár, hogy a mai magyar Alföldön legalább római légiók voltak és azoknak a leszármazottai a románok, amint azt hirdeti az erdélyi románságról, mintha bizony a római légiók katonái csak latin rómaiak lettek volna és más dolguk se akadt volna, mint házasodni, a fiakat nemzeni, hogy később legyenek a magyar Erdélyben római származású latin románok.

Arról persze beszélni se kell, hogy Daciát és Pannoniát elvesztése után a római légiók egyszerűen kivonultak, amint pl. mi kivonultunk egy szál emberig a háború összeomlása végén Ukrajnából, vagy Felső-Ölmszországhól...

Tehát a sírok, az 1500, 1600 éves

emlékek beszélnek, hogy azok a népek, melyek a mi hazánk területén éltek, nyomtalanul nem tűntek el, mert ezek a leletek beszélnek a nyomaikról, az életükről, de ezek a nyomok nem Jorga tanárt támogatják, sőt kérelhetetlenül hazugságait cáfolják.

A tavasz kezdetén a Hortobágyon újabb nagyszabású földváltások lesznek, amikor is a mostani leletek közepében folytatják az ásásokat, mert a jelek azt mutatják, hogy nagy kiterjedésű sírmezők várják feltárára. Különben az Öntöző Hivatal is újabb ásásokat ás, mert a bérbérvett gazdaság körülárkoltatja a valószínű, hogy ennél az ásásnál is értékes leletekre bukkannak.

A már megkezdett, a hortobágyi nagyút mentén folyó ásásokból durva népvándorláskori leletek kerültek felszínre és ezek már be is kerültek a Déri múzeumba. Nehány apróbb égetett edény és egy durva őrlőkö.

A tudományos világ és a komoly történelemmel foglalkozó tudomány nagy érdeklődéssel várja a további eredményeket.

Egy azonban már is bizonyos. Megszólalnak a kövek és hosszú évszázadok óta mellettünk tesznek bizonyosságot arra, hogy ezen a földön Keletről jött népek éltek az őskortól kezdődően. A történelmi időkben pedig bármennyire fáj is ez Jorga úrnak és társainak, itt a Kárpátok medencéjében egyedül mi, magyarok alkottunk, teremtettünk államot, országot még pedig azért, mert itt erős országot alkotó nép nem volt, ahol jobb esetben csak temetkeztek.

Olyan ásítás a sok, sok ezer feltárt sír és a véletlen által feltárt emlékek sok, sok ezer darabja között egy se, egyetlen egy se akadt, mely a valach nép több mint ezer esztendőnek füllenlet multjáról bizonyosságot tenné. Mindaddig pedig minden Jorga-féle történelmitudomány nem más, mint tudatos hamisítás, ferdtetés, mely komoly alapot nem teremthet, legfeljebb diplomáciai kortesfogásnak jó történelemben járattan álműveltségű emberek meglevesztésére.

sz. r. l.

KÖZERDEKŐ LEVELEK

Megjegyzések egy koncerthez.

Csütörtökön zajlott le Károlyi Gyula világhírű zongoraművész hangversenye. A dísztermet estélyi ruhás közönség töltötte meg. Annál kirívóbb volt néhány uccai ruhás, sőt feltűnően uccai ruhás egyén jelenléte. Nem vagyok procezz, de mégis úgy vélem, hogy egy ilyen estélyre illik legalább is sötét ruhában megjelenni. A rendezőség jól tenné, ha ilyen koncertek előtt rövid figyelmeztetést adna ki, hogy megjelenés sötét ruhában.

Furcsán hat az is, hogy zongora fölött reklám lóg: Förster zongora. Elég lenne talán, ha a műsoron jelzik minek külön reklámot csinálni.

E két szerény megjegyzést teszi:

Egy koncertlátogató

Építési tengedély kértek

Hangya kirendeltség Bősörményi út 2. földalék raktár. Bernád György Korponai u. 5. átalakítás. Országos Ref. Szeretetszövetség Bősörményi út melléképületek. Özv. Helfel Andrásné Poroszlai u. 89. átalakítás. MÁV Doh. Fűzesabony osztálymérnökség Vásártér átalakítás.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fizetelszelvényt vált a Csokonai Színház földszinti lítkári irodájában.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exklusív belvárosi családi ház.

Propagandárák kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas <small>háromszori étkezésel</small>	8.—
Kétágyas <small>háromszori étkezésel</small>	14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

A Kormányzó Ur név-ünnepe a Dócziban

A Dóczy Leánynevelő Intézet 11. sz. Lorántffy Zsuzsanna cserkészcsapata 1. hó 4-én d. e. a kormányzó úr nevére alkalmából nagyszerű ünnepet rendezett. A cserkészcsapat ezután fejezte ki hódolatát a legelső magyar ember iránt és kérte Isten áldását az ő drága életére. A vendégeken kívül megjelentek dr. Papp Ferenc, dr. Vekerdi Béla és Peterffy László igazgatók vezetésével az intézet tanári testülete és az ifjúság.

A magas színvonalú műsor első száma: Münnich Éva segédvezető Hadik öbester nótája c. darabot zongorázta nagy sikerrel. Kitűnően érzékeltette a mű magyaros hangulatát.

Majd Ruber Magda Zivuska költőművét tolmácsolta kifogástalan előadókészséggel.

A cserkészek kedves szereplése után az egyik családvezető mondotta el kiváló gonddal felépített, lelkes ünnepi beszédét. Megemlékezett a Novara hőseinek, a nemzet reményének 20 év előtti és a közelmúltban lefolyt diadalmas komáromi és kassai bevételéről. Rámutatott a kormányzó úr küzdalmes és áldásos munkájára, nagy bölcsességére s a magyar igazságra vetett rendíthetetlen hitére. — Majd a határokon innen és túl élő összes magyarok nevében Isten áldását kérte a kormányzó urra.

Lelekes beszédét többször félbeszakította a közönség viharos éljenzése.

A továbbiak során Cser Katalin a kormányzó urról írt néhány lelkes hangulatú versét olvasta fel; a leánygimnázium énekara egy Horthy-nótát adott elő nagy tetszés mellett; majd Nagy Julia a Nemzeti Hírszöveget szavalta el. Az ünnepély a Szózatallal ért véget.

A rendezőség a befolyt adományokat a Horthy Miklós repülőalapra ajánlotta fel.

HIRDETMÉNY. A f. hó 13-án, kedden tartandó helivásáron Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 4 drb. herélt igás ló lesz selejtezés folytán nyilvános szobeli árverésen eladva. Az árverés 9 órakor kezdődik. *Gazdasági Tanácsnok*

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város szikgáti gazdaságából mintegy 500 mázsa Ella-burgonya kerül eladásra kisebb, nagyobb tételekben, esetleg egy tételben is. Közelebbi felvilágosítás a városházán (gazdasági ügyosztály, félmelet 12. ajtó) a hivatalos órák alatt nyerhető. *Gazdasági Intéző.*

KELETI magyar perzsa, torontáli szőnyegek kedvező fizetési feltételek mellett is, jutányos áron kaphatók
Iz s á k nál az uj Hangya palotában.

Egy a számtalan közül

Fischer Ferenc 38 éves nagymuzsalyi (Bereg m.) lakos, akit XI. 8-án Nagybégány mellett a cseh csendőrök mivel civil ruhát vitt le szerelés alatt álló csehszlovák katonai szolgálatot teljesítő sógora részére, guzsba kötötték, száját betömték és órákig -vallatták-, lábáról a körmöket leszaggatták.

A zsbivásár elhelyezésének kérdése

110 zsbivásári árus, iparos és kereskedő kérélmé a polgármesterhez.

A zsbivásár elhelyezésének ügyében 110 aláírással a következő kérélmel adták be Kölesey Sándor polgármesterhez:

Alulírott debreceni lakosok, mint zsbivásári árusok, iparosok és kereskedők, a keleti városrész lakossága és műhelybértől megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy a debreceni Ipar és Kereskedelmi Kamara egyik vezetőségi gyűlésén Szendrei N. ácsmester úr indítványára elhatározta, hogy a zsbivásárt a jelenlegi helyéről elfogja helyezni a nyugati városrészre a Kis-hegyesi út tájékára.

Alulírottak ebbe helynyugodni nem tudunk, mert a keleti városrésznek nincs semmilyen más vására s így ezzel ezen városrész kereskedelme és ipara teljesen elsovadna, ami nagyon sok iparost és kereskedőt (zsbivásárt) tenne tönkre teljesen.

De ha már jelenlegi helyén semmi esetre nem maradhatna a zsbivásár,

úgy azért eszedünk, hogy azt ne a nyugati városrészbe áttenni, hanem inkább az ezelőtti helyére, a Kossuth uceai temető mellé visszahelyezni kéréskedjenek. Ezen kérésünk támogatásául szolgáljon azon igen nyomós körülmény, hogy az iparosság, kik a zsbivágón találják meg megélhetésüket — és ezek igen szép számmal vannak — itt a zsbivásár tér körül laknak és van műhelyük. Már most ha a zsbivásárt csupán a Kossuth uceai temető mellé helyeznék, mindenki maradhatna jelenlegi lakásában, műhelyében. De ha a nyugati városrészbe tennék át, úgy ezek a zsbivásárosok, iparosok és kereskedők kénytelenek volnának lakásukkal, műhelyükkel a nyugati városrészbe költözködni, ami ezen szegény sorsban élő embereknek igen nagy megterhelést jelentene egyrészt, másrészt kizökkentve a régi kerékvágásból mindent előről kellene kezdeni. Ez a vidék pedig megosztva egyetlen

CONTINENTAL
az írógépek remeke
MARKOVITS
mérnöknel
PIAC U. 58. Tel. 24-02

vásáratól és sok lakostól, elsovadna, tönkremenne.
Fenti tiszteletteljes kérésünket megismételve, nemesi megértő szívével bízva Méltóságodnak előre is köszönetet mondunk
hazafias tisztelettel
Százláz aláírás.

Harc a hitetlenség ellen Ifjúságmunkáért munkára

A Kossuth uceai egyházzsész nagy-arányú adventi munkarendje

E jelszó alatt a magyarországi református egyház ifjúságát már évek óta élesztgetik és szervezik a református gyülekezetek belmissziói szervei.

A Kossuth uceai egyházzsész az ifjúsági munka megismerése az egész gyülekezetnek a munka iránti fellelkesítése céljából kihasználván az adventi idők lelki készülésének idejét, december hó 17-én, szombaton és 18-án, vasárnap gyülekezeti evangélicációs napokat tart, amelyen való közreműködésre felkérte az Egyetemes Konvent ifjúsági missziójának munkásait.

Különösen az evangélicációs napokat Ecfőjező december 18-i, vasárnap este 5 órakor a Kossuth uceai templomban tartandó adventi-estére hívjuk fel az egész debreceni reformátusok figyelmét, amelyen közös ígeolvasás és adventi és karácsonyi énekek előadása fogja betölteni az estét. Közre fognak működni művészi énekszámok előadásával a Kántus, a Dóczy polgáriiskolai énekkar és a Kossuth uceai gyülekezet gyermekkara, továbbá Musza Ferenc nagytemplomi organista-karnagy, aki az adventi est egyházzszeni művészeti irányítását is végzi.

Lapunk olvasóinak PESTEN a **Metropole szálloda** RÁKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számít.

Télikert! — Kávéház! — Söröző! Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. városnak a Hortobágyon telelő állatai részére kb. 700 q atomszalmára van szüksége. A szalma részben az Ökörföldre, részben a Málára szállítandó. Felhívom az eladni szándékozókot, hogy ajánlataikat a városi gazdasági ügyosztályhoz, a hivatalos órák alatt mielőbb nyújtsák be.

Debrecen sz. kir. város állatállománya részére mintegy 300 q zabot is kíván beszerezni. Felhívom az eladni szándékozókot, elsősorban termelőket, hogy egészséges, száraz, jó minőségű, rostált, idei termésű zabra vonatkozó ajánlataikat akár kicsi, akár nagy létele a városi gazdasági ügyosztályban, a hivatalos órák alatt mielőbb nyújtsák be.

Debrecen, 1938. december hó 10.
Gazdasági Tanácsnok.

Iparosok figyelmébe

Az Ipartestületek Országos Központja az érdekeltekkel leendő közlés végett az alábbi megkeresést intézte testületünkhöz:

»Az OTI felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult munkavállalók biztosítási kötelezettségét a katonai szolgálatra történt bevonulás napjával megszüntnek tekintni, mégpedig tekintet nélkül arra, hogy a m. kir. kormányának 7777/1938. M. E. sz. rendelete alapján az ott megjelölt munkavállalók munkaviszonya nem is szűnt meg, sőt abban az esetben is, ha a bevonult munkavállaló vagy annak eltartottai a javadalmazást, vagy annak esetleg egy részét a katonai szolgálat alatt is kapják. A katonai szolgálatra bevonult munkavállaló után a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére járulékot tehát nem kell fizetni, illetőleg erre az időre az Intézet járulékot nem számít fel, feltéve, hogy a munkavállaló bevonulásának ténye az Intézetnél a bevonulás napjától számított nyolc napon belül közöltetett. A bevonulás tényét a bevonulás napjának feltüntetésével levélben, kilépést jelentő lapon, változást jelentő lapon, ha pedig a bejelentéseket havi vagy heti bejelentési jegyzéken is teljesítik, a jegyzéken, minden esetben a bejelentőlap, illetőleg a jegyzék »Megjegyzés« rovatában — »Fegyvergyakorlatra bevonult« szavak feltüntetésével csakis írásban lehet érvényesen az Intézet tudomására hozni. Ezt a bejelentést az egyéni bejelentővel (tehát nem heti vagy havi jegyzéken) jelentő munkaadónál nyolc napon belül teljesítettnek tekintti az Intézet kivételesen még akkor is, ha az érdekeltek munkavállalójának korábban katonai szolgálatra bevonulását a jelen értesítés vételétől számított nyolc napon belül pótlólag teljesíti. Heti vagy havi jegyzéken jelentő munkaadónál ezt a jelentést pedig kivételesen tudomására veszi az Intézet, ha az a legközelebbi — szabályszerű időben benyújtott — jegyzéken történik. Az érdekelteknek az érdekében áll tehát, hogy — ha ez eddig még nem történt meg — a bejelentést pótolja, mert ennek a bejelentésnek elmulasztása vagy késői teljesítése esetében a már kirótt járulékokat az Intézet nem törli, illetőleg a járulék felszámítását csak attól az időtől kellő, amikor a bevonulásról tudomást szerzett. Ha az érdekeltek munkavállalóját kijelentette vagy a katonai szolgálatra bevonulást levélben hozta az Intézet tudomására és a munkavállaló a rendkívüli fegyvergyakorlatról visszatér és újból munkába áll, ezt a munkabábelés bejelentésére vonatkozó törvényes rendelkezéseknél megfelelően (tehát bejelentést jelentő lapon és a munkabábeléstől számított nyolc nap alatt, illetőleg havi, vagy heti bejelentési jegyzéken) — a törvényes következmények terhe alatt — újra bejelentése változást jelentő lapon történt, a munkába visszatérést változást bejelentő lapon is lehet az Intézet illetékes helyi szervének tudomására hozni. Meg kell jegyezni, hogy amennyiben a bevonulás tényét levélben hozná az Intézet tudomására, az esetben is okvetlen fel kell tüntetni a munkavállaló születési évét és helyét, továbbá anyjának a leánykori nevét.»

» Nagy kedvezményvel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város gazdasági bizottsága folyó évi december hó 12-én, azaz hétfőn d. e. 12 órakor a városháza Kistanástermében ülést tart. Tekintettel a tárgyak fontosságára, felkérem, hogy a bizottság tagjai minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. *Gazdasági Tanszék.*

Meztelen szfár garázdálkodik Debrecenben

Kínos látványoknak voltak tanui par nappal ezelőtt egyik debreceni szórakozóhely látogatói. Egy magas fiatalember erősen hiányos öltözközetben mutatkozott és a hölgyek felé szeméremértő mozdulatokat téve, irágár szavak kiabált oda nekik.

A fiatalembert nyomban előállították a rendőrségen, ahol kihallgatták. Kiderült, hogy azonos a Debrecenben jól

ismert akrobata-betörővel. Mikor azonban újabb kihallgatásra idézték be az ügyben nyomozó Kovács Gusztáv detektívhez, már nem volt található Debrecenben, megszökött. Megállapította a rendőrség, hogy a fiatalember egyideig az angalföldi «meggyógyintézet» lakója volt és tettét valószínűleg elmezavarában követte le.

Kiss Ferenc fegyházőrmester nyugalomba vonulása

Kiss Ferenc kir. fogházőrmester december hó elsejével 32 évi kitünően betöltött szolgálat után nyugalomba vonul. Ez alkalomból a kir. ügyészségi fogház őrszemélyzete meleg búcsúztatásban részesítette.

Kiss Ferenc 1906. évben került a debreceni kir. fogházhoz, amikor a katonaság kötelékéből leszerelt. Mint fogházőrző teljesítette szolgálatot 1914-ig. A mozgósítás a haretérre szállította, ahol rendkívül vitéken viselkedett és több kiűtetést szerzett. 1916-ban az orosz fronton több társával hadifogságba került. A sanyarú fogságban is magyar katonához illő bátor magatartást tanúsított. Kifünő nyelvérzéke volt és hamar megtanulta az orosz nyelvet és orosz nyelvtudását bajtársai javára használta fel. Nagy szükség volt erre, mert a foglyaltáborba az oroszok által kirendelt cseh katonák brutálisan bántak a magyar hadifoglyokkal. Kiss Ferenc volt az, aki az orosz foglyaltábor-parancsnokság előtt számtalanszor feltárta a cseh őrség visszaéléseit, kegyetlenkedéseit. Ott, ahol tudott, segített magyar bajtársain. Elérte azt, hogy 35 magával munkára rendelték ki egy orosz grófságba, ahol mégis emberséges bánásmódban részesültek a magyar hadifoglyok

éppen Kiss Ferenc közbenjárása folytán. De hiányzott nekik a szabadság, gyötörte őket a honvágy. Így történt, hogy 1918 elején több társával megszökött és sok hányattatás után szerencsésen hazajutott. Rögtön jelentkezett szolgálatra a debreceni fogháznál, kiváló teljesítményéért 1920-ban őrmesterré nevezték ki. 1935-ban dr. Szirmay István főügyész személyesen tüzte a derek fogházőrmester mellére a 25 éves szolgálati keresztet. Az utóbbi hónapokban Kiss Ferenc egészségi állapota megrendült és fájó szívvel bár, de kénytelen volt előbb betegszabadságot, majd nyugdíjazását kérni.

A nyugalomba vonuló Kiss Ferenc érdemeiről dr. Mező Sándor, az ügyészség elnöke beszélt, majd Sterbinszky Károly fogházigazgató mondotta el, hogy milyen kifogástalan, kötelességteljesítő fogházőrt veszt el nyugalomba vonulásával a debreceni fogház Kiss Ferenc személyében. Az ügyészség elnöke és a fogház igazgatója köszöntővel búcsúztak el Kiss Ferenc-től, aki elutazott Debrecenből szülőfalujába, ahol szép kis családi ház várja pihenésre a sok-sok évi kemény szolgálat után. Kiss Ferenc utóda Vadasz Sándor fogházőrmester.

Megalakult a Debreceni Piarista Diákszövetség ifjúsági csoportja

A debreceni Piarista Diákszövetség kebelében megalakult az ifjúsági csoport. Ifjúsági elnök: Molnár György tanárjelölt lett, akinek vezetése és dr. Gerencsér István és Klimes Péter tanárok irányítása mellett az ifjúsági csoport bizonyára megfelel a kifizített céljainak.

Az alakuló gyűlésen fr. Gerencsér István piarista tanár tartott értékes megállapításokat magában foglaló beszédet, melyben többek közt ezeket mondja:

»Nem csupán azért alakulunk, hogy emeljük az egyesületek számát, hanem azért, hogy olyan közösséget alakít-

sunk, amely a magyarság, a magyar faj érdekeit szolgálja és a fiatalság öntudatát, felelősségérzetét szítja fel. Céljaink közt a magyarság, a magyar faj, a magyar nép megismerése áll. Általában az egész magyarságé, tehát más államok keretében élő, felvidéki, erdélyi, délvidéki és nyugati magyarságé is. Végeredményben a magyarságot való munkára fogunk össze. Falujárásainkkal csak közelebb akarunk férközni azoknak az igazi magyaroknak a szívéhez, akik nem értik meg, hogy milyen nagy veszedelmek közelednek a magyarság felé és igyekezünk majd ezeknek az embereknek a lelkébe belesepegtetni a magyarság gondolatát és a magyar érzést! Szép célkitűzés. Méltó a piarista gimnázium szelleméhez. (—án)

ALLERGIA. BELGYÓGYÁSZATI KLINIKAI TANULMÁNY ALLERGIÁS JELENSÉGEKRŐL ÉS KÖRKEPEKRŐL

Irta: Dr. Fernet Béla egyet. ny. r. tanár és dr. Paul Benő egy. magántanár

A nemrég megjelent kb. 350 oldalas könyv hízagpótló jelentőségű a magyar orvosi irodalomban. Maga a thema laicus nyelven szólva divatos a külföldi, különösen pedig német orvosi irodalom a legutóbbi években több monográphiát produkált ebből a tárgykörből. Mindezekig magyar nyelven hasonló munka nem jelent meg. Jelentősége elsősorban természetesen abban van, hogy összefoglalólag adja

a kutatás és gyakorlati orvoslás mai állását. Nagymértékben emeli értékét az a tény, hogy Fernet professzor saját klinikájának mintegy 8 éves szakadatlan és folyamatos munkásságát tárja fel s ilyen módon a személyes tapasztalat meggyőző erejével bír. Ez alatt a 8 év alatt munkatársainak nagy száma, vezetése alatt egy többé-kevésbé összefüggő egészet alkotott s az allergiás megbetegedések kérdésének mai állását több olyan vonatkozásban tisztázta, melyek eddig látszólag az allergiás folyamatokkal semmi összefüggésben nem állottak. Ezen új felfedezések és megismerések, melyeket a külföldi szakirodalom is teljes egészében átvett, a gyakorlati orvoslást is új irányokba terelték s igen sok, eddig rejtélyes jelenségről derült ki, hogy azok szerves kapcsolatban állanak a túlérzékenységi állapotokkal. Ez természetesen a gyógyítás eddigi ki nem elégtő eredményét nagy mértékben hatásosabbá tette. Különösen

áll ez az emésztőrendszer megbetegedésére, melynek egyes szakaszai: így a gyomorbélhúram, máj, epeutak ebből a szempontból keves figyelemben részesültek ezideig. Külön kell megemlékezni a mű világos és könnyű stílusáról, mely a legnehezebb problémákat szakavatolj számára azonnal érthetővé teszi s a könyv kitünő kiállításáról.

A munkái Novák Rudolf és társa tudományos könyvkiadó vállalat, Budapest, adta ki.

Dr. B.

A debreceni iskolák mintaszervi viselkedése a legoitalmi készség idején

A minden tekintetben kifogástalanul sikerült légvédelmi gyakorlaton a debreceni középiskolák is mintaszervi viselkedéssel adták tanulétek annak, hogy az ifjúság is fel van készítve tanáraik vezetésével a történelmi idők nehéz feladataira.

A debreceni ref. főgimnázium, a piarista gimnázium, Fazekas Mihály gimnázium, állami gyakorlati gimnázium, felsőkereskedelmi iskola, ref. polgári fiúiskola, zsidó gimnázium, tanítóképzőintézet és valamennyi debreceni intézet növendékei riadó-jelre megtették a legnagyobb figyelemmel végrehajtott óvitézkeztést. A református főgimnázium növendékei Molnár Pál tanár, az intézet légvédelmi parancsnokának vezetésével 3 perc alatt elfoglalták óvóhelyeiket. A 800 növendéknél többlet számláló, legnagyobb vidéki intézetben minden osztálynak külön óvóhelye van s külön útakon lehet oda menni.

Meg kell emlékeznünk a cserkészek kitünő munkájáról, akik szintén tevékeny részt vettek a legoitalmi gyakorlatban s részben a sebesültek szerepét játszva, részben más munkánál közreműködve, teljes elismerést érdemltek.

Ertékes ősrágészeti ajándék a Ber. múzeumnak

Petróczy József belügyminiszteri számvevőségi főnök, aki a magyar amatőrregészek között a legjobbak és legfelkészültebbek közé tartozik, igen értékes prehisztorikus leleteket ajándékozott a debreceni Déri-múzeumnak. Ezek, sőt hosszú évtizedek óta ismerik Petróczy József gyűjtő munkáját, mely gyönyörű anyagot hordott össze, különösen az európai rézkorral kapcsolatosan, de jelentős a történelem előtti korból származó gyűjteménye is, melyből most 74 darabot ajándékozott a mi múzeumunknak.

Főleg edényekből áll a gyűjtemény helyesebben cserépdarabokból, melyek között kiváló ritkaságok vannak, főleg az újabb-kori kőkorszak darabjai, a Tiszamenti kőkorszakot jellemző ferdén futó egyenes vonalak példányai. Ez a ferdén futó egyenes vonalzás a tiszamenti kultúrának az emléke, mely csak itt, a mi mai földünkön volt ismert, melyet a történelem meandor vonalzásának ismer. A debreceni múzeum régen ismeretségi, sőt cseréviszonylatban volt Petróczy Józseffel, míg most ilyen kedves meglepetéssel értékes ajándékot kapott tőle a Déri múzeum. A hírek szerint gyűjteményének nagy részét elosztotta a magyar múzeumok között s a legértékesebb darabjait, a már említett rézkorszaki gyűjteményt pedig teljes egészében telajánlotta a Nemzeti Múzeumnak.

Kivégz'ek 6 néger Amerikán

Pénteken a reidsvillei fogházban hat halálraítelt néger töltek villamos-székbe. Valamennyiüket gyilkosság és rablás miatt ítélték halálra. A hat kivégzés nyolcvan percig tartott.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Egyes közszükségleti cikkekben az árkormánybiztosság irányárak megállapítására hajlandó

Budapestről jelentik: Az árkormánybiztossággal folytatott tárgyalások alapján az a helyzet alakult ki, hogy a szolidan kalkuláló iparosoknak és kereskedőknek nem kell attól tar-

taniok, hogy eljárás indul ellenük. A kormánybiztosság hajlandó egyes közszükségleti cikkekre a kamara és a szakmák bevonásával irányárakat megállapítani.

900.000 pengő hitelkeret a kisipari kivitel előmozdítására

Budapestről jelentik: Kozmutza Pál dr. a kisipari kiviteli hitel kérdését ismertette a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara multheti közgyűlésén. Rámutatott arra, hogy a kisipar nagyobb keretek között csak akkor képes exportálni, ha megfelelő hitel áll rendelkezésére, mert a külföldi szállítások ellenértéke, mégha készpénz ellenében is történik, a szállítást követő 2-6 hónap múlva folyik be és ennyi ideig a kisiparos hitelezni nem tud.

A kisipari exporthitel céljaira a kormány 100 ezer pengős veszteség-alapot engedélyezett és ennek kétszeresére erejéig nyújt az IOKSz a kisipa-

rosoknak hiteleket a Kisipari Kiviteli Intézet javaslata alapján.

Tekintettel arra, hogy az eddig engedélyezett 300 ezer pengős hitelkeret egy évben többször megfordul, körülbelül 900 ezer pengőre tehető az összeg, mely egy évben mint exporthitel folyósítható. Az exporthitelkelet rendszerint az áru feladása után, általában a rendelési összeg 70 százaléka erejéig folyósítják, míg méltányos esetekben már a megrendeléstől is juthatnak kisiparosok anyagbeszerzés, illetve munkabér kifizetése céljából ilyen hitelekhez.

Uj intézkedések a városrendezésekkel kapcsolatban

Az 1937. évi VI. t. c. 3. §-a (1) bekezdésének c) pontja és (5) bek. alapján a rendezési tervet elkészítő város és község szakvéleményt kér mind azokról a hatóságokról stb., amelyek véleményére a városias kialakításra szánt terület meghatározása, valamint az általános és részletes rendezési tervek megfelelő elkészítése érdekében szükség van s amely hatóságok stb. harminc nap alatt válaszolni kötelesek. Tekintettel arra, hogy a vasút, az elsőrendű útvonalhálózat, az élővizek szabályozása és a honvédelem igényei oly elsősorban kielégítendő feladatok,

amelyek elhanyagolása, vagy helytelen megoldása helyrehozhatatlan hibákat hozhat, fontos, hogy minden város és a törvény hatálya alá vont község az érdekelt vasutvállalatok igazgatóságát, az illetékes m. kir. építészeti hivatalt, az illetékes m. kir. kulturmérnöki hivatalt, vagy az érdekelt áramtengő társulatot, végül az illetékes m. kir. vegyesdandárparancsnokságot véleményadásra, illetőleg esetleges igényei bejelentésére úgy a városfejlesztési, mint az általános rendezési terv megállapítása során mindig kérje fel. (37.040—1938. Ip. M.)

A kifutókat is tanoncként be kell szerződtetni ha szakmunkát végeznek

A magyar kereskedelem- és közlekedési miniszter rendkívül fontos rendeletet adott ki, amely rendeletben arról intézkedett, hogy a képesítéshez nem kötött kereskedelmi és ipari szakmákban a szakismeretek szerzése céljából alkalmazottakat tanszerződéssel lehet alkalmazni.

A gyakorlatban ugyanis számos szakmában kifejlődött az a gyakorlat, hogy tanonci munkakörben alkalmazott egyéneknek „kifutó”-nak alkalmazták, vele tanonszerződést nem kötöttek, annak ellenére, hogy a kifutónak nevezett egyén az üzletben is kiszolgált, tehát szakmunkát végzett.

Az érdekképviseletek, így a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara is a kereskedelmi tanoncoktatással foglalkozó igen alapos előterjesztésében a tanoncoktatás hibái között részletesen rámutatott a kifutói kérdés rendezetlenségére, mint ami a fő oka volt annak, hogy a tanoncok jelentős része beiskolázatlan maradt. Most a kereskedelemügyi miniszter kiadta a rendeletet, amelynek főbb pontjai a következők:

1. Azt az alkalmazottat, akit képe-

sítéshez nem kötött kereskedelmi vagy ipari szakmában szakismeretek szerzése céljából vagy olyan munkakörben alkalmaznak, amelyet rendszerint tanoncokkal szokás végezteni, nevezék bár az alkalmazottat gyakorloneknak vagy másnak, tanoncnak kell tekinteni, őket tanonszerződés alapján kell alkalmazni, mert különben a munkaadó kihágást követ el.

2. A tanszerződés alapján alkalmazandó alkalmazottakat a tanonciskolába is rendszeresen járattatni kell, mert ennek elmulasztása szintén kihágási cselekmény.

3. Ugyanez a kihágási cselekmény minden olyan magatartás, amely a törvényben előírt munkaadói kötelezettségekbe ütközik.

4. A képesítéshez nem kötött kereskedelmi és ipari szakmákban segédi vizsgának és segédlevél kiadásának helye nincs. Az ilyen szakmában alkalmazott tanoncok felszabadulása a munkaadó által kiállított szolgálati bizonyítvánnyal történik. Az ilyen bizonyítványt az illetékes elsőfokú iparhatóság (Debreczenben elsőfokú köz-igazgatási hatóság, megyei városokban polgármesteri, községekben pedig főszolgabírói hivatal) láttamozhatja, vagy maga is állíthat ki bizonyítványt a tanviszony megszűnéséről.

5. A tanszerződés, az a képesítéshez nem kötött kereskedelmi és ipari szak-

mában az elsőfokú iparhatóságnál kötetendő meg.

A kamara felhívja különösen a kereskedő munkaadók figyelmét arra, hogy azokat a kifutónak nevezett alkalmazottaikat, akiket az üzletben is

bármilyen szakbavágó munka körében foglalkoztatnak, kereskedő tanoncként szerződtessék be, mert ellenkező esetben kihágási eljárásnak teszik ki magukat.

A szegényebb néposztály alacsonyabb bórarákat fizet

Az árvizsgáló bizottság befejezte a bórarak felülvizsgálását és átlag 3-10 százalékos bórár mérséklést eszközölt. A bórarak megállapításánál a különböző bórminőségek kalkulációját más-más szempontból bírálta el az Ár-elemző Bizottság. Az elbírálást a szociális szempontok messzemenő figyelembevételével történt.

Azoknál a bóraráknál, melyekből a tömegcikk készülnek, a szegényebb néposztályok részére, az árleszállítás nagyobb, mert kisebb rezi és haszonkulcs nyert alkalmazást, mint a drágább és luxusbórárnál. A drágább minőségű bórárnál az árleszállítás 3-5 százalék.

Érdekes adatok a felvidéki fanyereségünkről

A felszabadított Felvidék fatermelési viszonyairól még nem állnak teljesen pontos adatok a hatóságok rendelkezésére, de már megindult a munka, hogy egyrészt az ottlévő fanemek készleteinek nagyságát és a folyó évi termelési lehetőségeket, valamint a visszacsatolt terület fafogyasztását, pontosan megállapítsák, mert kétségtelen hogy a több mint egymillió lakos faszükségletének fedezése számbavehetően megváltoztatja a csonkaország eddigi faszükségletét. A visszacsatolt területnek a Léva-Ipoly vonaltól nyugatra eső része, valamint a Csallóköz nem rendelkezik nagyobb erdőségekkel és fakészletekkel és így a terület műta- és tüzfaszükségletének fedezéséről gondoskodni kell. A Léva, Ipolyvágy, Sátoraljaújhely és Kassa között lévő területeken már vannak jelentékenyebb erdőségek, ezek túlnyomó része azonban lombos erdő és csak a Rozsnyó-Rimaszombat vidékén van némi fenyő. A Sátoraljaújhelytől keletre eső részeken az erdős területek az ideiglenesen megállapított határvonalon túl vannak, a határon innen eső részeken pedig a húszéves csehszlovák megszállás alatt annyira kitermeltek az erdőket, hogy ma már ez a vidék sem tudja saját magát ellátni.

Jól értesült helyeken a visszacsatolt részen mintegy 350-380.000 kataszteri hold erdőterülettel számolnak. — Ennek átlagos évi hozadéka körülbelül egy köbméter katasztrális holdanként úgy hogy e területen — tekintet nélkül a fajtákra, műfára — a tüzfára való elosztásra — mintegy 350-400.000 köbméter az évi növedék, ami észszerű erdőgazdálkodás mellett az évente kitermelhető mennyiséget is jelenti. A magyarországi fafogyasztást fejenként minimálisan fél köbméterre becsülik. Ha csak fél köbméter fejenkénti fafogyasztást tételezünk fel, akkor is 500.000 köbméter a felszabadított terület faszükséglete, mintegy 100-150.000 köbméterrel, vagyis 10-15.000 vagonnal kevesebb az évi hozam, mint a vélt szükséglet.

A területek faállományának fajtáinak szerint való megoszlása szakkörök beérte szerint a következő: körülbelül egytized rész erdei fenyő, négytized tölgy, míg a megmaradó öltized rész bükk, gvertván és egyéb keményfa.

Csak tűzifa szempontjából vizsgálva a kérdést, természetesen egészen más a kép, mert hisz a 350-400.000 köbméter fahozamnak mintegy 65-75 százaléka tűzifa és csak a többi mű-

fa, tölgy, bükk és erdei fenyő. Eszerint tehát a terület tüzfatermelését mintegy 250-300.000 köbméterre tehetjük, ami körülbelül 25-30.000 vagonnal felel meg. Négy szaládatot számítva családonként, a visszacsatolt területen mintegy 250.000 család tüzelőellátásáról kell gondoskodni. Ezeknek jó negyedrésze közvetlenül az erdőből maga szerzi be szükségletét és így 150-170.000 család 10-12 métermázsás évi faszükségletével kell feltétlenül számolni, ami kerekén 20.000 vagonra becsülhető. Eszerint tehát a trianoni Magyarország faellátásának fedezéséhez 5-10.000 vagonnal feltétlenül hozzájárul majd a Felvidék, ami a múlt esztendőki importjának körülbelül felét feleslegessé teszi.

Közszállítási ajánlatok illetéke

A m. kir. pénzügyminiszter 1938. évi 146.438 szám alatt rendeletet adott ki a közszállításokra tett ajánlatok illetékének újabb szabályozásáról szóló 1936. évi 44.466 számú rendelet módosításáról. Ebben a következőket rendeli el:

A közszállításokra tett ajánlatok illetékének újabb szabályozásáról szóló 1936. évi 44.466 sz. rendelet a következő (4) bekezdéssel egészíti ki:

(4) Az (1) bekezdés 2. b) pontjának alkalmazásában a fület- vagy könyv-alakban nyomdai uton előállított árjegyzéket, tekintet nélkül annak lap-számára, egy ívnek kell tekinteni.

Legkisebb munkabérek a kárpitos iparban

A m. kir. iparügyi miniszter 43.021—1938—XIII. Ip. M. szám alatt megerősítette az illetékes bizottságnak a kárpitosiparban fizetendő legkisebb munkabérekre vonatkozó alábbi határozatát.

A fizetendő legkisebb munkabérek a következők: I. kárpitossegéd, aki munkakönyvével egy évnél kevesebb gyakorlatot igazol 40-34; II. kárpitossegéd, aki munkakönyvével legalább egy évi gyakorlatot igazol 56-50; III. begyakorolt kárpitossegéd, aki minden munkaműveletet teljes jártassággal végez 67-60; IX. önálló kárpitossegéd, aki megadott rajz vagy előírás szerint bármilyen terjedelmű s kivitelű munkát teljesen önállóan készít és levezel 86-74; V. kárpitosmunkát véző betanított munkás 56-59 fillér órabér

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A sárgarépa a növendék állatok takarmányozásánál

Ott, ahol a növendék állatok minél jobb fejlődését akarják elérni, igen jó eredménnyel használhatják a takarmányozásnál a sárgarépat. Ahol a sárgarépa termése nagy és nincs megfelelő piac az értékesítésre, ott a legjobb, ha a növendék állatok takarmányozására használják fel, de haszonnal lehet adni szoptató állatoknak is.

A sárgarépa a takarmányrépánál vitaminokban gazdagabb. A sárgarépa ezekenél több B-, C- és D-vitamint tartalmaz. A-vitamin-tartalom tekintetében pedig messze felettük áll, mert a fiatal szervezet fejlődését serkentő A-vitaminnak igen jó forrása. Tulajdonképpen a sárgarépa nem maga az A-vitamin foglaltatik, hanem a répa sárga festőanyagából, melynek tudományos elnevezése carotin, az állati szervezet A-vitamint készít. Így a sárgarépa etetésnek különös jelentősége a vemhes, szoptató- és fiatal állatoknál van, az egészséges magzat, illetve a fiatal állat fejlesztésében jótékony hatása érvényesül. A sárgarépa anyaállatokkal való etetésének jelentősége még nagyobb, ha az anyaállatot gyenge-minőségű, vagy hosszú ideig tárolt szénával takarmányozzuk, mely A-vitamint rendszerint egyáltalán nem tartalmaznak. A sárgarépa étrendi hatása igen jó. A bélsarat lágyítja, a bélmozgást szabályozza. Ezen tulajdonságánál fogva kivált pillangós szénát, vagy hüvelyes magot fogyasztó

lónak és csikónak adagoljuk. A sárgarépat csikó részére sem szükséges felapritani. Pöldes rész úgyszólván nem tapad a sárgarépa és abban is különbözik a takarmányrépától, hogy etetés révén a lovak és csikók szőre fényesebbé válik. Könnyebb lovak napi adaga 3-5 kg. nehezebbeké 4-6 kg-ot is adhatunk. Választott csikók napi fejadaga 2-4 kg-ig emelkedhet (hidegvérű csikóké 6-8 kg. is lehet.) Borjú, növendék és kifejlesztett marha ugyanolyan módon és ugyanolyan mennyiségben kaphatja a sárgarépat, mint a takarmányrépát. Ha fejőstehenekkel sárgarépa nagyobb adagokat etetünk, a tej sárgás színeződésével számolhatunk. A sárgarépatól színezett tej a rendesen nagyobb A-vitamintartalmú. Ha a tejet eladjuk és sárga színt kifogásolják, úgy a tehénnek a sárgarépat és takarmányrépát feles mennyiségben etessük. Szarvasmarha a sárgarépa levelét is szívesen fogyasztja. A sárgarépat sertések takarmányozásában is ugyanúgy használhatjuk, mint a takarmányrépát. Ha keveset etetünk, nem kell felaprózva, polyvával keverten adagoljuk. Nagy répakészletek esetén abból az anyajuhoknak is juttatunk, sőt a tél folyamán tyukokkal is etethetjük a légveségben. A- és D-vitamin tartalma javukra válik.

A sárgarépanak a takarmányrépánál nagyobb a féregirtó hatása.

Az öreg disznó hizlalása

Ismeretes, hogy inkább a fiatalabb jöszágot fogják be hizásra és az öreg disznót csak akkor, ha már más módon nem tudják használni venni. A mangalica koca 6 éves korától, az angollajta koca pedig öt éves korától veszt a szaporaságából, kevesebb a teje, nem neveli már jól a malacokat és ezért nem érdemes tartani tenyésztési célokra. Az ilyen kimustrált kockákat hizásra fogjuk be és úgy értékesítjük. A hizlalást legjobb a téli hónapokban kezdeni, mert az öreg disznók a téli hizlalást jól bírják.

A miskarolt öreg koca és kivágtatott hús megilletés kemény. A zsírja azonban elegendő és így kifizetődik a hizlalása. Az öreg disznóval ugyanígy járunk el a

hizlalásnál, mint a süldőnél, csak szemes tengerit nem adunk, mert bizony az öreg disznó vásott fogai már nem alkalmasak arra, hogy sok tengerit ropogtasson. Darát kell adni az öreg disznónak és hizlalás elején három hétig híg moslékot adunk, előkészítjük a hizóadagokhoz és azután adhatunk neki tulnyomóan kukoricadarát.

Az öreg disznó hizóadagja természetes, hogy nagyobb, mint az éves disznóé és a napi 3 kilóról felemelkedik napi hat kilóra. Az öreg kocánál a hizlalást a két és fél mázsánál lehet megszakítani, a kan elérheti a 3 mázsa súlyt is. A hizlalást megszakítjuk, ha a kővér disznó már a kifogástalan darát is csak vontatottan eszi.

A tehén jobban értékesíti a lucernát, mint a ló

A lucerna értékéről, nélkülözhetetlenségéről már írtunk. Rámutattunk arra, hogy lucernatermelés nélkül nem lehet okszerűen gazdálkodni. A lucernában nagyon fontos fehérjealkatrészek vannak és ezért is olyan hasznos takarmány.

Lovaknál a lucernaszéna jelentőségét nem kell a kiscgazdának magyarázni. Sokan nemcsak munkaidőben adnak lovaiknak lucernát, hanem mindig. Nem is volna ez baj, ha ilyen bőven lenne beléle, de az a sajnálatos tapasztala-

latom, hogy ahol a lovak előtt lucernaszénát látok, ott a tehének csak tengeriszárat kapnak (esetleg egy kis répával és kevés abrakkal megpótolva.) Pedig a tehénnek jobban van szüksége a fehérjében gazdag lucernaszénára, mint a lónak és jobban is értékesíti azt. Az igás ökörről nem lehet ezt mondani, mert az takarmányozásban az utolsó rangot kapja. Olyan vidéken, ahol a hizlalás el van terjedve, az ökörnek is jut lucernaszéna. A sopronmegyei mondás, hogy a kiscgazda a hizlalás

elején »kötényből« etet — a lucernaszénára is vonatkozik.

A lucerna mészsókban való gazdagsága miatt más, mészszegény (foszforban gazdag) takarmányok mézshiányát is ki tudja pótolni. A szerves mézskötés miatt, a mézpótlás legtermészetesebb és leg-egészségesebb módja az elegendő lucernaetetés. Ha állatunk gyenge, közepes lucerna adagot kap,

a legerősebb abrakolás mellett sincs mézshiánya.

A lucerna vitaminokban is gazdag. Sok D-vitamint tartalmaz, aminek a növekedésre és a csontok fejlődésére van kedvező hatása. A raktározás miatt a lucernaszéna vitamintartalma a tél végén már megcsappan. Csökkenti a vitamintartalmat a hibás széna készítés is.

Gyümölcsfákat csak előzetes talajvizsgálat után szabad ültetni

Azok, akik nagyobb területet akarnak telepíteni, csak akkor nem teszik ki magukat kellemetlen meglepetésnek, ha előzőleg a talajt, ahová telepíteni akarnak, megvizsgálja. Tudni kell, hogy a talaj alkalmas-e bizonyos gyümölcsfák termelésére. Ha nem alkalmas a talaj összetétele, a gazda csak elpocsékolja pénzét a csemetékre, ültetésre és kárba megy az idő és nem hajt hasznót a föld, mert senyved és kipusztul a fa, melyet nem a neki megfelelő talajba ültettek el.

Tehát nem szabad csak úgy vaktában telepíteni.

Az ültetést megelőző legfontosabb munkák egyike a talajvizsgálat, amely eldönti — hivatott, hogy a kiszemelt talajban milyen fajtákat ültessünk, azzal a reménnyel, hogy a talaj minősége és összetétele az ülteteni kívánt gyümölcsféléseknek teljes mértékben megfelel.

A talajvizsgálat megejtése magasabb szaktudást, bizonyos vegyi vizsgálatot követel s így házilag

nem eszközölhető. Leghelyesebb a kis költségbe kerülő talajvizsgálatokat a környék szerint illetékes Mezőgazdasági Kamara talajvizsgáló szervénél megejtetni, vagy a m. kir. Kertészeti Tanintézetnél Budapesten.

Ebből a célból 20, 50, 80 cm. mélységből 2-2 kg. földet kell elhelyezni papírzsákban vagy, ami még megfelelőbb, kis zsákban és ezeken feltüntetni, hogy a benne lévő föld milyen mélységből lett kímelve. Ha a talajvizsgálat eredménye megnyugtató és annak szakeredményéhez képest ültetünk, a termelöt meglepetések nem érhetik. Elkerülhető házikertekben, ahol csak néhány gyümölcsfa ültetéséről van szó, vagy ott, ahol a termelő már tapasztalatból tudja, hogy a talaj az átlagtalajnál nem rosszabb, nem nedves, nem szákes, nem kavcsos és ha a környék gyümölcsösében ültetett gyümölcsfák fejlődéséből látja, hogy a talajnak az ott ültetett gyümölcsfélések megfelelnek.

A pocok és a kénfüstölés

Azokon a földeken, ahol sok a pocok nem lehet egérfogókkal dolgozni. Ott radikálisabb irtási módra van szükség.

Az irtási mód a kénfüstölésen alapul. Mindenek előtt készítenek egy 20-25 cm. átméretű és 30-35 cm. hosszú henger alakú csövet, melynek mindkét végét bádoggal beforasztjuk, de úgy, hogy mindkét végén, a bádog közepén 5 pengő nagyságú helyen sűrűn átlukasztjuk. Az egyik végére kézi fújtatót, a másik végére pedig egy töleszerű csövet helyezünk rá. Majd a henger alakú cső falán egy kis ajtónak rést vágunk ki. Ezen keresztül rakjuk bele a faforgácsot vagy tengeri torzsát, amit meggyújtva, kénport vagy darabos ként helyezünk rá. Ez tehát nemegyb, mint egy kis kályha, melyben a kénfüstöt, a fújtatón keresztül levegőt sajtolunk be és a töleszerű csövet a pocoknyíláshoz helyezve, kénfüstöt lövelünk be. Ennél az eljárásnál nem kell előre betömni a lyukakat — hanem csak akkor, mikor az egyik lyukon belövelt kénfüst a többi lyukakon igyekszik eltávolodni, mindaddig, míg be nem tömjük. Az így egy lyukon belövelt füstölést 20-30 másodpercig folytatjuk, ami elég ahhoz, hogy a földben levő pocok elpusztuljon. Se több, se kevesebb ideig ne füstöljünk, mert kevesebb ideig hatástalan, hosszabb ideig pedig pazarlás. A füstölésnek azért kell ennyi ideig tartania, mert a belö-

velt kénfüstnek egy részét elnyeli a föld. A füstölést mindig a szél után végezzük, mert széllal szemben a kénfüstöt magunkba szívjuk és főfájást vagy gyomormérgezést idézhet elő.

Ennek az eljárásnak az eredménye kielégítő, gyors és olcsó. Egy kat. hold here vagy lucernas füstöléséhez elég pár kg. kén, míg arzánnal, szénkéneggel vagy foszforral való mérgezés sokkal többbe kerül és amellet emberre nézve is veszélyes. Már pedig minden zöldmezőgazdának fontos, hogy olcsón és hatásosan tudjon védekezéssel felépni a mezői pocok kártétele ellen.

Román erdőtermelés

A Románia felőli műfaimport a legutóbbi hetekben csaknem teljesen megszűnt. Ennek két oka van: részint az, hogy az idén Romániában kisebb volt az erdőtermelési szakma vállalkozási kedve, részben az, hogy a román kormány megszorította a kivágási engedély rendszerét és ezért a romániai készletek erősen lecsökkentek. Hozzájárul a lanyhasághoz az is, hogy nehézségek merültek fel az áruérték kiegyenlítésénél. A faszakma azt szeretné, ha a műfaimportban az eddigi kliringrendszer megszűnténél és ehelyett kompenzációs rendszer létesítenék életbe, mert ezzel ki lehetne küszöbölni a nehézségeket, amelyek a Románia felőli műfaimport terén mutatkoznak.

A Debreczen rádióműsora

1938 december 11-től december 17-ig

VASÁRNAP

DECEMBER 11.

BUDAPEST I. 8.30: Hírek.
9: Magyar szertartású görög katolikus szentmise a Fő-utcai Szent Flórián templomból. A szentmisét éneklés és a szentbeszédet mondja Balogh Bálint esperes-plébános.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tibamér püspök mondja.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. — Prédikál Szentó Róbert kelenföldi lelkész.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Schubert: D-dúr nyitány. 2. Debussy: Kis szvit. 3. Rimszkij-Korszakov: Spanyol capriccio. 4. Országh Tivadár: II. magyar szvit. 5. Zádor Jenő: Magyar capriccio. 6. Ljadov: Orosz népdalok.
Szünetben kb. 13.50: „Világhíradó.” Máthé Elek előadása.
14: Hanglemezek.
15: „A Növénytermelési Hivatal szerepe a termelés fokozásában.” Kristály Aladár miniszteri titkár, a Növénytermelési Hivatal vezetőjének előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Fígedy Sándor. 1. Barna: Blaha Lujza — nyitány. 2. Lincke: Téli tájak — keringő. c) Yoshitomo: Utazás a Föld körül — egyveleg.
16.30: „Kincses Kolozsvár.” Balogh Jolán előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
17.50: „Halhatatlan divat.” Gulácsy Irén előadása.
18.15: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Suppé: Költő és paraszt — nyitány. 2. D'Ambrosio: Nápolyi szerenád. 3. Delmas—Popy: Tavasz ünnep Japánban. 4. Székely Imre: Bodrogközi csaló — ábránd. 5. Lehár: Vig özvegy — egyveleg.
19: Hírek.
19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. János vitéz. Daljáték három felvonásban. Petőfi költői elbeszéléséből írta Bakonyi Károly. Zenéjét Heltai Jenő verseire szerezte Kacsóh Pongrác. Ujra hangszerelte Buttykay Ákos. Vezényel Rubányi Vilmos. Rendezte Márkus László. Személyek: Kukorica Jancsi — Háromy Imre; Huska — Gere Lola; A gonosz mostoha — Bársony Dóra; Bagó, trombitás — Farkas Sándor; Strázsameter — Szomolányi János; A falu csöze — Mally Győző; A francia király — Szügyi Kálmán; A francia királykisasszony — Halász Gitta; Bartolo, tudós — Toronyi Gyula.
I. felv. után kb. 20.25: Sporteredmények.
II. felv. után kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 22.40: Hírek német és olasz nyelven.
22.50: Közvetítés a Pannónia-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.40—14: Kamarazenekari matiné a Nemzeti Múzeumból.

díszterméből.
15—15.40: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara.
17.55—18.25: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara.
18.40—18.55: Berda József és Inecs Béla verseikből adnak elő.
19.05—19.30: A rádió szalonzenekara.
19.35—20: „Száz éve mérték először csillagtávozságot.” Sztróky Kálmán előadása.
20.05—20.55: Hanglemezek.
21—21.20: Hírek, ügétöversenyeredmények.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 9.30: Ruszinyelvű egyházi ének és szentbeszéd a kassai görög katolikus templomból.
11—11.15: Régi himnuszok Szent Istvánról. (Szavaltat.)
11.15—16.30: Azonos Bp. I. műsorával.
16.30—16.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
16.50—17.15: „Asszonyköröben.” Falusi jelenetek.
17.15—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Frankfurt 20.10: Donizetti: Az ezred lánya, opera, Hamburg 20.10: Händel: Ünnepi oratórium.
TÁNCZENE: Luxemburg 18.30. Lipcse 20.10, Zágráb 22.20, Beograd 22.15, Kalundborg 23.05.

HÉTFŐ

DECEMBER 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Lehár: Horthy Miklós — induló. 2. Potuznik—Pazeller: Manilova — induló. 3. Valabrega—Scott: Csi-csi — parasztkeringő. 4. Transleatour: Liliputi nászmenet. 5. Bachó István: A régi 1. honvéd gyalogezred indulója.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Rimaszombat nagy költője.” (Tompa Mihály.) Irta Barsi Ödön. (Felolvasás.)
10.45: „Apró képek a kassai bevonnulásról.” Irta Graf Ernő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-temploból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Állatvilág. Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Kiszely Gyula: Remetefa — nyitány. 2. Kálmán Imre: Csárdás-királynő — foxtrött-egyveleg. 3. Smith: Mókustánc. 4. Bayer: A babatündér — egyveleg. 5. Nagy Frigyes: Romantikus keringő. 6. Flo-tow: Alessandro Stradella — nyitány.
Közben 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Bodrics Béla cigányzenekara.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A Diákféltóra: „Híres versek tükrei.” (Csokonai: A reményhez.) Fábán István előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A regement Ipolyságon.” Vitéz Berkó István ny. ezredes előadása.
17.30: Filmdalok (hanglemezeiről).
18: „A nő szerepe a légoltalomban.” Anna királyi hercegnő előadása.
18.25: „Gyermekeknek.” (I. rész) Marik Irén zongorázik.
19: Hírek.
19.20: Hírek szlovák és ruszin nyel-

ven.
19.20: Egyházzenei hangverseny közvetítése a Deák-téri evangélikus templomból. Adventi és karácsonyi zeneművek. Közreműködik Basildes Mária, az Operaház tagja. Zalanffy Aladár (orgona), a Lutheránia Vegyeskar és az Evangélikus leánygimnázium énekkara. Vezényel Kapi-Králik Jenő.
20: Ignác Rózsa erdélyi népgyűjtéséből ad elő.
20.40: Közvetítés a Pátria-kávéházából. Horváth János cigányzenekara muzsikál.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Nápolyi dalok (hanglemezeiről).
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.40: Rendőrzeneke. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Kéler Béla: Csokonai nyitány. 2. Erkel Elek: Részletek „A sárga csikó” c. népszínmű zenéjéből (összeállította Szöllőssy Ferenc). Sándor Jenő: Nincs szebb, mint a szerelem — operettegyveleg. 4. Vollstädt: Az automata-szalomban — egyveleg. 5. Kálmán Imre: Josephine császárné — operettegyveleg.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.
19—19.25: Magyar nóták és esztrádok (hanglemezeiről).
19.30—19.55: „Száz esztendő a sejtelmélet.” Soós Lajos előadása.
20—20.25: Egyházzenei hangverseny közvetítése a Deák-téri evangélikus templomból. (II. rész.)
20.30: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: Hanglemezek.
11.20: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
11.40: Hanglemezek.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.30—15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
15.50: „Megindult a munka a kassai magyar cserkészotthonból.” Közvetítés. Beszélő Mária József.
16.30: Rajczyné Libai Ica énekel zongorakísérettel.
16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Beograd 20: Opera. — Deutschländsender 20.10: Filharmonikusok. Cortot zongoraművész.
TÁNCZENE: Olasz II. 22.45, London Reg. 23.25, Hilversum. 23.20, Kalundborg 23.55.

KEDD

DECEMBER 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Simon—Barna: Árpád apánk — induló. 2. Pécsi József: Salus Hungariae — lévente induló. 3. Amberg—Sarony—Holmes: Spanyol falusi muzsika — keringő. 4. Siede: Kínai utcai szerenád. 5. Kraul Antal: Sóljommadár — induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Szines történetek a régi világból.” (Felolvasás.)
10.45: „Leányok táncruhái.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-temploból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Kerpely Jenő gondolkázik.
12.45: Hírek.
13: Hanglemezek.
Közben 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója, Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Egy rádiómérnök felvidéki emlékei. Lőrinczy Gyula előadása.
17.15: Éneklő ifjúság. Énekel a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium énekkara B. Sztójánovits Adrienne vezetésével.
17.45: „Medvevadászat.” Irta Mader-spach Viktor. (Felolvasás.)
18.10: Szécsi Magda hegedűl, zongorakísérettel.
18.40: „Luca nap.” Ortutay Gyula előadása.
19: Hírek.
19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.20: Portis Pali és cigányzenekara muzsikál.
20.30: „Karácsonyi virág.” Zenés legenda. Irta Szamadó Ernő. Zenéjét szerezte Farkas Ferenc. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Szűz Mária — Lukács Margit; Mesemondó — Hosszú Zoltán; Eszter — Somogyi Erzsébet; Marócsay — Kürti József; Első favágó — Juhász József; Második favágó — Bartos Gyula; Harmadik favágó — Matány Antal.
Utána kb. 21.10: Marie Thérèse Holley XIX. századbeli francia dalokat énekel. zongorán kíséri Polgár Tibor.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: A rádió szalonzenekara.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: „A romantikus Magyarországnémet költeményekben.” Keresztury Dezső németnyelvű előadása.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Bach-hangverseny (hanglemezeiről).
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18—18.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdaság felőrája.
18.40: Langsfeld Gézané magyar nótákat zongorázik.
19.20—19.35: „Bulyovszky Lilla.” — Körödi Miklós előadása.
19.40—20.10: Francia nyelvoktatás.
20.25—20.55: Hanglemezek.
21—21.20: Hírek.
21.25—21.50: A rádió szalonzenekara.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: Szlovák népdalok hanglemezeiről.
11.30: „Ünfejelem a jövő embereinek sorsa.” Dr. Böhm Emánuel szlováknyelvű előadása.
11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.30: Hanglemezek.
15.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
16: Felvidéki költők. Farkas Pál szavaltat.
16.15—17.20: Danyi Pali cigányzenekara.
Közben 16.45—17-ig és
17.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Bukarest 20.05: Haydn: Teremtés oratórium. Bécs 21: Hydn hangy.
TÁNCZENE: Paris PTT 23.45, London Reg. 23.25.

SZERDA

DECEMBER 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Linka: Rákóczi emléke — induló. 2. A kassai 34. Vilmos bakák indulója. 3. Meisel-Schwenn-Doll: Keringő a „Der lustige Witwenball” c. filmből. 4. Siede: Baba és pojáca — intermezzo.

5. Maxa: Jaj, jaj — induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.

10.20: Történet az állatvilágból: „Az aranyos tollu tyúk.” Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)

10.45: „A Felvidéktől a madagaszkári királysáig.” Irta Fazekas István. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-téplomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Rácz József és cigányzenekara muzsikál.
Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Beszkárt zenekar. — Vezényel Müller Károly. — 1. Delibes: A király mondta — nyitány. 2. Strauss János: Déli rózsák — keringő. 3. Waldau: Szerelmi szerenád. 4. Garami Béla: Részletek a „Fehér-fekete” c. operettből. 5. Cortopassi: A pásztorleány dala. 6. Kálmán Imre: Marica grófnő — operettegyveleg.
14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákléletről: „Hátan, lovon, szekéren.” Kalmár Gusztáv előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Cserkész-látogatás a felszabadult városok csapatainál.” A Magyar Cserkészszövetség műsoros dél utánja a Stúdióban.

18: Pertis Jenő cigányzenekar muzsikál.

18.40: „A film diadalutja.” Szöllősy Alfréd előadása.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.20: Hanglemezek.

20: Hangverseny ismertetése.

20.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenyének közvetítése a Városi Színházból. Vezényel Fritz Busch. — 1. Beethoven: I. szimfónia. 2. Beethoven: IX. szimfónia.

Szünetben kb. 20.40: Hírek.

Utána kb. 22.10: Időjárásjelentés.

Majd: Indulók (hanglemezekről).

22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.45: A rádió szalonzenekara. — 1. Fínek: Bevonulási induló. 2. Godard: Expectation — keringő. 3. Poldini: Fegyvertánc. 4. Részletek Offenbach operettjeiből. 5. Micheli: Ninna-Nanna — keringő-bölcsődal. 6. Lavotta Rezső: Mazurka. 7. Huszka Jenő: Induló. 8. Lehár: Részletek a „Paesirta” c. operettből.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.45—19.15: Pertis Jenő cigányzenekara.

19.20: Olasz nyelvoktatás.

19.50: Lux József énekel, zongorakísérettel.

20.20—20.55: Hanglemezek.

21—21.20: Hírek.

21.25—21.45: Keleti zene (hanglemezekről).

21.50: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 11.10: Hanglemezek.

11.20: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

11.40: Népdalok hanglemezekről.

12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.

15.30: Művészelemek.

15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.10: Szlovák félóra.

16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Szófia 19: Opera. Lahti 20: Bohémélet. Stockholm 21.10: Kodály: Magyar zsolttár.

TÁNCZENE: Kalundborg 23, London Reg. 23.25, Drotowich 24.

CSÜTÖRTÖK

DECEMBER 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Müller József: gróf Batthyány Lajos — induló. 2. Neuhardt: Egri induló. 3. Spano—Merline: Soltanto una notte — keringő. 4. Siede: Kis őrjárat. 5. Lehár: Lyuk, lyuk — induló.

Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.

10.20: „Petőfi Zoltán.” (Megemlékezés születésének kilencvenedik évfordulóján.) Irta Kenessey Magdolna. (Fololvasás.)

10.45: „A családi ház városban és vidéken.” Irta Müller Pál. (Fololvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-téplomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Kúria Simi és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Előkészületek a télre.” Héjjas Pálné háztartási előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Miért van szükség vetésforgóra.” Somorjay Ferenc adjunktus előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadása.)

17.30: Géza Barnabás zenekarának hanglemezei.

18: „A Berlin-Róma tengely.” Császár Béla előadása.

18.30: Magyar nóták hanglemezekről.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.20: Heimlich Lajos zongorázik.

19.50: „Kaesóh Pongrácz kolozsvári évei.” Összeállította Koch Lajos. — (Fololvasás.) Közreműködik Tamás Ilonka és Hámory Imre, az Operaház tagjai, az Egyetemi Énekkarok énekgyese és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.

Utána kb. 21.20: Közvetítés a Britannia-szálból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

Közben 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.45: A rádió szalonzenekara.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17: Sztarvinszkij: Capriccio zongorára és zenekarra.

18.30—18.55: Angol nyelvoktatás.

19.25—19.50: „A közvélemény külpolitikai felvilágosítása Angliában.” Druker György előadása.

20.10: A „Turul” Szépművészeti Hangversenyzenekar műsorának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

Szünetben kb. 21.15: Hírek, ügvetőversenyeredmények.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 11.10: Hanglemezek.

11.20: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

11.40: Peckaja programma (Ruszin gyermekeknek).

12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.

15.30: Paleso Gida gondolkázik zongorakísérettel.

15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.10: Betlehemijárás Szepsiben, (Népszokások.)

16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Berlin 17: Csilléry Béla hegedül. Bukarest 20.15: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Königsberg 22.35, Drotowich 24, Luxemburg 24.

PÉNTEK

DECEMBER 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Egressy—Müller: Klapka György induló. 2. Lehár: Losonci-induló. 3. Geisler—Felix: Runtata — keringő. 4. Siede: Indiai fátvoltánc. 5. Kraul Antal: Reccce: — induló.

Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.

10.20: „André Turquetic, a Nagy Észak érseke.” Irta Glass Imre. (Fololvasás.)

10.45: „A debreceni kollégium orvos-tanarai és egészségügye.” Irta Elek György dr. (Fololvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-téplomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalonzenekara.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése. KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 16.35: Rejtő Gábor gondolkázik, Szófia 19: Opera. Bécs 20.10: Szimf. hang.

TÁNCZENE: Olasz I. 22.45, Drotowich 23.10, Luxemburg 24.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákléletről: „Helgoland.” Irta Wehner Józsefné. (Fololvasás.) Utána: Híjúsági közlemények.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Nagy Olivér mesterharmoniumon játszik.

17.25: „Benes Párizsban.” Czako István előadása.

18: Sári Elemér cigányzenekara muzsikál.

Közben 18.20: Sportközlemények.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: A Magyar Operabarátok Egyesületének ünnepi este a Horthy Miklós nemzeti repülőalap javára Beethoven születésének évfordulója alkalmából. „Fidelio” (új betanulással, Dalmú két felvonásban. Szövegét írta Treischke. Újra fordította Lányi Viktor. — Zenéjét szerelte Beethoven. Vezényel Ferencsik János. Rendezte Nádasdy Kálmán. — Személyek: Fernando, miniszter — Jámor László; Pizzaro az államfogház parancsnoka — Losonczy György; Florestan, fogoly — Rösler Endre; Leonora neje, Fidelio név alatt — Báthly Anna, Rocco, tömlőtartó — Székely Mihály; Marcellina, leánya — Tamás Ilonka; Jaquino, kapus — Sárdy János; Első fogoly — Hj. Toronyi Gyula; Második fogoly — Szomolányi János.

I. felv. után kb. 20.45: A rádió külügyi negyedórása.

Előadás után kb. 22.15: Hírek, időjárásjelentés.

22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.45: Hanglemezek.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.30: Gyorsíró tanfolyam.

19.30: „Hogyan dulták fel az abesszinek Adisz-Abebát”. Mészáros Kálmán előadása.

20: Hanglemezek.

21: Hírek.

21.25: Közvetítés a Baross-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 11.10: Mezőssy Mária felolvasása.

11.20: Népdalok hanglemezekről.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.

15.30: Művészelemek.

15.55: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.15: Ruszin dalok.

16.30: Látogatás a kassai muzeumban. Beszélgetés Kőszeghy Elemérrel, a muzeum igazgatójával.

16.45—17: Azonos Bp. I. műsorával.

17—17.30: Szepességi félóra.

17.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

SZOMBAT

DECEMBER 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. 1. Tempó, tempó — cserkész-induló. 2. Jászkun-induló. 3. Filmkeringő. 4. Hétféve Meseországban. 5. Bakanóták.

Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.

10.20: Móricz Pál elbeszéléseiből.

10.45: Mit nézzünk meg? Iván Mestrovics szobrainak gyűjteménye a Szép művészeti Muzeumban.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-téplomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Mursi Elek cigányzenekara.

Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Hárman mesélünk.” Közreműködik Harsányi Gizli, Thén Mária, és Dévényi Gyuri.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Ahol az időjárás készül.” Közvetítés az Országos Meteorológiai Intézetből. Beszél Budinszky Sándor.

17.30: A rádió szalonzenekara.

18: „Sivít a disznó.” Szendrey Ákos elbeszélése.

18.30: Járóka Feri cigányzenekara.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.20: Réthy Eszter, a bécsi állami operaház tagja és Imre Vince énekel zongorakísérettel.

19.50: „Aranyvizet.” Színpadi ballada hat részben.

Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: M. Navarra gondolkázik, a magyar-francia művészesere keretében.

22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.45: A 2. h. gy. c. fúvószenekara.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18: A rádió szalonzenekara.

18.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórása.

19: Járóka Feri cigányzenekara.

19.20: „Az éneklő angyalok művésze.” (Melozzo da Forli.)

19.50: Hanglemezek.

21: Hírek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

4—1 óráig műsort ad.

KASSA. 11.10: Hanglemezek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.

15.30: Hamerka Mária zongorázik.

15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.10: A 13. Görgey Artúr honvéd gyalogezred zenekara.

Közben 16.45—17: Azonos Bp. I. műsorával.

17.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Bukarest 20.15: Liszt-hangy.

TÁNCZENE: Lahti 21.40, Oslo 22.15, Kalundborg 21.05, R. Paris 24.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Irtá: Móricz Pál

(12)

Ahol tükör van, ott nőcseléd is kerül a háznál... Férfiépnek nem kell tükör... Sarokba fordul és a csupasz falnál borotválkozik a pusztai ember... Hálót is látott a faszegen. Megnyugodva sóhajtott a betyár:

— Halázkunyhó ez!

A kunyhó nyitott ajtaján színes poroszlopót libegtetett a szökdelő napsugár. Bogarak táncoltak a sugárzónben. Úde levegő áramlott be. Susogtak a rezgőnyárfák. A betyárnak örömtől csillant fel a szeme. Tehát mégsem került a komiszáros kezére.

Csörögtek a rezgő nyárfák. Csárogtak a varjúk. Most már érezte, hogy a szabadság esendes tanyájába került. Mert nincsen megnyugtatóbb zene a rezgőnyárfák suhogásánál. Réti virágok mézédés szagától illatozott a pázsit... Ó, de ez a lágyan esendülő női hang még a nyárfák suhogásánál is andaitóbb volt...

Az én ökröm a Csengő, a Virág, Leverte a kertben a rezidát... Hej, rezida, rezida, rezida!

Kis angyalom nem jön többé vissza. A halovány betyár kerekre meresztette a szemét. Mohón tekintett az ajtó felé. A szelíden bánaos hajdúnótától elérzékenyült Sós Pista. Valamiféle kutyácska meg közbecsivogott. Nem haragból... Inkább, mint midőn gazdájának örvendezik a kutya. És a nyitott ajtóból árnyék vetődött a kunyhóba... Háziszóttos ingvállderékban, festett szoknyában, kis boeskorban fonotthajú, csüngővarokosú hajdúlánny sündörödött a küszöbön belülré.

A leánya orocáját rózsabarnára égette a nap. Pici ajka duzzadt, piros volt. Hamvasszőke hajához kedves ellentétként ragyogott barna nagy szeme. Fejét kecsesen hajlította előre a kis kíváncsi...

— Ni! Felébredett!
— Vagy tán inkább most is álmodom?

A leánya nevetve rázta fejcsékjét.

— Nem! Nem álmodik!
— Akkor hol vagyok?
— Minálunk!
— Tinálatok?
— Igen... Az őrfánál.
— Az őrfánál?

Ragyogtak a leánya egészséges, gömbölyű, fehér fogai.

— Mikó János halázmester az apám.

— Ösmérem hírből.
— Ösméri?... Én meg a leánya vagyok, a Kalári.

— A Mindenható áldjon meg, kis húgom... De mondsza!... Hogy és mikor kerültem hozzá- tok?...

— Apámuramék a boroskási szigetén találták meg kelmedet.

— Nem emlékszem semmire.
— A lova ott nyihogott mellette. Kelmed meg viresen feküdt a fűvön.

— Hejnye!
— Apámuramék halászni járnak oda... Ükigyelmiék hozták ide kelmedet... Kelmed azóta mind- tíg eszméletlenül feküldt.

— Beteg voltam?
— Az ám! Vin Baeskaí gulyás bátyám gyógyítottá kelmedet; mert tudós ember ám a vin Baeskaí... Neki köszönheti kelmed, hogy életben maradt... De, nini! Hát a lovát nem kírdezi?

— A lovamat?... Hol van az a szegény pára?

— Egisz felzendült a kövér fűvön.

— Kis babám!..ó. Adj egy ital vizet... Szomjúhozom!

— Miért nem szól, ha valamire szüksége van? — és a leányka szendén nyújtotta oda a mázos kerecsi korsót...

Más ital volt ez, mint a Hármás csárda szép csaplárosnéjának érzékszilajító itókája.

— Hát aztán tudjátok, ki vagyok én?

— Apámuram ismeri kelmedet. Én meg látom, hogy szegény ember, beteg ember kelmed!

Elmosolyodott a betyár.
— Galambom!... Hőccide mán a kezedet!

— Nem vagyok én úrikisaszszony.

— Szívből kirlek.
— Nem hallotta?... Ugat a Bundi... Bizonyosan Baeskaí bátyám jön, kelmedet látogatni.

Nevetve perdült ki a síheder leányka a kunyhóból. A betyár há- lálisan tekintett utána. Uगतott a Bundi... Rezgelődött a nyárfale- vél. Csárogtak az okos varjúk. Vi- rágszagtól áradozott a levegő. A sziget túlsó végén mélyhangú fér- fiak beszélgettek. A leányka ne- vetve kergette az ugrifüles kis kutyát:

— Issz innét, Bundi! — de a szemtelen Bundi kutya a leány szoknyájába kapaszkodott, még a komoly öreg Baeskaí pásztor is nevette a bohókás kedvű fiatal leánykát.

Karcsi komiszáros pipája.

Durnyik Tádé báró a szerencsét- len végzetű lengyel forradalom után menekült Magyarországra. Sok hányódás után Nánáson ragadt meg és vegyeskereskedő üzle- tet alapított a báró. A nemzetes urak inkább becsületből pártolták Durnyikot, mert a Durnyik báró boltjában naponként ismétlődtek az ilyen jelenetek...

Rucza Kati eselődleányzó, mi- után mezítelen lábát illedelmesen a küszöbhez dörzsölte, belépett a boltba.

— Tisztelteti Kenthéné nemze- tes asszony a téns báró urat, tesik kimírni két font szilvalekvárt.

Báró Durnyik aggályosan kap- kodott a polcokon, a fiókban, a pudli körül. Fületővét vakargatta. Kék szemén, fehér arcán gyerme- kes ijedelem rezdült át.

— Hm... Izéeske... Te Katy!... Mondjad a nemzetes komam asz- szonyinak, tisztelteti a Durnyik só- gor, levarka már az nyinesen am... Kulimaz az van am!

Durnyik báró boltja ilyen be- rendezkedés mellett nem volt ve- szedelmes versenyüzlet. Mindig sza- lad szomszédokra. De mert a la- kodalmakból kézfogókból, keresz- telőkből, névnapokról, disznóto- rokról sohasem maradt le Durnyik sógor, másrészt, mivel még »ilhe- tetlen, jó embernek« is tartották a bárót, ragaszkodtak hozzája és midőn a boldogidő engedte, a Dur- nyik báró boltja mindig tele volt sört, pálinkát italozgató, szalámit, liptói túrórt esemegéztető nemzetes urakkal.

(Folyt. köv.)

A Debreczenben meghalt tűzímádó hindu érdekes élete

Aki 20 esztendőn keresztül bejárta az öt kontinens minden államát, de Debreczenben le akart telepedni.

Szürke kis rendőri hír számol be róla, hogy egy hindu tűzímádó érdekes szí- nekben tobzódó, lángoló élete Debreczenben ért véget. A Bethlen ucca 40. számú házban érte utól a halálos ro- ham *Feran Wadia* 61 éves testét és mikor a kórházba bevitték, már csak néhány sóhaj maradt hatra a földi életéből...

Pedig ez a földi élet egyike volt a legérdekesebbeknek. A hosszú, szikár, barnaarcú hindu mögött egy epizó- dokban gazdag múlt állt. Nyugtalan élete furesz, zsongó titkokat, felejtet- tetlen színeket és hangokat zárt ma- gába.

A *»Debreczen«* munkatársa utoljára júliusban beszélt Wadia-val. Akkor már fáradtá görnyedt ez a hallatlanul mozgalmas élet, de szájáról még min- dig lazasan ropogtak fel, mint színes madarak a szavak s csodálatos kalán- dokat teregetett a hallgatók elé...

Húsz esztendeig járta az öt konti- nest. Ha a nyarat Amerika felbőkar- colói között töltötte, a tél havát egészen biztosan Ázsia végtelen pusztáin látta vizsgálni. Ma sárga arcú kínai szívta mellette ópiumpipáját és egy görnyedt kuli kézikocsiján surrant tova... hol- nap feketebőrű néger szakács tette elé Afrika exotikus ételeit. Két évtized telt el ebben a hajszaszerű, megállás nélküli rohanásban. Wadia kereste 2 évtizeden keresztül az életet, megfigy- gelte különböző megnyilatkozásait. Előírta, de nem telt be vele. Vagy talán hasztalan volt minden. Megöre- gedett, megrökkant, de mégsem sike- rült találkozni a nagy titkokkal, amiért érdemes élni. Lehet, hogy benne volt a hiba: nem jó úton kereste. Talán azt, amiért minden érdemes, öröm, szenvedés, élet és halál, fáradság és öröm, nem úgy lehet megtalálni, hogy rohan az ember zakatoló expressze- ken, lágyan hímhaló hajókon, város- ról-városra, tengerről-tengerre. Talán ezek a titkok jobban feltárnak egy kis szobában... talán az élet maga látogatja meg azt, aki nem keresi... Nem lehet tudni...

Wadia élete azonban eltelt ebben a különös, zaklatott keresésben. Bom- bayból minden hónapban pontosan megérkezett a pénzküldemény, a mesés örökség kamata, ami lehetővé tette számára ezt az életmódot... Enékiül talán egyszerű, földhöztapadt ember maradt Bombayban... Tanítja a hindu ifjakat és egy bölcselő felé hajolva igyekszik kiolvasni azokat a titkokat, melyeket így öt világrész szemébe nézve próbált megfejteni... Lehet, hogy közelebb is jutott volna hozzá- juk... Azért szép volt ez így is... Ahogy Wadia mondta nyári beszél- getésüknél, amikor még nem gondolta, hogy néhány hónap múlva ez a meg- szeretett magyar föld fogja betakarni megrökkant testét és itt éri el azt a nyugalmat, amit hasztalan kergetett öt kontinensen 20 esztendőn át...

— Leülök itt a szobámban... né- zem kezeimen az ereket és folyókrá gondolkodom, amelyek ugyanígy futnak át a föld testén. Aztán ebből új képek alakulnak ki... Arcok villannak fel. Egy forradalomra emlékszem Kalku- lában... egy sárga asszony profil- jára, ahogy gyermeke felé hajolt és megszóptatta Sangibaiben. Megtelik a szobám élettől... Nem történik semmi és mégis minden itt van, amit valaha átéltem... Öt világrész gyűl össze ebbe a kis szobába...

Egy nő megtetszett neki Debreczen- ben... Feleségül kérte. Wadia öreg volt és barnabőrű... a nő fiatal és tejfehér arcú... Nem egymáshoz va- lók voltak. Wadia, aki életben annyit nem egymáshoz illő dolgot látott, nem érezhette ezt meg... A hölgy kitérő választ adott... Wadia értett a ki nem

mondott szavakból is és tudomásul vette... Mégis visszajött Debreczenbe... Azt mondta: ennek a városnak éghaj- lata tesz jót asztmájának, itt érzi, ennek a levegőjében legjobban ma- gát... Ő mondta ezt, aki beleharapott öt kontinens levegőjébe, aki trópusi éghajlattól az olasz föld balsamos levegőjéig mindent kipróbált... Az orvosok aligha fogják tudományosan alátámasztani Wadia kijelentését... Talán nem is a tüdeje érezte olyan jó- nak ezt a levegőt, hanem mellette közvetlen egy más belső-szerv...

Wadia itt pihen a Köztemőben, a Nagyerdő fái alatt... Öt világrész fá- radt vándora megpihent Debreczenben a nagyalföldi magyar városban.

(parvus).

Sporthíradó

A Debreczen sportthírszolgálatá je- lentli:

A bajnokság öszű fordulója csak- nem az egész vonalon befejeződik va- sárnap. Az első liga már pihen is, a második ligában a DVSC elmaradt mérkőzését játsza s elmaradt mérkő- zéseket játszanak a keleti amatőrök is.

Debreczenben a Stadionban fél 2 órakor DEAC—NyVSC amatőr bajnoki mérkőzés, vezeti Farkas Iván. Az NyVSC az első helyen áll most, a DEAC a harmadik, s így küzdelmiük jelentőségtes és érdekes lehet. Két jóképességű együttes találkozik és csak a honi pálya az, ami a DEAC mellett szól, máskülönben teljesen nyílt a mér- kőzés.

Vidéken: Mátészalkán a helyi rang- adó: MVTE—MTK, vezeti Takács, Püspökkladányban P. Máv—NyKISE; vezeti Várady dr. és Karcagon K Move—BUSE, vezeti Ródi.

A DVSC Szentlőrincen játszik a SzAC ellen a következő felállásban: Múld — Kézi, Antal II. — Nyizsnyik, Kántor, Papp — Bihari II., Szabó, Barna, Bihari I., Kopjári. Tartalék: Nagy L. A DVSC szeszélyes csapat, kérdés, milyen formát játszik: éppen úgy győzhet egy-két góllal, mintahogy simán ki is kaphat. Vezeti Kántek, Budapest.

A magyar válogatott a skóciai vere- ség után újra átalakul Budapest válo- gatott csapatává, mint Párisban volt és Hamburgban játszik az ottani kerü- leti és városi válogatott ellen. Talán most győzni fog a nagynevekből álló válogatott. — A B. válogatott meg München mellett játszik egy másik német kerületi válogatott ellen.

TERMÉNYTÖZSDE.

Búza liszavdéli 77 kg 20.05—20.21 78 kg 20.25—20.40 79 kg 20.45—20.60 80 kilós 20.55—20.70. — Felsőtiszaí 77 kg 19.95—20.10 78 kg 20.15—20.31 79 kg 20.35—20.50 80 kg 20.45—20.60 rozs pestvidéki 14.00—14.10 rozs más 14.15—14.25, takarmányárpa első- rendű 17.00—17.50, középmínőségű 16.70—17.00, sörárpa kiváló 20.00—20.65, prima 19.00—19.65, zab első- rendű 18.90—19.00, középmínőségű 18.75—18.85, tengeri 13.00—13.10, korpa 12.70—12.90, 8-as liszt 15.80—16.00 pengő mázsánként.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyeggel is befizethető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelígs hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Nyomozó iroda

Gálosy Irodája,
Vigkedvő Mihály uca
23. telefon: 28-72. Nyomoz, informál, megfigyel mindenütt.
1768 12. 12

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiút,
kerékpározni tudót felveszek, fűszerüzlet, Árpádtér 26-27. 1116

Kocsist
kommenciós gazdaságban teljes jártassággal bírót felveszek. Márton Kálmán uca 52. (Nyilastelep). 1132

Szegéd
felvétetik, keresztény. szőnyegszakmában járta. Haas Lipót cégnél Piac uca 58. 1145

Bádogos
és asztalos tanulók, kifutófiút, fizetéssel felvétetik. Gebauer gyár, Híd uca 10. 1157

Kommenciós
kocsis, kondás, tehenész egy családból felvétetik, Erzsébet uca 6. szám. 1161

Kommenciós
kocsist, tehenészt, kondást felveszek, egy családból. Erzsébet u. 6. szám. 1172

Cipő-
s rőtös szakmában jártas, már vidéken volt keresztény segédet keresek azonnali belépésre, Reisfeld Elek, II-Szoboszló. 1039

Posztószakmában
megbízható ügyes kiszolgálósegédet, jó bizonyítvánnyal felveszek, Feldheim Dezső, Piac uca 41. 1230

Kifutófiút,
megbízható felvétetik. Hatvan uca 18. II em. balra, saroklakás. 1258

Pénzbeszedői
foglalkozáshoz juttatok megbízható kerékpárral bíró egyéneket, Belházy, Bundi uca 7. szám. 1264

Ebérdhársra,
fiú, vagy leány felvétetik. Hatvan uca 4. balra. 1202

Házimunkáért,
gyermektelen házaspár lakást kap. Azonnal elfoglalhatja. Rothermer uca 29. 1208

Mézeskalácsos
tanulót és segédet felveszek, erőset. Kerékgyártó, Piac uca 42. 1212

Megbízható
kisebbségi családú házimester felvétetik, Deák Ferenc uca 5. 1228

Gyermektelen
házmesterpár, közalkalmazottat, kinek a felesége takarítást vállal, felvesz bérház. — Arany János uca 62. 1251

Nagyobb
családos kommenciós kocsis tanyára felvétetik. Deák Ferenc uca 5. szám. 1229

Kommencióst
tanyára, téli hónapokra, esetleg továbbra is, januártól felveszek. — Kölesev uca 15. 1240

Házimestert
azonnalra felveszek, Széchenyi uca 25. sz. emelet. 1290

Modern
úrisszabóságba, jó családból való fiú tanulóknak felvétetik, Szabó Pál, Piac uca 41. 1286

Egy
házmesterpár azonnalra felvétetik, Nap uca 12, harmadik ajtó. 1267

Kommenciós
mindenest, hosszú bizonyítvánnyal felfogadok, Montezredes u. 11. szám. 1279

Kommenciós
juhászt, jó bizonyítvánnyal, fekete földre fogadok, Montezredes uca 11. 1280

Kifutó
jó bizonyítvánnyal felvétetik azonnalra. — Adorján fűszernagykereskedőnél, Piac u. 83. szám. 1278

Alkalmazást keres férfi

Hétévi
esendőségi szolgáltatás után teljesen megbízható, vállalkozó bármilyen állást, „Szerevény igény” jelígre. 1136

Háromhónapi
fizetése azé, aki bármilyen biztos állásba jutott. Szakképzettségem: sofőr, műszerész hegesztő. Kovács Sándor, Gróf Vécsei uca 6. sz. 1170

Dísznőölést
civállalok házaknál és uradalmakban. Jeney, Kossuth uca 28. 1186

Vidéki
négy középiskolát végzett 16 éves fiú, ellátással állást keres. Gim a kiadóban. 1224

Alkalmazást nyer nő

Német
leányt keresek, 8 éves leányka mellé, Ajtó u. 27. szám. 1210

Kifutóleányt
felveszek Batthyány u. 6. trafik. 1089

Kifutóleányt,
vagy fiút felvesz fogtechnikus, Piac uca 40. szám. 1246

Szoptató
dadát, bejárót, felveszek, Széchenyi uca 6., hírlapiroda. 1274

Varróda
segédleányok felvételnek, Piac uca 46. sz. keresztépület. 1288

Háztartási alkalmazott

Keresek
fiatal, ügyes takarítónőt reggeli órákra. Jelentkezni délután 4-5 között. Halász, Piac u. 34. II. 1124

Ügyes
bejáróleányt keresek azonnalra. Tóth, Szent Anna 23. 1123

Bejáróleány
iskolahagyott felvétetik Csillag u. 53. 1126

Közeli
tanyára mindenest főzőnőt azonnalra felveszek Címem a kiadóban. 1151

Bejáró
asszonyt jó bizonyítvánnyal felvétetik. — Szöllősi tőzsde, püspöki palota. 1165

Bejárónőt
keresek, Szomolányi Dobozy bérház C) föld szint 1. 1192

Mindenest
jól főző jelentkezétek. Werbőczy uca 2. III. 1 ajtó. 1273

Ajánlat

Köresolya
2 pengőtől. Sláger gramofonlemezek hihetetlen olcsón s ajándéktárgyak. Vagyonmentő, Hunyadi uca 18. 1037 1. 7.

Varrógép
és kerékpár javítását, s átészírozását tökéletesen és olcsón készítem. — Nagy István műszerész, Széchenyi uca 6. 337 12. 24

„Le-La”
zománcos tüzhelyek és olcsóbb lakatos tüzhelyek raktára. Leveneskik. Csapó uca 87. sz. Zománc tüzhelyek szak szerű javítása. 445 1. 6.

Női
fekete téli kabát, 22.—pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó uca 10. 605 12. 31.

Cipő-
szükségletét Nagy Béla cipőüzletében szerezzé be. Mindenféle cipőkben nagyválaszték. Olcsó karácsonyi vásárlás Nagy Béla, Dégenfeldtér 11. (Tiszapalota 11) 6 1 892

Sveici női fehérneműk
Harisnyák Zsebkendők
mélyen leszállított árban

Nagy Gyulánál
Püspöki palota

Gyermek
női, férfi cipők legolcsóbban Ökrös saját készítményű raktárából Sas uca 1. 871 12. 25.

Tűkőrgyártás,
üvegesiszolás, hibás tűk újajátéka, fűzőszobátűk, Sípkovits, Nagyvárad uca 15. szám. Telefon 22-96 175+ ev

Takarék tüzhely
új és használt készen olcsón, javításait felelősséggel vállalom. — Nagy István, Széchenyi uca 6. sz. 336 12. 24

Sertésvágást
István út 41 E) és hűstöltést Keleti sor 1. B) szám alatt olcsón vállal Dominik Károly. 1159

Sek-
száz kézimunkából filéres áron vásárolhat karácsonyi és újévi ajándéknak valót. Szilágyinál, (Kistemplom-mellet). 1263

Karácsonyfa
két vagon érkezik ezüst, luc, viszont eladók előjegyezhetők, Dégenfeldt tér 6. Csapó uca 6. 1252

Alpakka
evőeszközök, konyhamérlegek, habüstök, s hűgépek, dió- és kávé darálók, tortalapok, hópalaekok karácsonyi ajándéktárgyak, Nagy vasútnál nagy kirakattában (csapókanyar). 1266

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szücs, Simonffy uca 2. 815 1. 3.

„Le-La”
zománcos tüzhelyek és olcsóbb lakatos tüzhelyek raktára. Leveneskik. Csapó uca 87. sz. Zománc tüzhelyek szak szerű javítása. 445 12. 31.

Kereslet

Használt
jó állapotban levő vendéglői berendezéssel hozzávaló felszereléssel kerek megvételre Csótó István, Földes. 1032

Kútam
mélyítéséhez kútfúrót keresek. Telegi uca 51. szám. 1098

Elelmiszer ital

Zamatos
tokajhegyaljai ó és újborok, termelői pincészele, Széchenyi uca 22. szám. 933 1. 4.

Akácméz,
50 kilós kannákban eladó. Vénkert, Sinay Miklós uca 5 B) 1216

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámmra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800. 12. 31.

Társ

Egyedül álló
úrino társulna ötszázal. Cím a kiadóban. 1196

Oktatás

Instruál
szegény egyetemista felelősséggel, olcsón ellátásért is. Cím a kiadóban 1238

Iroda

Kétszobás,
garzon lakás, irodának rendelőnek, azonnali kiadó. Csapó uca 19. 1148

Hangszer

Zongora
Förster, kifogástalan állapotban, jutányosan eladó. Érdeklődni központi egyetem főkapusnál. 1194

Bútor

Dióhálok,
kombinált szekrények, rökamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, konyhabútorok olcsón, Butormagazin, Széchenyi u. 6. sz. 310. 12. 27

Modern
diófa ebédlőbútor és berkenye háló, nagyon olcsón eladó. Értekezni: Szepességi uca 27. 1143

Eladó
hálószoba berendezés, garantált féregmentes, kütűnő asztaltűzhely, s fürdőkád, asztal, mosdóállvány, gyűrőtábla. Megtekinthető délután 3-4 óráig, Késes uca 69. szám. 1121

Diófa
ebédlőasztal, ágyszerű, márványlapos puldmérleg, puldellenző eladó. Jókai uca 28. 1222

Eladó
szalagarnitúra jókarban, József kir. herceg uca 12. emelet ucaai lakás. 1287

Komplett
ebédlőbútor olcsón eladó. Bethlen uca 40. 1270

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tüzfűt, szent legoelsőbban kaphatnak Vágó tüzfűkereskedésében, Margittfürdőnél, telefon: 10-24. 801 12. 31.

Tüzfűt,
kőszentel, mindennemű építési anyagot, tessék olcsón beszerezni a „Turul” Kiss Lajos cégnél, Böszörményi út 2., telefon: 12-91. 1213

Itt az olcsó fa!
Száras aprított akác- és tölgyfa hazaszállítva, mázsánként 4 pengő 20 fillér. Kovács fatereskedő, Szent Anna uca 36. 1215 12. 17

Autó, motor kerékpár

Egy
motorkerékpár eladó. Homok uca 91. 1173

Topolino,
Cabriolette, bőrléssel, teljesen új, olcsón eladó. Kassa út 29. városi kislakás C) 13 ajtó. 1256

Garantált prima mézédés olasz Maróni 80 fillér
Okvetlen próbálja ki! Déligyümölcsösnek Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Eladó
Csokonai u. 29. számú ház. 1179

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pinchehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

Adómentes
hatüzletes többlakásos sarokház, 200 havi bérrel, kényelmes tőrlesztéssel, ötezerrel megvehető. Dr. Pécsi, Werbőczy 4. 1140

Hallatlan olesón
eladó egy nagy jövédelmet hozó ház: a Vendég utca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végző ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Szeremley
accsa 35. számú ház, kedvező feltételek mellett eldő. 1261

Eladó
részben adómentes ház kettőszobás, egyszobás lakással, Kút uca 33. 1183

Eladó
libakerti ház, Szegfű uca 43., kézpénzért. Gazdálkodóknak is alkalmas. Értekezni lehet: Garay uca 20. 1206

Eladó házak!
Monti ezredes uca 17. Kút uca 120. Kélmalom uca 15. Szent Anna uca 29. számú, emeletes bérház, Szávay Gyula uca 1. sz., Gyepűsor 29 Széchenyi uca 5. szám alatt 400 öl szép ház hely. Megbízottam: Samu János Deák Ferenc uca 7. 1214

Eladó
Kassa út, Dicsőffy u. 21 számú ház, egy szoba, konyha, 316 négyszögöl telekkel, ötven darab gyümölcsfával. 1220

Rethermere
ucca 35. számú ház eladó. Értekezni Péterfia uca 57. szám, dohánytőzsde. 1237

Eladó
flatvan uca 68. számú ház istállóval, magtárral. Értekezni: dr. Fazakas Sándor ügyvédnél, Piac uca 44. 1239

Eladó
Péterfia uca 59. számú üzletes sarokház, kevés pénzzel átvehető. Értekezni lehet: Péterfia uca 57. szám, dohánytőzsde. 1253

Havi 172 pengő
bérjövédelmet hozó szép ház, melynek 158 négyszögölös telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sűrűn eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbéréből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromliudvar, sernepnova front. Elsőrendű főkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101 +

Kitűnő
jövédelmet biztosító magának, ha sűrűn eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Cím a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövédellemező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szoba, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövédelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Cím a kiadóhivatalnál mondja meg. 14 A +

Földbérlet

Kiadó
33 hold föld vétellel. Cím a kiadóban. 1201

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

LAKBÉRTŐR LESZTÉSSEL, PÁRSZÁZ PENGŐVEL MEGVEHETŐK!

Tégláskert egyik legjobb helyén, palatélós, új családi ház, villanyvilágítással, fűtött kúttal, gyümölcsösrel. Vasúttal, Postások! Fűtőháziak! Itt az alkalom! Csak 40 pengőt kell havonként törlesztenie!
Sámsóni útfélen, adómentes, háromszor egy szoba, mellékhelyiségek, sűrűn: három-ezerért, havi 30-40 P törlesztéssel.
Csapókertben, adómentes: szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, stb. havi 20-25 P lakbérrel fizethető.
Felvilágosítást díjtalanul szerezhet Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó 27. 1162

Eladó
3 hold föld. Értekezni: Varga uca 26. 1131

Eladó földek!
Feketén 27, 24 és 5 h. Cserén 40 hold prima birtok, négyszobás úrlakással. Megbízott Samu János Deák Ferenc uca 7. 1214

Harminc
hold tanyásföld az Ebesen eladó. Kar u. 26. szám. 1234

Kedvező
fizetési feltételekkel adó 9 holdas, nvaratós gyümölcsös, Honvéd uca 28. 1257

Eladó
3 hold föld, egy ház. Kassa út. Értekezni lehet: Gambrius úttörő virágüzlet. 1241

Eladó
két hold elsőosztályú szántóföld, városi téglaágyárnál, Kigyó uca 25. szám. 1259

Eladó
10 hold szántóföld. — Barkács emberrel keresek. Ügyvéd, Csapó u. 40. B. 1260

Öt hold
fekete föld a Vedres dűlőben eladó. Faragó uca 19. 1281

Eladó állatok

Eladó
egy 170 kilós mangalica sertés, Újkert Lehel uca 27. 1103

Három
darab nehéz zsirsertés eladó. Apaffy Gözmalom. 1141

Csemete
ucca 16. Hortobágyi u. 3. 160 és 170 kg-s disznó eladó. 1147

160 kilós
sertés fele kibasítva eladó. Nyulas, Doberdó 10. 1149

Egy
darab malac sertés 120 kilós, eladó. Vigkedvű Mihály uca 1. szám. 1169

Törzskönyvezett
mangalica tenyészkának eladó. Batthyány uca 18. 1174

Egy
hízott sertés eladó. — Csemete u. 17. 1177

Hízott
sertés egy darab eladó. Leiningen uca 11. sz. 1175

Két
darab fiatal zsirsertés 140 kg. eladó. Dobó uca 8. 1130

Javított
sárga, parlagi, jó tojó tyúkaktól származó, idej kakashok vérfrissítésre olesón eladók. — Fries Béláné, Belpátfalva. 1115

Eladó
egy darab 120 kilós sertés. Csapókert, Keresztregy uca 17. 1275

DKW Meisterklasse
négyüléses, DKW Front Normál kétüléses, alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi uca 24. sz.

150 kilós
zsirsertés eladó. Sámsóni ut 55. szám. 1134
Két
darab zsirsertés 160 kilósok eladó. Apafi u. 85. 1135

Eladó
egy darab 140 kilós fiatal sertés. Bezerédi u. 24. 1129

Fajtisza
bronzpulyka, idej, tojó 8 pengő, kakas 12 pengő, másfél éves tojó 10 pengő, kakas 12 pengő, Gyönyörű példányok. Fenti árban december hó 13-ig. Saádné, Aradványpuszta, Szabolcs-megye. 996

Féjős
kecske, fél éves, nőtény fiával, olesón eladó. Nyomtató u. 9. 1187

Három
darab kövcs sertés 130 kg-os eladó. Libakert. Szekfü u. 17. 1190

Eladó
egy darab kizárólag öttenzerivel hízott sertés. Bethlen u. 55. 1188

130 kilós
kövcs sertés eladó. — Damjanich uca 11. sz. 1197

Eladó
egy prima zsirsertés 120-125 kg. Bezerédi u. 33. sz. Köntöskert. 1195

Két
darab hízottsertés eladó. Fehéi, Szoboszlói u. 15. 1139

120 kilós
fiatal mangalica zsirsertés eladó. Böszörményi ut 28. sz. 1204

Eladó
120 kg-os zsirmalac — Honvédtemető u. 31. 1205

Két darab,
160 kilós zsirsertés eladó. Huszár Gál uca 10. szám. 1219

Egy
130 kilós zsirsertés eladó. Kishegyosi út 31. 1226

Három
darab 110-180 kilós sertés eladó. Miklós u. 32. szám. 1244

Eladó
egy darab zsirsertés, 130 kiló, Erzsébet uca 57. sz. 1248

Eladó
130 kilós zsirsertés. Nyil uca 12. 1125

Egy darab
10 hónapos prima 140 kilós sertés, két darab ablak, ki-benyilós, — 85x180. eladó. Teleki uca 104. sz. 1283

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TIZZANTI KÖNYV-és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató.

KARÁCSONYRA

MONTO BLANC

CSAVARÍRONOK
TÖLTŐTOLLAK
BŐRÁRUK

Pix

A „Méliusz”-ból

Eladó föld

Hat és fél hold gyümölcsös épülettel, darabban is, eladó. Rákóczi Jenő uca 8., félmelet 3. 1119

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhe-

NEM GOND

eladni a

kövér sertést,

nem tölti idejét a vásárban,
nem törí az állatot,
a vevő házhoz megy.

Hirdesse meg eladó kövér sertését a „Debreczen” apróhirdetéseinek

„Eladó állatok” rovatában.

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.